

WÓJT GMINY GOLESZÓW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLESZÓW

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr
Rady Gminy Goleszów
z dnia

Goleszów, marzec 2015 r.

STUDIUM OPRACOWANE PRZEZ

**PRACOWNIA PROJEKTOWA
URBANISTYKI I ARCHITEKTURY „ŁAD” Sp. z oo.
40-005 Katowice, ul. Moniuszki 4/6A
tel/fax 0 (32) 206-85-97**

Główny projektant

mgr inż. Andrzej Adamczyk
uprawnienia do projektowania
w planowaniu przestrzennym
nr 1383/94

Część 1

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Spis treści

WPROWADZENIE	str. 1
1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY	str. 5
1.1. Stan przeznaczenia terenów	str. 5
1.2. Struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy	str. 6
1.3. Stan użytkowania i zagospodarowania terenów	str. 8
2. STAN ŚRODOWISKA ORAZ WYMOGI JEGO OCHRONY	str. 12
2.1. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	str. 12
2.2. Zasoby wodne	str. 17
2.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego	str. 18
3. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	str. 24
4. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	str. 33
5. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	str. 35
5.1. Zagrożenia powodziowe	str. 35
5.2. Zagrożenie wystąpieniem poważnej awarii	str. 36
5.3. Zagrożenia geologiczne, w tym osuwanie się mas ziemnych	str. 36
5.4. Zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym	str. 36
5.5. Zagrożenia przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu	str. 37
6. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	str. 39
7. STAN PRAWNY GRUNTÓW	str. 47
8. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	str. 48
8.1. Pomniki przyrody ożywionej	str. 48
8.2. Rezerwat przyrody „Zadni Gaj”	str. 50
8.3. Użytek ekologiczny „Góra Tuł”	str. 50
8.4. Stanowisko dokumentacyjne „Jasieniowa”	str. 51
8.5. Park Krajobrazowy „Beskidu Śląskiego”	str. 51

9.	WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	str. 53
10.	ZŁOŻA KOPALIN ORAZ ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH	str. 60
10.1.	Złoża kopalin	str. 60
10.2.	Zasoby wód podziemnych	str. 62
11.	TERENY GÓRNICZE	str. 63
12.	STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	str. 64
12.1.	Układ drogowo – uliczny	str. 64
12.2.	Układ kolejowy	str. 73
12.3.	Transport publiczny	str. 73
12.4.	Zaopatrzenie w wodę	str. 73
12.5.	Odprowadzanie ścieków	str. 74
12.6.	Zaopatrzenie w ciepło	str. 75
12.7.	Zaopatrzenie w gaz	str. 75
12.8.	Zaopatrzenie w energię elektryczną	str. 75
12.9.	Infrastruktura teletechniczna i teleinformatyczna	str. 76
12.10.	Gospodarka odpadami	str. 76
13.	ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	str. 78
14.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	str. 82

SCHEMATY W TEKŚCIE :

- Zagospodarowanie i użytkowanie terenu
- Schemat sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
- Schemat sieci elektroenergetycznej i gazowej

Integralną częścią Studium jest Rysunek nr 1 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” w skali 1 : 10 000, stanowiący Załącznik Nr 2 do Uchwały Rady Goleiszowa.

WPROWADZENIE

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA STUDIUM

Podstawą prawną opracowania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Podstawą formalną jest Uchwała Nr 32/2011 Rady Gminy Goleszów z dnia 1 czerwca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów.

2. CEL OPRACOWANIA

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym celem, dla którego sporządza się studium gminy, jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Przedmiotem tej polityki jest cała przestrzeń gminy w jej granicach administracyjnych.

Studium jest też dokumentem, w którym następuje transpozycja strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju na obszar gminy.

Studium gminy jest z mocy ustawy dokumentem planowania miejscowego o charakterze strategicznym. Nie jest natomiast aktem prawa miejscowego i nie może stanowić podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

3. ZAKRES USTALEŃ STUDIUM

Zgodnie z art. 10 ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- 6) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- 7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
- 8) stanu prawnego gruntów;
- 9) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- 10) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- 11) występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
- 12) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 13) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- 14) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- 15) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Ustalenia studium powinny określać w szczególności:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;

- 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
 - 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
 - 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
 - 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów rządowych sporządzanych przez ministrów i centralne organy administracji rządowej służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym;
 - 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2.000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
 - 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
 - 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
 - 11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
 - 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
 - 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady;
 - 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
 - 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
 - 16) inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie;
- a także, w przypadku gdy na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w studium ustala się ich rozmieszczenie.

Ponadto, zgodnie z regulacjami innych ustaw, w studium m. innymi:

- należy zapewnić warunki równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele ustalać proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia. a także określić sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi (zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska);
- należy uwzględnić ustalenia planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza, planu zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy na obszarze dorzecza (zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne);
- należy uwzględnić ustalenia dedykowane do studium a zawarte w planach ochrony parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego i obszaru Natura 2000, a także uwzględnić potrzeby funkcjonowania i rozwoju istniejących lub projektowanych ogrodów botanicznych i zoologicznych (zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody);
- należy uwzględnić krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz zabytków znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków a także parków kulturowych (zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami);

- ujawnienia się udokumentowane złoża kopalin w celu ich ochrony, poprzez obowiązkowe wprowadzenie do studium obszarów udokumentowanych złóż kopalin, a także uwzględniania obszarów i terenów górniczych (zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze).

4. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE GOLESZÓW

Goleszów jest gminą wiejską leżącą w powiecie cieszyńskim w podregionie bielskim województwa śląskiego, nad granicą z Czechami.

Od południa gmina graniczy z Republiką Czeską, od zachodu z miastem Cieszyn, od północy z gminą Dębowiec, od północnego – wschodu z gminą Skoczów i od wschodu z miastem Ustroń.

Administracyjnie gmina Goleszów podzielona jest na 11 sołectw: Goleszów Dolny, Goleszów Górny, Goleszów Równia, które razem tworzą wieś gminną, Bażanowice, Cisownica, Dzięgielów, Godziszów, Kisielów, Kozakowice, w którego skład wchodzi Kozakowice Dolne i Kozakowice Górne, Leszna Górna i Puńców o łącznej powierzchni 6.588 ha.

Gmina poprzez relatywnie dobrze rozwiniętą sieć drogową posiada dobre połączenia komunikacyjne z sąsiednimi miastami; dodatkowo poprzez drogowe przejście graniczne Leszna Górna zapewnione jest połączenia z republiką Czeską.

Mniejsze znaczenie w powiązaniach lokalnych i regionalnych, głównie ze względu na oferowane parametry czasowe, ma istniejąca linia kolejowa.

5. POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE GOLESZOWA

Najsilniejsze związki Goleszowa występują z miastem powiatowym – Cieszynem, pełniącym funkcję głównego ośrodka administracyjnego dla okolicznych gmin. Zlokalizowane są w nim wszystkie instytucje i urzędy obejmujące swym działaniem obszar powiatu: Starostwo Powiatowe, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna, Powiatowy Urząd Pracy, Prokuratura Rejonowa i Sąd Rejonowy, Inspektorat ZUS, komendy powiatowe Straży Pożarnej i Policji. W naturalny sposób powoduje to ciężenie okolicznych gmin do stolicy powiatu.

Niezależnie od przynależności administracyjnej, w powiązaniach międzygminnych można zauważyć wyraźnie zaakcentowaną zwartość powiatu. Założony w 1991 r. Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej z siedzibą w Cieszynie obejmuje wszystkie gminy powiatu cieszyńskiego i graniczącą z nim gminę Jaworze z powiatu bielskiego. Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” powstało w 1998 r. jako efekt dążenia zainteresowanych samorządów do powstania Euroregionu Śląsk Cieszyński. Należą do niego (ze strony polskiej) wszystkie gminy powiatu cieszyńskiego, Jasienica, Jastrzebie-Zdrój, Jaworze i Powiat Cieszyński. Euroregion wspiera rozwój w obszarach przygranicznych w takich dziedzinach jak:

- wymiana doświadczeń i informacji dotyczących rozwoju regionu,
- rozwiązywanie wspólnych problemów w dziedzinie transportu, komunikacji i łączności oraz bezpieczeństwa obywateli,
- rozwój turystyki, ruchu podróżnych łącznie z dalszym usprawnieniem ruchu granicznego,
- akcje wspierające rozwój kultury, oświaty i sportu, zwłaszcza wymiana informacji dotyczących tych działań
- współpraca między szkołami i młodzieżą na terenie Euroregionu,
- rozwiązywanie wspólnych problemów dotyczących ekologii i środowiska naturalnego.

W zakresie infrastruktury technicznej jedyną międzygminną jednostką są Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej Sp. z o.o. z siedzibą w Ustroniu. Udziałowcami Spółki są gminy : Cieszyn, Ustroń, Skoczów, Wisła, Strumień, Chybie, Goleszów, Dębowiec, Hażlach, Brenna i Istebna

oraz Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej, natomiast działa ona na terenie Wisły, Ustronia, Goleszowa (oczyszczalnia ścieków w Cisownicy), Chybia i Strumienia.

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

1.1. Stan przeznaczenia terenów

Zasady zagospodarowania terenów na obszarze Gminy Goleszów regulują obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone po 1 stycznia 1995 roku (wykaz poniżej).

Aktualnie obowiązuje 25 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (w tym 13 sporządzonych w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym), obejmujących swoim zasięgiem cały obszar gminy.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania-przestrzennego:

- 1) Uchwała Nr XVII/143/2000 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 28 marca 2000 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie mieszkalnictwa dla sołectwa Bażanowice, zmieniającego ustalenia Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego gminy Goleszów;
- 2) Uchwała Nr XXV/213/2001 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 30 stycznia 2001 r. w sprawie zmiany fragmentów planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów we wsi Cisownica;
- 3) Uchwała Nr XXV/215/2001 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 30 stycznia 2001 r. w sprawie zmiany fragmentów planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów we wsi Kisielów;
- 4) Uchwała Nr XXVII/225/2001 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 27 marca 2001 r. w sprawie zmiany fragmentów planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów we wsi Puńców;
- 5) Uchwała Nr XLI/347/02 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie: Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Sołectwa Dziegielów, wraz z uchwałą Nr XXXVII/303/09 z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie sprostowania oczywistej pomyłki;
- 6) Uchwała Nr XLI/348/02 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Sołectwa Leszna Górna;
- 7) Uchwała Nr XLI/349/02 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Sołectwa Kozakowice Górne i Kozakowice Dolne;
- 8) Uchwała Nr XLIII/364/02 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 24 września 2002 r. w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego "Leszna Górna II";
- 9) Uchwała Nr VI/44/03 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 26 marca 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego sołectwo Kisielów w gminie Goleszów;
- 10) Uchwała Nr X/92/03 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 30 września 2003 r. w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego sołectwo Bażanowice w gminie Goleszów;
- 11) Uchwała Nr XX/197/04 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 6 sierpnia 2004 r. w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego sołectwo Puńców w gminie Goleszów;
- 12) Uchwała Nr XXV/237/04 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 16 grudnia 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Sołectwa Godziszów;
- 13) Uchwała Nr XXVII/249/05 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 25 stycznia 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Goleszów, wraz z uchwałą Nr XXXVII/302/09 z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie sprostowania oczywistej pomyłki;
- 14) Uchwała Nr XLIV/378/06 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

sołectwa Dzięgielów w części dotyczącej dwóch parcel nr 370/1 i 368/2 w gminie Goleszów;

- 15) Uchwała Nr XLV/385/2006 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 30 sierpnia 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sołectwie Puńców;
- 16) Uchwała Nr XLV/393/2006 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 30 sierpnia 2006 r. w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego sołectwo Cisownica w gminie Goleszów;
- 17) Uchwała Nr XX/152/08 Rady Gminy Goleszów z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Cisownica;
- 18) Uchwałą Nr XXVI/218/2008 Rady Gminy Goleszów z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Kozakowice Górne i Kozakowice Dolne;
- 19) Uchwałą Nr XXI/166/08 Rady Gminy Goleszów z dnia 25 czerwca 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Puńców;
- 20) Uchwała Nr XXVI/217/08 Rady Gminy Goleszów z dnia 14 grudnia 2008 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Bażanowice;
- 21) Uchwała nr XXXV/289/09 Rady Gminy Goleszów z dnia 28 października 2009 r. w sprawie zmiany uchwały rady nr VI/44/03 z dnia 26 marca 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego sołectwo Kisielów w gminie Goleszów;
- 22) Uchwała nr XL/332/10 Rady Gminy Goleszów z dnia 31 marca 2010 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy nr X/92/03 z dnia 30 września 2003 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Bażanowice;
- 23) Uchwała nr XL/333/10 Rady Gminy Goleszów z dnia 31 marca 2010 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Goleszów nr XXVII/249/05 z dnia 25 stycznia 2005 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Goleszów;
- 24) Uchwała Nr 43/2012 Rady Gminy Goleszów z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego sołectwo Puńców w gminie Goleszów;
- 25) Uchwała nr 86/2012 Rady Gminy Goleszów z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Goleszów.

Aktualnie brak jest planów miejscowych w trakcie sporządzania.

1.2. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Zagospodarowanie przestrzenne należy rozumieć jako sposób rozmieszczenia w przestrzeni podstawowych elementów struktury przestrzennej oraz zachodzące pomiędzy nimi relacje. Do podstawowych elementów struktury przestrzennej zaliczyć należy elementy systemu gospodarczego i społecznego, infrastrukturę techniczną, sieć osadniczą, krajobraz (przyrodniczy i kulturowy) oraz powiązania funkcjonalne.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Goleszów kształtowała się przez wiele wieków pod wpływem uwarunkowań o różnorodnej genezie. Do najważniejszych czynników należą: uwarunkowania historyczne, uwarunkowania przyrodnicze (w tym głównie ukształtowanie terenu i tereny lasów) oraz dotychczasowy rozwój gminy, a w szczególności trwałe elementy zagospodarowania, stanowiące niekiedy bariery które rzutują na przyszłe funkcjonowanie organizmu wiejskiego. Do najbardziej odczuwalnych przez mieszkańców barier należą: rzeki i potoki, drogi wyższych klas technicznych i tereny kolejowe.

Procesy urbanizacyjne doprowadziły do ukształtowania istniejącego układu osadniczego w formie samodzielnych wsi, wywodzących się z najprostszego układu ruralistycznego, tzw. ulicówki, początkowo położonych w dolinach rzek i potoków z zabudową zlokalizowaną wzdłuż dróg (Puńców, Cisownica, Leszna Górna), by w ostatnich kilkudziesięciu latach spowodować rozszerzanie się zabudowy na szersze obszary dolin i otaczające je zbocza, przekształcając się w bardziej rozwiniętą formę wielodrożnicę.

Strukturę przestrzenną gminy kształtują tereny zabudowane, tereny rolne i tereny leśne, występujące na terenie gminy w następujących proporcjach:

- tereny zurbanizowane – 12,5%,
- tereny rolne – 66%,
- tereny leśne – 19%.

Sieć osadniczą tworzy 9 jednostek osadniczych rozmieszczonych równomiernie na obszarze gminy. Jednostki te nie tworzą zwartych struktur przestrzennych. Zjawisko rozproszenia zabudowy oraz tzw. rozpełzania jest znaczące i wyraźnie zauważalne.

Wyróżnia się 9 jednostek strukturalnych o następujących podstawowych funkcjach:

- Goleszów - wieś gminna; lokalny ośrodek wielofunkcyjny,
- Bażanowice – funkcja rolnicza, osadnicza i wytwórczo - usługowa,
- Cisownica – funkcja osadnicza, rolnicza, rekreacji, turystyki i wypoczynku,
- Dzięgielów – funkcja osadnicza, rolnicza,
- Godziszów – funkcja rolnicza, osadnicza, predyspozycje do rozwoju funkcji rekreacji, turystyki i wypoczynku,
- Kisielów – funkcja rolnicza i osadnicza,
- Kozakowice – funkcja rolnicza i osadnicza,
- Leszna Górna - funkcja osadnicza, rolnicza, rekreacji, turystyki i wypoczynku,
- Puńców - funkcja rolnicza, osadnicza, wytwórcza.

Struktura funkcjonalna gminy jest prawidłowa. Ośrodek obsługi lokalnej skupiającej ważniejsze usługi publiczne (Urząd Gminy, Ośrodek Zdrowia, bank, usługi handlu) położony jest centralnie i posiada dogodne połączenie ze wszystkimi jednostkami osadniczymi.

W ośrodkach stopnia podstawowego, zlokalizowane są usługi podstawowe:

- szkoły podstawowe,
- strażnice OSP,
- sklepy z artykułami tzw. "pierwszej potrzeby".

Zastrzeżenia budzi wewnętrzna struktura przestrzenno – funkcjonalna jednostek osadniczych. Nie wszystkie wsie mają wykształcone strefy centralne, tj. atrakcyjnie urządzonej przestrzeń publiczną, wokół której skupiają się obiekty usługowe (miejsca takie decydują o tożsamości i atrakcyjności jednostki osadniczej). Wadą struktur jest również mieszanie kolidujących ze sobą funkcji, co wywołuje konflikty między użytkownikami przestrzeni i dysonanse w sposobach i formach zagospodarowania.

Zjawiskiem, które można coraz częściej zaobserwować jest tworzenie małych zespołów domów jednorodzinnych w drodze podziałów geodezyjnych pojedynczych działek, niewłaściwie skomunikowanych i wadliwie powiązanych funkcjonalnie i przestrzennie z istniejącą zabudową. Wszystkie wymienione nieprawidłowości są skutkiem, przede wszystkim, braku planów zagospodarowania przestrzennego wsi o wystarczającym stopniu szczegółowości.

Początkowy charakter zabudowy – rolniczy, z biegiem lat ulegał przekształceniu i obecnie w przeważającej części jest to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, której towarzyszą obiekty usługowe (kościół, szkoły, handel, remizy OSP, budynki usług kultury).

Rozwój Goleszowa związany jest ściśle z wybudowaniem na terenie wsi w XIX w. cementowni oraz linii kolejowej. Wówczas Goleszów przekształcił się w wieś przemysłową. Układ zabudowy Goleszowa, z dużą ilością terenów zabudowy usługowej, z pojedynczymi obiektami zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej nawiązuje do układu miejskiego. Zauważalny jest intensywny rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w formie zwartych zespołów.

W latach 70-tych XX w. nastąpił, poprzez realizację szeregu nowych obiektów, dalszy rozwój wsi Goleszów, jako lokalnego ośrodka usługowego i przemysłowego („Celma”).

Rozwój przestrzenny Bażanowic i Puńcowa związany jest bezpośrednim sąsiedztwem Cieszyńska. Ostatnie lata charakteryzuje intensywny rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej. Powojenna zabudowa na terenie gminy, podobnie jak w całym kraju, nie ma związków z tradycją – do lat 90-tych budynki mieszkalne, usługowe i gospodarcze realizowane były

głównie według projektów typowych, obowiązujących w całej Polsce. Projekty typowe uwzględniały formy zunifikowane, wywodzące się z modernizmu okresu międzywojennego, których zasadniczą cechą były płaskie dachy i miejski charakter.

Najnowsza architektura, reprezentowana głównie przez domy jednorodzinne jest ciekawsza, urozmaicona (wróciły wysokie dachy), dalej jednak nie nawiązuje formą i charakterem do budownictwa tradycyjnego.

Charakterystyczną cechą przestrzeni gminy jest znaczne rozproszenie zabudowy. Jest to przede wszystkim zabudowa zagrodowa, chociaż część tej zabudowy utraciła już swój pierwotny charakter i obecnie są to tereny zabudowy mieszkaniowej.

Rolniczy charakter gminy wyraża się również w funkcjonujących w przestrzeni obiektach produkcji rolniczej (Puńców, Dzięgielów, Goleiszów), obecnie na etapie przekształcania w tereny wytwórczo – usługowe (poza obiektem w Goleiszowie).

Gmina Goleiszów poprzez swoje położenie jak również walory przyrodnicze była i jest nadal bardzo atrakcyjna dla mieszkańców aglomeracji górnośląskiej. Tutaj budowali oni (i nadal chcą budować) domy letniskowe. Znaczące zespoły takiej zabudowy powstały w Lesznej i Cisownicy.

Tereny o funkcji rolniczej występują na całym obszarze gminy, jednakże wielkość kompleksów rolnych (bez zabudowy) jest, ze względu na znaczne rozdrobnienie gospodarstw rolnych (indywidualnych), w znacznym stopniu ograniczona.

Największe obszary użytkowane są przede wszystkim przez RKS Goleiszów i zlokalizowane w Puńcowie, Dzięgielowie i Cisownicy.

Tereny leśne stanowią zaledwie 18,5% powierzchni gminy i skoncentrowane są głównie w jej centralnej i południowej części. W większości (ponad 66% pow. lasów) są to grunty Skarbu Państwa. Tereny te pełnią również funkcje turystyczno – rekreacyjne.

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną Gminy Goleiszów charakteryzują następujące cechy istniejącego zagospodarowania:

- koncentracja usług o znaczeniu gminnym w obszarze wsi gminnej Goleiszów,
- koncentracja funkcji przemysłowo-składowych w Goleiszowie oraz Bażanowicach,
- naruszanie historycznych układów przestrzennych wsi, w szczególności przez zmianę charakteru i skali zabudowy, w wyniku przebudowy lub wymiany historycznej substancji z pominięciem cech tradycyjnych (regionalnych),
- rozpełzanie się zabudowy wsi wzdłuż dróg,
- kształtowanie nowej zabudowy w formie wadliwie skomunikowanych układów urbanistycznych, pozbawionych jakichkolwiek pierwiastków kreacji wartości estetycznych – krajobrazu, wnętrza urbanistycznych (ulic, placów) i formy zabudowy,
- rozproszenie zabudowy w otwartym krajobrazie.

1.3. Stan użytkowania i zagospodarowania terenów

W ramach prac nad niniejszym studium, w oparciu o dostępne materiały (mapy topograficzne, zasadnicze, zdjęcia lotnicze i ortofotomapa) oraz inwentaryzację bezpośrednią dokonano inwentaryzacji zagospodarowania terenów gminy Goleiszów. Bilans terenów przedstawiający rzeczywiste zagospodarowanie i użytkowanie przedstawiono w poniższej tabeli.

Struktura użytkowania gruntów

Lp.	Funkcja terenów	Powierzchnia [ha]	%pow. gminy
1	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	315,62	4,79
2	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	5,48	0,08
3	zabudowa zagrodowa	131,00	1,99
4	zabudowa rekreacji indywidualnej (letniskowa)	11,56	0,18
5	zabudowa usługowa (na wydzielonych działkach)	45,65	0,69
6	zabudowa usługowo - mieszkaniowa	2,00	0,03

7	zabudowa techniczno - produkcyjna i wytwórczo - usługowa	37,33	0,57
8	powierzchniowa eksploatacja złóż kopalin	24,53	0,37
9	tereny infrastruktury technicznej, w tym oczyszczalnia ścieków	1,41	0,02

10	tereny dróg	184,87	2,81
11	tereny kolei	38,02	0,58
12	tereny obiektów produkcji rolniczej	22,93	0,34
	Razem tereny zainwestowane	820,40	12,45
13	tereny wód powierzchniowych	51,33	0,77
14	tereny cmentarzy	6,26	0,10
15	tereny sadów	37,18	0,57
16	tereny miejskiej zieleni urządzonej	0,76	0,01
17	tereny lasów i zadrzewień	1285,65	19,52
18	tereny rolnicze	4.357,17	66,14
19	tereny nieużytków	29,25	0,44
	Razem tereny otwarte	5.767,60	87,55
	Razem gmina	6.588,00	100,00

Tereny zainwestowane zajmują zaledwie niecałe 13% powierzchni gminy, z czego największy udział mają tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – prawie 39% powierzchni terenów zainwestowanych, a z uwzględnieniem terenów zabudowy zagrodowej, przekształcającej się w tereny zabudowy mieszkaniowej jest to ponad 54% (54,44%). Znaczący udział mają również tereny komunikacji (drogi i kolej). Funkcja ta występuje na 27,17% terenów zainwestowanych.

Tereny otwarte to głównie tereny rolne stanowiące prawie 76% powierzchni terenów otwartych, tereny lasów i zadrzewień to zaledwie niecałe 23% powierzchni terenów niezainwestowanych. Niewielki udział w bilansie terenów otwartych mają tereny zieleni urządzonej i cmentarzy. Stanowią one zaledwie 0,12% powierzchni terenów otwartych.

Użytkowanie gruntów według ewidencji gruntów (stan na dzień 01.01.2014 r.) przedstawia się następująco :

- użytki rolne - 4.676 ha,
- grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione - 1.278 ha,
- grunty zabudowane i zurbanizowane - 512 ha,
- grunty pod wodami - 38 ha,
- tereny różne - 84 ha.

1.4. Stan ładu przestrzennego

Ład przestrzenny w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym to ukształtowanie przestrzeni tworzące harmonijną całość, uwzględniające w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno - estetyczne.

Stan ładu przestrzennego i jakości przestrzeni jest efektem dotychczasowych procesów rozwojowych gminy.

Do najpoważniejszych problemów i zagrożeń dla ładu przestrzennego gminy zaliczyć należy:

- zły stan techniczny i użytkowy części zasobów mieszkaniowych sprzed 1945 r., będący skutkiem niedostatecznej dbałości o obiekty,
- zniekształcenia architektury obiektów (w tym również zabytkowych) m.in. przez dysharmonijne przebudowy i rozbudowy oraz remonty przebiegające z likwidacją elementów historycznego wystroju elewacji,
- wkraczanie w sąsiedztwo zabudowy zabytkowej z obiektami współczesnymi całkowicie niedostosowanymi do historycznego sąsiedztwa, wprowadzającymi trwałą dysharmonię,

- niski standard współczesnej zabudowy handlowo-usługowej¹ oraz produkcyjno - magazynowej, z dużym udziałem zabudowy pawilonowej,
- niska jakość współczesnej zabudowy,
- chaotyczna lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej stwarzająca wrażenie pełnej przypadkowości,
- utrwalanie i rozwój zabudowy rozproszonej, głównie mieszkaniowej pod hasłem „zabudowa zagrodowa”,
- chaotyczny² układ własnościowy znacznych obszarów gminy, stanowiący skuteczną barierę dla przekształceń, zwłaszcza prawidłowej obsługi układem komunikacyjnym,
- brak planów miejscowych pozwalających na pełną kontrolę realizacji nowej zabudowy, zwłaszcza jednorodzinnych, na terenach dotychczas niezabudowanych, stanowiących niekorzystną ingerencję w krajobraz otwarty i stwarzających znaczne utrudnienie w planowym i racjonalnym zagospodarowaniu terenów.

Wnioski:

- Gmina Goleszów ma pełne pokrycie obowiązującymi planami zagospodarowania, chociaż ich skala nie pozwala na prowadzenia prawidłowej polityki przestrzennej;
- Struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy charakteryzuje się kilkoma jakościami: pierwsza to tereny zabudowy centralnej części wsi Goleszów, tereny nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w formie osiedli o w miarę zwartej zabudowie, o czytelnej, ukształtowanej przez lata strukturze charakterystycznej dla tego typu obszarów, druga to wykształcone przez lata i kształtujące się tereny zabudowy mieszkaniowej wsi, wreszcie tereny otwarte. W tym miejscu należy zaznaczyć, że zauważalna jest coraz większa presja na lokalizowanie na terenach rolnych zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (pod hasłem „zabudowa zagrodowa”) oraz przekształcanie zabudowy rekreacji indywidualnej na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- Celem porządkowania struktury funkcjonalno – przestrzennej uznaje się za konieczną intensyfikację zagospodarowania w strefach wytwórczo – usługowych oraz w strefach rozwoju funkcji mieszkaniowych oraz ograniczenie rozwoju zabudowy na terenach rolnych;
- Gmina Goleszów charakteryzuje się stosunkowo niskim wskaźnikiem lesistości (lasy i tereny zadrzewione - 19,52% powierzchni gminy), co oznacza, że wskazanym jest dążenie do wzrostu tego wskaźnika przynajmniej do poziomu ok. 25 - 30%;
- Nie jest możliwe kształtowanie ładu przestrzennego bez posiadania planów zagospodarowania przestrzennego sporządzonych w oparciu o obowiązującą ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- Zagospodarowywanie terenów w oparciu o obowiązujące plany miejscowe, sporządzone w oparciu o ustawę z 1994 r. prowadzić będzie do dalszego w zasadzie niekontrolowanego rozwoju zainwestowania, w tym również w formie i miejscach, które są sprzeczne z pojęciem ładu przestrzennego.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy.

1. Przy ustalaniu kierunków zmian w strukturze przestrzennej należy dążyć do wyznaczania monofunkcyjnych obszarów, lub obszarów z określoną funkcją dominującą.
2. Należy bezwzględnie wykluczać sąsiadujące lokalizacje funkcji konfliktowych bez zapewnienia odpowiedniej izolacji.

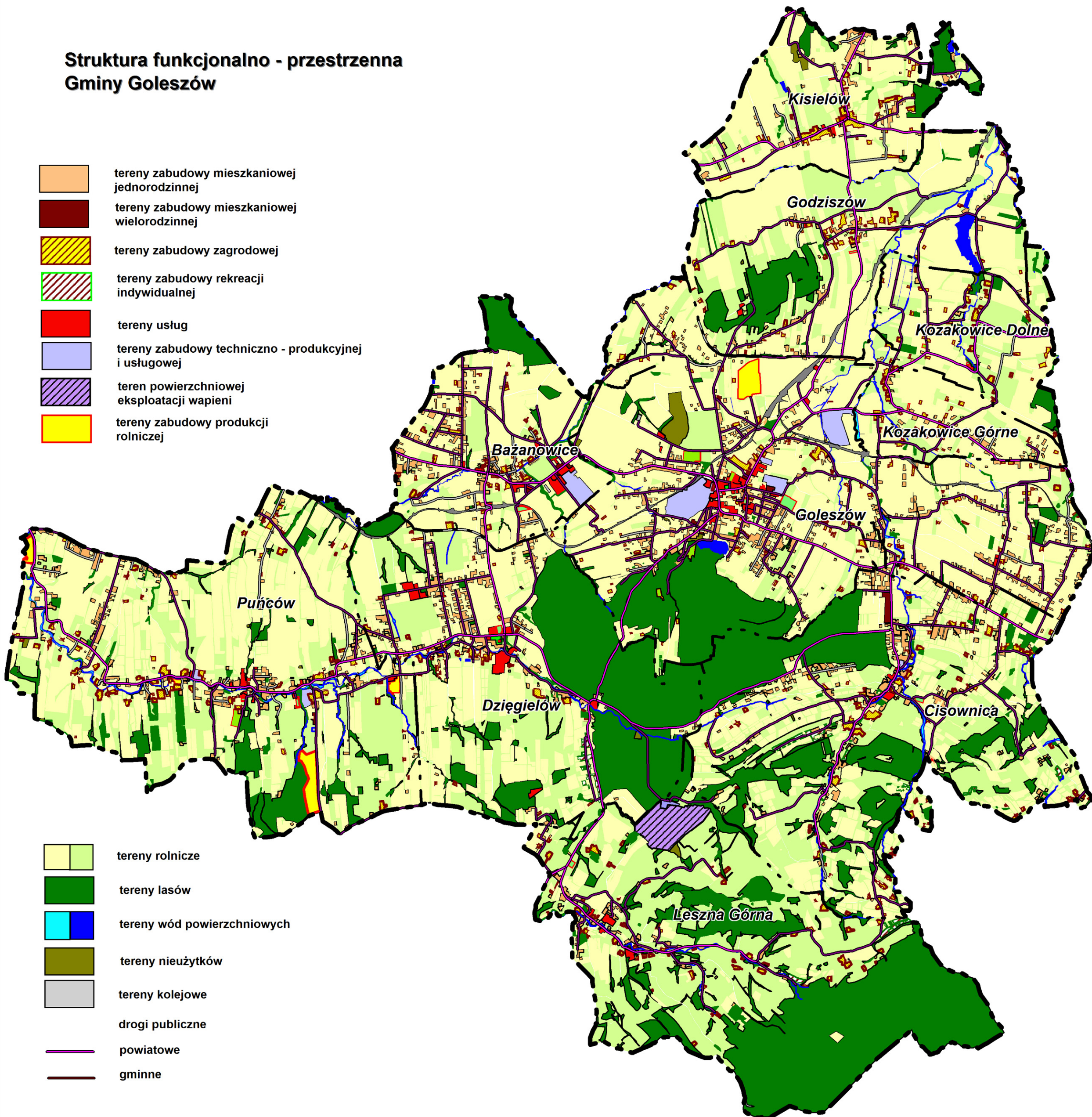
¹ przez niski standard zabudowy należy rozumieć, że obiekty charakteryzują się prostą konstrukcją, na ogół szkieletową, ściany pełne przeważnie z elementów prefabrykowanych o dużej powierzchni; są to obiekty jednobryłowe, z płaskim dachem, bez zróżnicowanej wysokości

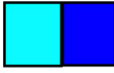
² chaotyczny układ własnościowy oznacza, że przy wtórnym podziale nieruchomości, głównie pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną nie uwzględnia się potrzeb wynikających z konieczności zapewnienia dobrej obsługi komunikacyjnej, jak również nie koreluje się podziałów na sąsiednich działkach

3. Należy ograniczać „rozlewanie się” terenów zainwestowania poprzez odpowiedni dobór wskaźników dotyczących zagospodarowania i użytkowania terenów już zainwestowanych.
4. W celu zwiększenia niskiego wskaźnika lesistości wskazane jest wyznaczenie terenów przeznaczonych do zalesienia.
5. Kształtowanie i ochrona ładu przestrzennego przebiega głównie na poziomie planu miejscowego, wobec czego za priorytet uznaje się sporządzenie nowych planów zagospodarowania przestrzennego.
6. Poprzez odpowiednie określenie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów należy eliminować wielofunkcyjne obszary, przede wszystkim z konfliktowymi funkcjami.

Struktura funkcjonalno - przestrzenna Gminy Goleszów

- tereny zabudowy mieszkaniowej
jednorodzinnej
- tereny zabudowy mieszkaniowej
wielorodzinnej
- tereny zabudowy zagrodowej
- tereny zabudowy rekreacji
indywidualnej
- tereny usług
- tereny zabudowy techniczno - produkcyjnej
i usługowej
- teren powierzchniowej
eksploatacji wapieni
- tereny zabudowy produkcji
rolniczej

- tereny rolnicze
- tereny lasów
- tereny wód powierzchniowych
- tereny nieużytków
- tereny kolejowe
- drogi publiczne
- powiatowe
- gminne

2. STAN ŚRODOWISKA ORAZ WYMOGI JEGO OCHRONY

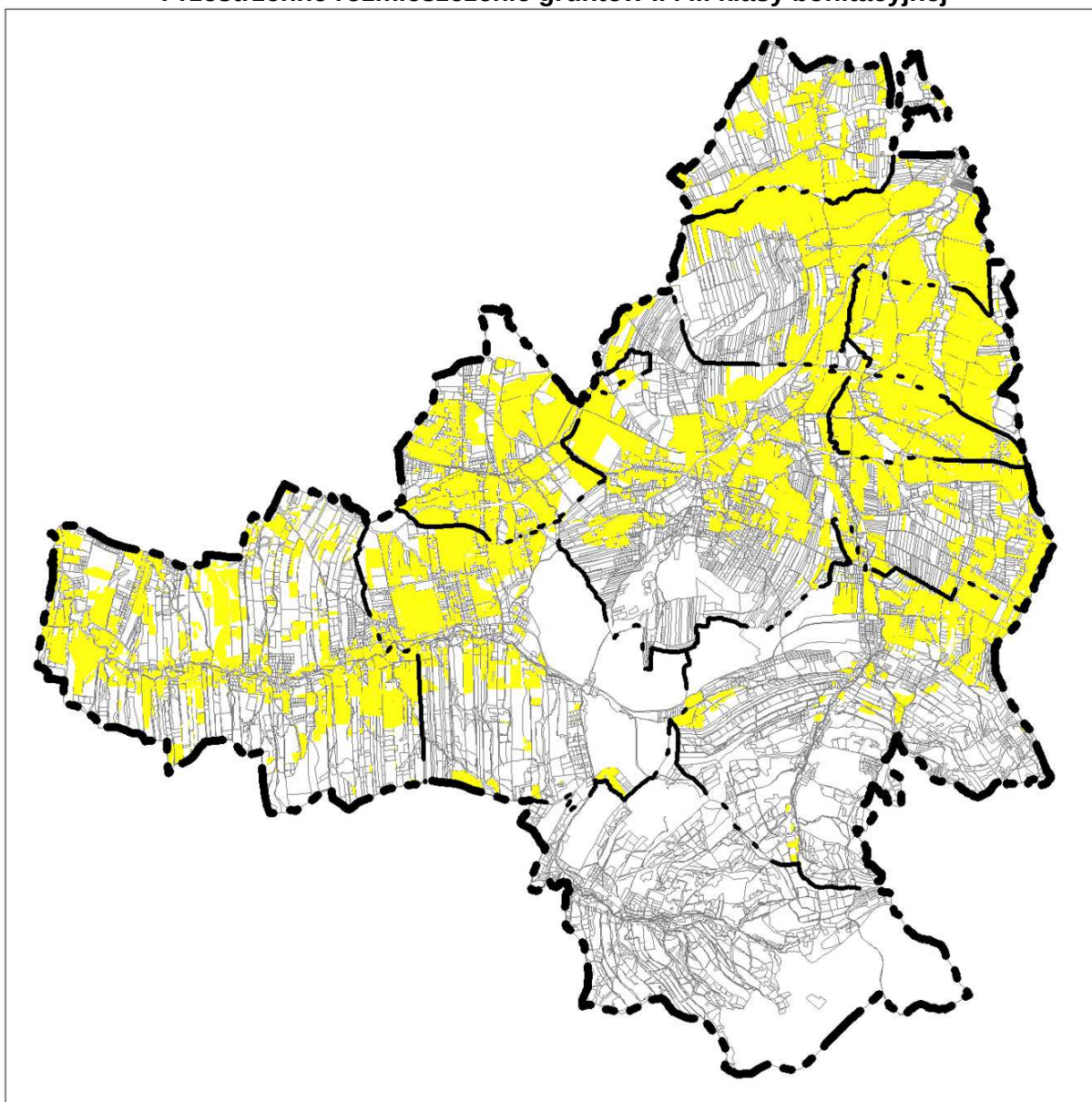
2.1. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Łączna powierzchnia¹ użytków rolnych w gminie wynosi 1.501 ha, z czego:

- grunty orne 1004 ha,
- sady 56 ha,
- łąki trwałe 51 ha,
- pastwiska trwałe 325 ha,
- grunty rolne zabudowane 54 ha,
- grunty pod stawami 11 ha.

Znaczący udział w gruntach rolnych niezabudowanych mają grunty wysokich klas bonitacyjnych (II i III klasy). Łącznie (grunty orne, sady, łąki i pastwiska) ich obszar wynosi około 634 ha co stanowi ponad 44% niezabudowanych użytków rolnych.

Przestrzenne rozmieszczenie gruntów II i III klasy bonitacyjnej

¹ Dane Starostwa Powiatowego w Cieszynie – stan na 1.01.2014 r.

Gminę Goleszów charakteryzuje występowanie gleb zaliczanych do pseudobielicowych oraz brunatnych wylugowanych. Są to gleby zwarte, skały podłoża trudno przepuszczalne, w związku z czym wody opadowe zatrzymywane są na powierzchni.

Charakterystyka gleb:

- gleby bielcowe i brunatne wylugowane, utworzone ze żwirów akumulacji lodowcowej oraz rzecznej. Występują fragmentarycznie na wyższych terasach rzecznych, zajmują niewielkie obszary (Kisielów). Są to gleby mało urodzajne, zbyt przewiewne i suche, kwaśne, wykorzystywane pod uprawę żytnio - ziemniaczaną. Zaliczone zostały do klas IV a i V gruntów ornych.
- gleby pseudobielicowe i brunatne wylugowane, wytworzone z glin. Są to gleby dobre, o wszechstronnym użytkowaniu rolniczym, zaliczane do klas IIIa i IIIb. Przeważnie występują na wyższych terasach rzecznych, w Puńcowie i Dziegielowie (dolina Puńcówki) oraz w Godziszowie i Kisielowie,
- gleby pseudobielicowe i brunatne wylugowane z ilastych wietrzelin starszych skał. Do tej grupy zaliczyć można gleby ilaste i pyłowo-ilaste zajmujące duże obszary centrum Goleszowa, a także fragmentarycznie w Puńcowie, Dziegielowie, Lesznej. Są to gleby dość ciężkie do uprawy, jakkolwiek zasobne w składniki pokarmowe dla roślin. Wartość rolnicza jest różna w zależności od rzeźby terenu, stosunków wodnych oraz głębokości skalistego podłoża. Najlepsze z tej grupy gleby należą do klasy III b. Nadają się pod uprawę pszenicy, buraków cukrowych, rzepaku, warzyw i pod sady,
- gleby pseudobielicowe i brunatne wylugowane wytworzone z pyłów. Występują w dwóch kompleksach - Goleszów Równia, Kozakowice Górne i Dolne oraz centrum Bażanowic. Średnio ciężkie do uprawy, o klasie bonitacyjnej III a, III b , a miejscami II. Przydatne są pod wszystkie rośliny uprawne, warzywa i sady,
- rędziny - gleby raczej ciężkie, wartość rolnicza zależy od głębokości gleby, składu mechanicznego, zawartości próchnicy, rzeźby terenu, stosunków wodnych. Bonitowane są w klasach III, IV, a nawet V. Nadają się pod uprawy pszenno-buraczane. Znajdują się przede wszystkim w Puńcowie, Dziegielowie i na górze Chełm,
- gleby górskie - gleby brunatne kwaśne, przeważnie płytkie, czasami średnio-głębokie. Wartość rolnicza uzależniona jest od miąższości, składu mechanicznego, ekspozycji i stopnia nachylenia zbocza. użytkowane są przede wszystkim pod lasy, pastwiska, a w mniejszym stopniu jako grunty orne. Znajdują się w części górzistej Lesznej i Cisownicy.

Charakterystyka¹ jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej metodą Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, oceniającą poszczególne elementy środowiska (glebę, warunki klimatyczne i wodne, rzeźbę terenu) przeprowadzona dla gminy Goleszów przedstawia się następująco:

Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej (źródło: ewidencja gruntów i budynków stan na czerwiec 2008)

L.p.	Obręb	Ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej
1.	Kozakowice Górne	66,6
2.	Kozakowice Dolne	64,85
3.	Bażanowice	64,6
4.	Cisownica	63,98
5.	Godziszów	59,08
6.	Goleszów	58,9
7.	Kisielów	57,2

¹ „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Goleszów” – opracowanie mgr Waldemar Wiatrak z zespołem, Kraków 2012 r.

8.	Puńców	56,67
9.	Leszna Górna	40,49
10.	Dzięgielów	36,91

Ocena zanieczyszczenia gleb użytków rolnych

Zanieczyszczenie gleb¹

Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach przeprowadziła w roku 1995 badania stanu czystości gleb w Powiecie Cieszyńskim. Zawartość metali ciężkich w glebach Gminy Goleszów przedstawiała się następująco:

Gmina	kadm	miedź	nikiel	ołów	cynk
	w mg/kg gleby				
Goleszów	0,75-1,93	15,1-53	14,6-49,3	37,3-67,5	79-188

Zawartość frakcji spławialnej o ϕ 0,02 w badanych próbkach glebowych przekracza 35%, pH gleby znajduje się w granicach 5,2 – 6,5, tym samym gleby te zaliczają się do grupy – CG, w której dopuszczalność metali ciężkich w warstwie od 0-20 cm wynosi:

Metal	Grupa gleb	Stopień zanieczyszczenia gleb					
		0	I	II	III	IV	V
		mg/kg gleby					
kadm	C	1,0	3,0	5,0	10	20	>20
miedź	C	40	70	100	150	750	>750
nikiel	C	50	75	100	300	1000	>1000
ołów	C	70	200	500	2000	7000	>7000
cynk	C	100	300	1000	3000	8000	>8000

Ze względu na zawartość kadmu i cynku próbki glebowe Powiatu Cieszyńskiego zaliczane są do gleb o I⁰ stopniu zanieczyszczenia. Na glebach tych mogą być uprawiane wszystkie rośliny uprawy polowej z ograniczeniem warzyw przeznaczonych na przetwory i do bezpośredniej konsumpcji dla dzieci.

Podczas przeprowadzonych badań zawartość siarki w glebach Gminy Goleszów wynosiła:

Gmina	S-SO ₄ [w mg/100g gleby]
Goleszów	0,6 - 2,85

Dopuszczalna zawartość siarki w tych glebach wynosi:

zanieczyszczenie	Stopień zanieczyszczenia gleb			
	I	II	III	IV
	mg/100g gleby			
S-SO₄	< 2,5	2,6 - 3,5	3,6 - 5,0	> 5,0

Większość prób glebowych charakteryzowała się naturalną zawartością siarki siarczanowej. Brak jest natomiast danych na temat zanieczyszczenia gleb gminy Goleszów wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi (WWA).

¹ „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Goleszów” – opracowanie mgr Waldemar Wiatrak z zespołem, Kraków 2012 r.

Powierzchnia lasów¹ na terenie gminy Goleszów wynosi 1249 ha, z czego:

- lasy Skarbu Państwa 807 ha,
- lasy Gminy Goleszów 7 ha,
- lasy osób fizycznych 411 ha,
- lasy spółdzielni 10 ha,
- lasy kościołów 8 ha,
- lasy powiatu 1 ha,
- inni właściciele 5 ha.

Lesistość gminy wynosi 18,96 %.

Lasy Goleszowa znajdują się w zasięgu II strefy – średnich uszkodzeń przemysłowych oraz w III kategorii – małego zagrożenia pożarowego. Stan zdrowotny i sanitarny lasu jest zadowalający, większość stanowią drzewostany o prawidłowym wzroście i rozwoju, bez zewnętrznych oznak chorobowych.

Większość ekosystemów leśnych na terenie Goleszowa jest silnie przekształcona przez działalność człowieka, w drzewostanach dominuje sztucznie wprowadzany świerk pospolity; średni wiek drzewostanów wynosi 75 lat.

Gospodarkę leśną, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu.

Lasami Skarbu Państwa (wg PGL LP 133 ha) położonymi w Gminie Goleszów zarządza Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach, Nadleśnictwo Ustroń.

Trwale zrównoważona gospodarka leśna na terenach lasów Nadleśnictwa Ustroń (Leśnictwo Dzięgielów) prowadzona jest w oparciu o „Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ustroń; Obręby: Brenna, Hażlach, Ustroń na okres gospodarczy od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2017 r.”

Lasy będące własnością Skarbu państwa we władaniu Lasów Państwowych wchodzi w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Beskidu Śląskiego”² powołanego do życia Zarządzeniem nr 30 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 19.12.1994 r.

Obejmuje swym zasięgiem cztery nadleśnictwa o łącznej powierzchni 39.343 ha.

Podstawowymi celami utworzenia LKP „Lasy Beskidu Śląskiego” było:

- wszechstronne rozpoznanie stanu biocenoz górskich oraz dynamiki zachodzących w nich zmian;
- trwale zachowanie lub odtwarzanie naturalnych walorów lasów górskich;
- łączenie trwałej gospodarki leśnej z aktywną ochroną przyrody;
- promowanie wielofunkcyjnej oraz zrównoważonej gospodarki leśnej;
- prowadzenie prac badawczych i doświadczalnictwa leśnego dla wypracowania wniosków możliwych do wykorzystania przede wszystkim w rejonach górskich;
- prowadzenie szkoleń Służby Leśnej oraz rozwijanie edukacji przyrodniczo-leśnej społeczeństwa.

Specyfiką drzewostanów beskidzkich jest duży udział świerka o obniżonej zdrowotności w wyniku oddziaływania zanieczyszczeń przemysłowych, chorób grzybowych i szkodliwych owadów.

Możliwość uprawiania sportów zimowych i całorocznej turystyki pieszej przyciąga rzesze turystów nie tylko z najbliższych aglomeracji miejskich Katowic i Krakowa, ale również z całego kraju. Stwarza to okazję do szerokiej prezentacji proekologicznej polityki leśnej, a w jej ramach idei LKP. Jedną z przesłanek powołania LKP „Lasy Beskidu Śląskiego” było stworzenie możliwości lepszej i skuteczniejszej ochrony i restytucji walorów przyrodniczo-leśnych, do których należą m.in. obszary północno-zachodniej części Nadleśnictwa Ustroń stanowiące fragment Bramy Morawskiej, będące miejscem wędrówki z południa Europy wielu gatunków roślin i zwierząt na teren Polski.

¹ Dane ze Starostwa Powiatowego w Cieszynie

² Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach

W Beskidzie Śląskim występują duże chronione ssaki; niedźwiedź, ryś i wilk. Pasma Baraniej Góry i Romanki są ostoją głuszca. Zbiorniki wodne na terenie LKP to miejsce żerowania m.in. bociana czarnego, ślepowrona i kormorana. Powszechnie występuje salamandra plamista, zlokalizowano tu również rzadko spotykaną traszkę karpacką.

Na obszarze LKP wyróżniono następujące fitocenozy leśne:

- w piętrze pogórza: grąd subkontynentalny, nadrzeczną olszynę górską, olszynę bagienną, podgórski łęg jesionowy;
- w reglu dolnym: żyzną buczynę karpacką, karpackie jaworzyny miesięcznicowe, kwaśną buczynę górską, dolnoreglowy bór jodłowo-świerkowy, jaworzynę karpacką; bory i lasy bagienne;
- w reglu górnym: acydofilną świerczynę górnoreglową.

Całość lasów na terenie LKP ma status lasów ochronnych, wśród których największy udział mają lasy uszkodzone przez przemysł (100%) oraz lasy wodochronne (30%).

Głównymi zagrożeniami dla trwałości lasu są:

- emisje przemysłowe (35% lasów znajduje się w I strefie tzw. słabych uszkodzeń przemysłowych, pozostałe 65% w II strefie – średnich uszkodzeń przemysłowych);
- choroba opieńkowa w świerczynach;
- szkody od okiści i silnych wiatrów
- masowe pojawy szkodliwych owadów podkorowych liściożernych (głównie kornika drukarza).

Podstawowe dane charakteryzujące lasy Nadleśnictwa Ustroń¹.

W Nadleśnictwie stwierdzono występowanie 17 typów siedliskowych lasu. Największy udział stanowi LMGśw - 41,1%, LGśw – 15,0% oraz Lwyżśw – 14,9%.

Dominują siedliska górskie (57,6%). Siedliska wyżynne i nizinne położone są w północnej części Nadleśnictwa. Jest to cały obręb Hażlach oraz północne części obrębów Brenna i Ustroń. Najczęściej występują siedliska lasów mieszanych – 56,2%. Siedliska borowe zajmują łącznie 1,6 % powierzchni leśnej zalesionej. Są to siedliska: BMw na powierzchni 2,66 ha, BMGśw na powierzchni 173,88 ha. Przeważają siedliska zniekształcone (55,0%). Jest to następstwo długotrwałej hodowli świerka na siedliskach lasowych.

Drzewostany są zróżnicowane gatunkowo. Najczęstszym gatunkiem jest świerk, stanowiący 41,6% powierzchni leśnej zalesionej. Drzewostanów bukowych jest 22,7%. a dębowych – 6,7%. Na siedliskach nizinnych najwięcej jest drzewostanów z udziałem sosny, dębu i olchy. Natomiast na siedliskach górskich najwięcej jest buka, świerka i jodły. Najbardziej zróżnicowane gatunkowo są siedliska wyżynne.

Całość lasów Nadleśnictwa zaliczono do II strefy uszkodzeń przemysłowych.

Rozróżnić należy dwie grupy funkcji lasu:

A) naturalne, które wynikają z samego istnienia lasu; najczęściej różne funkcje z tej grupy występują jednocześnie, tworząc się niejako automatycznie. Ze względu na sposób ich świadczenia wyróżnia się: biotyczne, ochronne oraz produkcyjne i reprodukcyjne. Lasy nadleśnictwa Ustroń spełniają następujące funkcje naturalne:

- ochronne – ochrona różnorodności biologicznej, krajobrazu naturalnego, wody przed zanieczyszczeniem, gleb przed erozją i osuwiskami, środowiska naturalnego przed: hałasem, wiatrem, zapyleniem, promieniowaniem, powodzią, przemieszczaniem się zanieczyszczeń, funkcje historyczne, kulturowe, estetyczne, duchowe;
- biotyczne - klimatyczne, rekreacyjne, turystyczne, retencji, oczyszczania i dystrybucji wody;
- produkcyjne – produkcja biomasy i akumulacja energii, funkcje majątkowe i dochodowe, miejsca pracy, funkcje usług dla ludności;

B) kształtowane, czyli wzmagane w określonym pożądanym kierunku różnymi metodami gospodarki leśnej i kształtowane na poziomie lokalnym, wojewódzkim i krajowym. Funkcje

¹ Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ustroń; Obręby: Brenna, Hażlach, Ustroń na okres gospodarczy od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2017 r.

lasu dla Nadleśnictwa wynikają z przepisów i zarządzeń, które zawarte są w ustawie o lasach, instrukcji urządzania lasu oraz innych przepisach prawnych.

Większość lasów Nadleśnictwa pełni funkcje wodochronne i glebochronne. Lasy ochronne występują na powierzchni leśnej 10 522,59 ha (96,2%). Sposób prowadzenia gospodarki w lasach ochronnych określa Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 07.09.1992 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybów uznania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.

Lasy nadleśnictwa Ustroń w ostatnim okresie uległy wyraźnemu osłabieniu, podlegając, podobnie jak to już miało miejsce w sąsiednich nadleśnictwach, nasilonym procesom chorobowym drzew i drzewostanów. Zdaniem specjalistów, w procesie zamierania beskidzkich lasów występuje kilka czynników destrukcyjnych, które doprowadzają do choroby łańcuchowej, ostatnio zdefiniowanej jako choroba spiralna.

Obszar Nadleśnictwa znajduje się w zasięgu naturalnym większości gatunków lasotwórczych. Drzewostany Nadleśnictwa cechują się dość dużym zróżnicowaniem zarówno gatunkowym, jak i wiekowym. Również przestrzennie, w zależności od ukształtowania terenu, wysokości n.p.m. itd. występuje zmienność w składach gatunkowych drzewostanów. Najliczniejszym gatunkiem jest świerk. Drzewostany świerkowe stanowią 41,5 % powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej Nadleśnictwa (wg gatunków panujących) oraz 44,4 % całkowitego zapasu. Drzewostany bukowe stanowią 22,8% powierzchni leśnej oraz 25,8% zapasu. Pozostałe gatunki stanowią 35,7% powierzchni leśnej i 29,8% zapasu.

Głównymi przyczynami uszkodzeń drzewostanów w nadleśnictwie Ustroń są: zanieczyszczenia przemysłowe, grzyby (opieńka) i czynniki klimatyczne, a w konsekwencji owady (szkodniki wtórne). Uszkodzonych jest 62,1% drzewostanów. Najwięcej jest drzewostanów uszkodzonych przez owady, a zwłaszcza przez kornika - 29,6% powierzchni leśnej oraz przez grzyby (opieńka) – 21,4%. W stopniu mniejszym niż 25% uszkodzonych jest 61,4% drzewostanów.

2.2. Zasoby wodne¹

Wody powierzchniowe

Przez obszar Gminy Goleszów przebiega dział wodny pierwszego rzędu, oddzielający zlewnie rzeki Wisły i Odry. Biegnie on od Małej Czantorii przez Tuł, Zadni Gaj, Machową, Jasieniową, centrum Goleszowa (ulicami Jasną, Cieszyńską, Lotniczą) pod Chełm. Do dorzecza Wisły należy wschodnia część gminy obejmująca miejscowości: Cisownica, Kozakowice Dolne, Kozakowice Górne, Godziszów, Kisielów, wschodnia część Goleszowa. Do zlewni Wisły należą następujące rzeki i potoki:

- potok Radoń – 9,4 km; Wypływa z północnych zboczy Małej Czantorii na wysokości ok. 600 m n.p.m. Tylko w górnym odcinku, na terenie Cisownicy, ma charakter potoku górskiego. Radoń powstaje z połączenia dwóch dopływów: Cisówki i Rzeczycy. W dalszym odcinku uchodzą do niego: Cieplice, Podłączanka, Kisielówka i Krzakówka. Na terenie Skoczowa - Bładnic Radoń uchodzi do Bładnicy, która jest lewobrzeżnym dopływem Wisły.
- Cisówka – 3 km,
- Kozak – 2,5 km,
- Podłączanka – 4,2 km,
- Godziszanka – 2,3 km,
- Kozakowianka – 2,3 km.

Do dorzecza Odry należy zachodnia część gminy obejmująca miejscowości: Bażanowice, Leszna Górna, Dziegielów, Puńców i zachodnią część Goleszowa.

Do zlewni Odry należą następujące rzeki i potoki:

¹ „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Goleszów” – opracowanie mgr Waldemar Wiatrak z zespołem, Kraków 2012 r.

- Puńcówka – ok. 15 km; jest prawym dopływem Olzy. Część źródłowa znajduje się w obrębie południowych stoków Jasieniowej oraz pomiędzy Machową a Zadnim Gajem na terenie Cisownicy na wysokości 400 m n.p.m. Jest to potok o niewielkim spadku który odwadnia obszar Pogórza cieszyńskiego u podnóża Ostrego, Tułu i Jasieniowej. Górny odcinek Puńcówki, od źródeł po Dzięgielów, nosi nazwę Łabański,
- Bobrówka (Padoń) – ok. 12 km, w tym ok. 8km na terenie gminy Goleszów; odwadnia centralną część Pogórza cieszyńskiego. Jej źródła znajdują się na północno-zachodnich zboczach Chełmu, na wysokości 390 m n.p.m.
- Lesznianka – 4,4 km.

Na terenie Gminy znajdują się dwa powierzchniowe zbiorniki wodne pochodzenia antropogenicznego tj. zbiornik „Ton” o powierzchni ok. 1,8 ha w Goleszowie, oraz stawy rybne w Godziszowie. Jezioro „Ton” powstało przez naturalne wypełnienie wodą spływającą ze zboczy Jasieniowej, dawnego kamieniołomu margla, eksploatowanego dawniej dla cementowni „Goleszów”.

Powierzchnia wód otwartych, sieci rzek i rowów wynosi 38,65 ha, co stanowi 0,66% powierzchni ogólnej gminy. Najwięcej gruntów zajętych przez wody powierzchniowe znajduje się w rejonie Goleszowa (6,62 ha) oraz Puńcowa (9,41 ha).

Wody podziemne

Przeważająca część obszaru należy do karpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu zewnętrznokarpackiego. Wody podziemne występują tu w postaci wód szczelinowych, rzadziej szczelinowo - porowych w utworach kredy i paleogenu (głównie wapienie, piaskowce i zlepieńce). Wydajności w strefach zbudowanych z wapieni mogą osiągnąć do 5 m³/h, zaś w strefach z przewagą piaskowców z reguły nie przekraczają 2 m³/h. Głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych waha się od kilku do kilkudziesięciu metrów na kulminacjach. Drugorzędny poziom użytkowy występuje w wodach porowych czwartorzędu w większych dolinach rzecznych.

Gmina leży w obrębie dwóch jednostek Jednolitych Części Wód Podziemnych tj. JCWPd nr 162 w Regionie Wodnym Małej Wisły (wschodnia połowa gminy), oraz JCWPd nr 155 w Regionie Wodnym Górnej Odry (zachodnia połowa gminy).

Tylko niewielki, południowy kraniec gminy Goleszów znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 348 – Zbiornik warstw (F) Godula (Beskid Śląski) – typ zbiornika – szczelinowo-porowy o średniej głębokości ujęć 60 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne – 8,5 tys. m³/dobę (rys. 3.1.6/1). W pobliżu wschodniej granicy Gminy, znajduje się ponadto GZWP nr 347 – Zbiornik Rzeki Górna Wisła. Szacunkowe zasoby całego zbiornika wynoszą ok. 13 tys. m³/d.

2.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego¹

Klimat

Według podziału Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne R. Gumińskiego (1948) północna część obszaru Gminy Goleszów leży w obrębie dzielnicy podkarpackiej, gdzie liczba dni z przymrozkami wynosi 100-150, z pokrywą śnieżną 80-90 dni, a długość okresu wegetacyjnego trwa 210-220 dni. Pozostałą część obszaru obejmuje dzielnica karpacka, cechująca się dużym zróżnicowaniem klimatycznym. M. Hess (1965) wyróżnia tu 2 piętra klimatyczne:

- umiarkowane ciepłe (<700 m n.p.m.), ze średnią roczną temperaturą powietrza > 6°C,
- umiarkowane chłodne (700-1000 m n.p.m.), ze średnią roczną temperaturą powietrza 4-6°C.

Średnie roczne sumy opadów w wieloleciu 1961-1990 kształtują się od 998 mm (Goleszów),

¹ „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Goleszów” –opracowanie mgr Waldemar Wiatrak z zespołem, Kraków 2012 r.

932 mm (Cieszyn) do 809 mm (Kaczyce). Maksymalne sumy miesięczne notowane są w czerwcu oraz lipcu i maleją od 141 mm (Goleszów) do 110 mm (Kaczyce), zaś minimalne w lutym oraz marcu i wahają się od 38 mm (Kaczyce) do 46 mm (Goleszów).

Z danych ze stacji IMGW w Cieszynie wynika, że w ciągu roku dominują wiatry wiejące z sektora zachodniego (ISW, W, NW) stanowiące łącznie 37% oraz wiatry południowe (15%) o średnich prędkościach od 2 do 3 m/s. Duży odsetek przypada również na cisze (18%). Zmienne warunki fizjograficzne (głównie rzeźba terenu) powodują lokalne zróżnicowania klimatu.

Na terenie gminy wyróżniono następujące topoklimaty:

- topoklimat zboczy o ekspozycji południowej, południowo - zachodniej, południowo - wschodniej, zachodniej i wschodniej o bardzo dobrych i dobrych warunkach klimatycznych (dobre warunki solarne i termiczne, dobre przewietrzanie, mała częstotliwość występowania mgieł oraz krótszy okres zalegania pokrywy śnieżnej). Największy jednolity obszar objęty tym topoklimatem występuje w okolicach Lesznej Górnej (zbocza góry Tuł), Cisownicy (Malcowa Góra, Grodzisko, Machowa), Goleszowa (Góra Chełm);
- topoklimat właściwy obszarom płaskim o przeciętnych warunkach topoklimatycznych (przeciętne warunki solarne, dobre warunki termiczne i wilgotnościowe, dobre przewietrzanie). Największy jednolity obszar objęty tym topoklimatem występuje w rejonie miejscowości Puńców i Dziegielów;
- topoklimat właściwy zboczom o większych nachyleniach i ekspozycji północnej (najgorsze warunki solarne, przeciętne warunki termiczne i wilgotnościowe, dłuższe zaleganie pokrywy śnieżnej). Największy jednolity obszar objęty tym topoklimatem występuje w okolicach Lesznej Górnej (północne zbocza góry Tuł), Cisownicy (północne zbocze wzniesień Malcowa Góra, Grodzisko, Machowa), Goleszowa (północne zbocze Góry Chełm);
- topoklimat dolin rzecznych oraz dolin bocznych o płytkim poziomie wód gruntowych (niekorzystne warunki solarne – częste mgły, niekorzystne warunki termiczne i wilgotnościowe). Występuje w szerokiej dolinie potoku Puńcówka i jego dopływów, w rejonie potoku Radoń i jego dopływów, w rejonie potoku Lesznianka;
- topoklimat właściwy obszarom zalesionym (duże osłabienie promieniowania słonecznego, duża zacisza, wyrównany profil termiczny, podwyższona wilgotność powietrza, bakteriostatyczne działanie olejków eterycznych). Największy kompleks lasu znajduje się w okolicy miejscowości Goleszów oraz na południu gminy w okolicach miejscowości Leszna Górna przy granicy z Czechami.

Budowa geologiczna

Obszar Gminy Goleszów leży na terenie Karpat Zewnętrznych, które zbudowane są z utworów fliszowych oraz utworów czwartorzędowych. Utwory fliszowe pochodzące z trzeciorzędu i kredy występujące na tym terenie zbudowane są z:

- łupków cieszyńskich dolnych, zwanych również marglami goleszowskimi, występujących w Bażanowicach, Dziegielowie, Puńcowie oraz centralnej i południowej części Goleszowa. Są to najstarsze utwory spotykane na tym obszarze. Pochodzą z okresu jura górna. Mają one miąższość około 150 metrów;
- wapieni cieszyńskich - budują one trzony Gór Chełm, Jasieniowa, Machula, Goruszka, Malcowa Góra, Tuł, Wrażna i Ostry, utwory te mają miąższość około 150 metrów;
- łupków cieszyńskich górnych z wkładami wapieni, występują one na terenie Puńcowa, Dziegielowa, Lesznej Górnej, Cisownicy i Garbu Kisielowa utwory te mają miąższość około 300 metrów;
- cieszyńskich czyli intruzji skał wulkanicznych w łupkach cieszyńskich górnych, występują one lokalnie w Puńcowie i na tzw. Kępie w Dziegielowie, występujące tutaj słupy intruzji mają grubość 3-6 metrów.

Wierzchołki wzniesień Pogórza Śląskiego są zbudowane z wapieni cieszyńskich, miejscami występują również skały pochodzenia wulkanicznego.

Utwory czwartorzędowe występujące na terenie gminy Goleszów cechuje występowanie dużej ilości materiału pochodzącego z erozji Karpat. Materiał ten poddawany jest ciągłym procesom kształtującym rzeźbę terenu - erozji, akumulacji w dolinach i spływania po stokach. Do materiałów czwartorzędowych zaliczamy gliny, ły i pyły zastoiskowe, piaski i w niewielkiej ilości żwiry. Gliny napływowe i lessowate na terenie gminy Goleszów występują w rejonie Równi, Godziszowa i Kozakowic, w warstwie o grubości od 2 do 4,5 m. Ły i pyły zastoiskowe znajdują się pod warstwą glin w Godziszowie i Kozakowicach Dolnych oraz na głębokości 1,5-2 m w obniżeniach dolin, teras wyższych w Bażanowicach i Kozakowicach Górnych. Piaski występują lokalnie w Kozakowicach. Współczesnymi formami rzeźby są piaski i żwiry będące efektem ich akumulacji w dnach dolin rzecznych, z lokalnie występującymi madami.

Rzeźba terenu

Pod względem morfologicznym (podział na regiony fizyczno-geograficzne wg J. Kondrackiego) Goleszów należy do Zewnętrznych Karpat Zachodnich. Część gminy należy do makroregionu – Pogórze Zachodniobeskidzkie i Mezoregionu – Pogórze Śląskie. Południowowschodnia część do makroregionu – Beskidy Zachodnie i Mezoregionu – Beskid Śląski.

Większość terenów należących do gminy Goleszów leży w obrębie Pogórza Śląskiego. Jest to obszar wyżynno-pagórkowaty z płaskimi garbami o przeciętnych wysokościach 350-400 m n.p.m i lokalnymi wzniesieniami m.in. Chełm – 460 m n.p.m., Machowa – 464 m n.p.m., Jasieniowa – 520 m n.p.m. Nachylenie stoków nie przekracza 10°. Występujące na tym obszarze wzniesienia cechują się deniwelacjami rzędu 50-200 m. Występują tutaj dość długie urozmaicone zbocza. Przeciętna wysokość terenu to około 350 m n.p.m. Północna część gminy położona w widłach rzeki Radoń i Błędnicy, charakteryzuje się typowo płaskim ukształtowaniem powierzchni na wysokości bezwzględnej 313 m n.p.m. Obszar gminy w obrębie Pogórza Śląskiego porożcinany jest dolinami rzek, które spływając z Beskidu, miejscami tworzą V-kształtne wąwozy. W dolinach rzek utworzyły się ponadto wąskie terasy zalewowe i akumulacyjne terasy nadzalewowe. Ponadto w dolinie Radonia i Bobrówki występuje erozyjno-akumulacyjny teras wyższy zbudowany z ilów. W południowej części Goleszowa miejscami widoczne są formy osuwiskowe (Dzięgielów, Puńców). Niewielka południowo-wschodnia część gminy leży w obrębie Beskidu Śląskiego. Występuje tutaj krajobraz górski z szczytami m.in. góry Kowalok – 557 m n.p.m., Małcowej Góry – 528 m n.p.m., Tuł – 621 m n.p.m., Ostry – 712 m n.p.m. Przeważają zbocza o nachyleniu 15° i więcej. Na zboczach góry Tuł, występuje częściowo nachylenie 35°. W wyniku procesów erozji i denudacji, zbocza wzniesień pokryły się warstwami zwietrzliny, która następnie w znacznej mierze osadziła się u ich podnóży, pozostając częściowo na stokach w postaci stosunkowo cienkiej warstwy. Górna część stoków współtworzy grzbiet Beskidu. Ponadto na stokach można zaobserwować formy osuwiskowe, które są efektem podcinania zboczy przez rzekę (dolina Lesznicy).

Gminę dzieli na dwie części grzbiet wododziałowy pomiędzy zlewiskiem rzek Odry i Wisły, który biegnie od małej Czantorii (866 m) przez Tuł (621 m), Jasieniową (520 m) i Chełm (464 m). Sam Goleszów jest osadzony w obszernej bramie pomiędzy Chełmem i Jasieniową. Otwarte na zachód trzy doliny pomieściły: Leszną Górną, Dzięgielów i Puńców oraz Bażanowice.

Po wschodniej stronie grzbietu południkowo spływa potok Radoń, wzdłuż którego ułożyły się wioski Cisownica, Kozakowice i Godziszów.

Antropogeniczne formy rzeźby na terenie gminy, tworzą nasypy i wykopy związane wyłącznie z przebiegiem dróg i linii kolejowych.

Roślinność i świat zwierząt

Według danych z ewidencji gruntów (stan na 1.01.2014 r.), powierzchnia lasów i gruntów leśnych oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych na terenie gminy Goleszów wynosi 1.278 ha.

Teren gminy charakteryzuje się występowaniem w wielu miejscach płatów naturalnej roślinności, jakimi na terenie Polski są różnego typu lasy (w zależności od siedliska) wraz z

niektórymi rodzajami roślinności nieleśnej wchodzącej w skład ich kręgów dynamicznych. W przypadku Goleiszowa są to różnego typu lasy liściaste piętra pogórza i regla dolnego (grąd subkontynentalny, żyzna buczyna karpacza, kwaśna buczyna górska, olszyna karpacza, łęg jesionowo - wiązowy, łęg jesionowo - olszowy, podgórski łęg jesionowy). Część z nich leży w granicach projektowanych i proponowanych rezerwatów przyrody oraz Parku Krajobrazowego.¹ Do bardzo cennych pod względem przyrodniczym należą również niektóre płaty zbiorowisk półnaturalnych, w stosunku do których postuluje się ochronę w formie użytków ekologicznych.

Naturalnym i półnaturalnym zbiorowiskom roślinnym towarzyszy bogata fauna z licznymi osobliwościami, zwłaszcza wśród bezkręgowców.

Ogólna powierzchnia lasów na terenie gminy Goleiszów wynosi 1249 ha, co stanowi ok. 19% jej powierzchni. W administracji Lasów Państwowych, Nadleśnictwo Ustroń, Leśnictwo Dziągiewów pozostaje 801 ha, natomiast 411 ha – osób fizycznych.

Największe kompleksy leśne to: las "Pazuchy" w Cisownicy, "Grabicz" w Dziągiewowie i Goleiszowie, "Bielowiec" w Bażanowicach, "Chełm" w Godziszowie oraz kompleks na stoku Ostrego i Małej Czantorii. Pierwotnie były to małe lasy mieszane, które na skutek procesów industrializacyjnych XIX w. (Trzyniec, Karwina, Ostrawa), przekształcone zostały na lasy z dominacją świerka. Obecnie trwa proces odtwarzania ich naturalnego charakteru, polegający na zastępowaniu obumierających świerczyn uprawami liściastymi tj. bukiem, jesionem, jaworem, a w niższych partiach modrzewiem. Sadzony jest także świerk oraz jodła, której zdrowotność uległa poprawie. Uzupełnieniem Lasów Państwowych są rozdrobnione fragmenty lasów prywatnych, głównie w Lesznej Górnej (ok. 350 ha), Dziągiewowie (ok. 290 ha) i Cisownicy (200 ha). Minimalna lesistość (1-10 ha) występuje z kolei w Bażanowicach oraz Kozakowicach Górnych i Dolnych.

Zieleń urządzona na terenie gminy reprezentowana jest przede wszystkim w formie pozostałości zabytkowych założeń zieleni parkowej, alei przydrożnych i śródpolnych, zieleni cmentarnej i przykościelnej - chronionych zapisami ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i muzeach, uzupełniona dodatkowo: terenami zieleni przyzagrodowej w obszarach zurbanizowanych, rozproszonymi zadrzewieniami przydrożnymi, obiektami zieleni o charakterze rekreacyjnym, ogólnodostępnym, towarzyszącymi ośrodkom sportowo - turystycznym (Góra Chełm, Góra Jasieniowa, zbiornik "Ton").

W Krajowym Programie Zwiększenia Lesistości Kraju została przedstawiona potencjalna podaż gruntów rolnych do zalesienia. Ustalono ją dla poszczególnych gmin, z następnie powiatów i województw na podstawie badań ankietowych w gminach w roku 2002. Gmina Goleiszów (14,40 pkt.) nie została zaliczona do gmin o szczególnie wysokich preferencjach zalesieniowych to znaczy takich które uzyskały powyżej 20,0 pkt. (w skali 0-30) ani do gmin o wysokich preferencjach zalesieniowych (powyżej 15,0 pkt). Główne kryteria wyboru obszarów przewidzianych do zalesień to:

- konieczność podjęcia walki z erozją wodną gleb, w której zalesienia odgrywać powinny rolę wiodącą
- sukcesywny wzrost arealu gruntów nieekonomicznych w uprawie
- sygnalizowane przez prywatnych użytkowników gruntów dodatkowe potrzeby zalesieniowe.

Powiązania przyrodnicze obszaru z otoczeniem

Położenie gminy w układzie Europejskiej Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET

Celem utworzenia Sieci Ekologicznej ECONET tj. układu łączącego dobrze zachowane i bogate pod względem gatunkowym oraz siedliskowym ekosystemy naturalne lub zbliżone do naturalnych (tzw. obszary węzłowe) korytarzami ekologicznymi, ma na celu umożliwienie migracji organizmów żywych oraz utrzymanie lub odtworzenie spójności przestrzennej i funkcjonalnej obszarów, głównie objętych formami ochrony przyrody.

W obrębie Gminy Goleiszów, wyróżniono następujące elementy systemu powiązań przyrodniczych:

¹ zagadnienia prawnej ochrony przyrody zawiera rozdz. 8 „Obiekty i tereny chronione...”

- międzynarodowy korytarz spójności obszarów chronionych "Olza-Odra" – przemieszczania się organizmów występujących w bioregionach Karpat Zachodnich i Wyżyn Środkowopolskich,
- obszar węzłowy korytarzy ekologicznych dla ssaków kopytnych "Beskid Śląski",
- obszar węzłowy korytarzy ekologicznych ssaków drapieżnych, występujących w bioregionach Niżu Środkowoeuropejskiego i Wyżyn Środkowopolskich,
- ponadregionalny korytarz migracji ptaków "Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego".

Wnioski:

- Dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu w gminie Goleszów nie do końca jest zgodny z uwarunkowaniami wynikającymi ze specyficznych cech środowiska gminy.
- Historyczne uwarunkowania spowodowały, że obszary zabudowane są częściowo zlokalizowane w dolinach rzek i potoków.
- Zabudowa mieszkalna położona w dolinach rzek i potoków może być narażona na niekorzystne warunki klimatyczne, związane z gromadzeniem się zanieczyszczeń, wpływem zimnego powietrza i znaczną wilgotnością powietrza. Warunki te mają niekorzystny wpływ na zdrowie mieszkańców.
- Obszary zabudowane są zlokalizowane na terenach względnie płaskich, o możliwie najniższych spadkach, często na wierzchołkach wzniesień i lokalnych przełęczach.
- Tereny dolin rzecznych częściowo są użytkowane jako łąki, pastwiska oraz lasy.
- Największe konflikty pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi i sposobem użytkowania terenu występują:
 - w obrębie obszarów narażonych na występowanie wezbrań (dolina rzeki Radoń),
 - w obrębie obszarów zagrożonych występowaniem osuwisk.
- Niedopasowanie sposobu zagospodarowania terenu do jego naturalnych cech może w przyszłości powodować duże straty materialne, zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, a także może przyczyniać się do pogorszenia jakości i degradacji środowiska przyrodniczego.
- Gleby najwyższych klas bonitacyjnych są wykorzystywane zgodnie z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Przekształcanie gruntów użytkowanych rolniczo w tereny zabudowane następuje w pierwszej kolejności na glebach o najsłabszych właściwościach. Należy w maksymalnym stopniu ograniczyć przeznaczanie gruntów najwyższych (II i III klasy bonitacyjnej) klas na cele nierolnicze.
- Lesistość Goleszowa (ok. 19 %) jest znacznie poniżej średniej dla całego kraju, lesistości województwa śląskiego wynoszącej 31,8 % oraz lesistości powiatu cieszyńskiego wynoszącej 38,1 %. Ze względu na pozytywny wpływ lasów na warunki życia ludności, funkcję glebo i wodochronną wskazane jest powiększanie powierzchni lasów na terenie gminy.
- Środowisko gminy jest w relatywnie niewielkim stopniu przekształcone wskutek oddziaływania czynników antropogenicznych; dotyczy to głównie Goleszowa. Do najważniejszych czynników wpływających na stan środowiska na terenie gminy zalicza się:
 - urbanizację terenów rolniczych,
 - emisję zanieczyszczeń powietrza,
 - transgraniczny napływ zanieczyszczeń z terenu Republiki Czeskiej,
 - przekształcenia stosunków wodnych na skutek prac hydrotechnicznych prowadzonych na ciekach wodnych.
- Stan jakości powietrza atmosferycznego jest głównie determinowany tzw. niską emisją oraz napływem zanieczyszczeń z pobliskich aglomeracji przemysłowych. Gmina ma możliwość oddziaływania na poziom niskiej emisji poprzez propagowanie zastosowania w budynkach jednorodzinnych nowoczesnych, odnawialnych źródeł energii cieplnej.
- Na stan jakości wód powierzchniowych wpływ mają zrzuty oczyszczonych ścieków, nielegalne zrzuty ścieków komunalnych, a także spływy z pól i terenów zurbanizowanych. Możliwość ograniczenia dopływu ładunku zanieczyszczeń do wód

powierzchniowych i podziemnych istnieje poprzez systematyczną rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej i podłączanie do tego systemu wszystkich nowych zabudowań.

- Należy ograniczać zabudowę na terasach zalewowych rzek oraz nie zezwalać na grodzenie cieków i zbiorników wodnych oraz wycinanie i fragmentację lasów łęgowych występujących w dolinach.
- Rozwój zabudowy mieszkaniowej powinien następować w sąsiedztwie zabudowań już istniejących tak, aby nie dopuszczać do rozpraszania zabudowy oraz optymalnie wykorzystywać istniejącą infrastrukturę techniczną. Z zabudowy mieszkaniowej powinny zostać wyłączone tereny czynnych osuwisk, tereny sąsiadujące z uciążliwymi obiektami (linia kolejowa, linia energetyczna wysokiego napięcia) oraz tereny pełniące przede wszystkim funkcje przyrodnicze.
- Rozwój funkcji przemysłowej powinien następować głównie w sąsiedztwie istniejących terenów przemysłowych oraz w sąsiedztwie istniejących uciążliwych obiektów (np. linia energetyczna wysokiego napięcia itp.).
- Tereny posiadające potencjał i walory rozwoju funkcji wypoczynkowej i rekreacyjnej są to przede wszystkim tereny charakteryzujące się dużą wartością przyrodniczą oraz dużym zróżnicowaniem krajobrazowym. Najatrakcyjniejsze są tereny o zróżnicowanej rzeźbie terenu, z gęstą siecią rzeczną, mozaiką przestrzenną lasów, łąk i pól.
- Rolnictwo powinno rozwijać się na glebach o najwyższych klasach bonitacyjnych oraz terenach o płaskim ukształtowaniu terenu. Na obszarach występowania słabszej klasy bonitacyjnej gleb zalecane jest wprowadzanie zalesień. Z uwagi na występowanie dobrej jakości gleb korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa występują również na terasach zalewowych rzek, jednak mogą tu okresowo występować niekorzystne warunki atmosferyczne (częstsze przymrozki).
- Niewielka lesistość gminy Goleiszów wymaga podjęcia działań mających na celu zwiększenie areалу upraw leśnych. Jako tereny potencjalnie przydatne pod zalesienia wytypowano gleby o najniższych klasach bonitacyjnych, obszary o dużych spadkach terenu, obszary zagrożone występowaniem osuwisk.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy.

1. Należy w maksymalnym stopniu chronić przed zabudową tereny dolin rzecznych.
2. Tereny o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju rolnictwa (ziemie II i III klasy bonitacyjnej) należy bezwzględnie chronić przed przeznaczaniem na cele inwestycyjne.
3. Pod zalesienia przeznaczyć należy gleby o najniższych klasach bonitacyjnych, obszary o dużych spadkach terenu, obszary występowania osuwisk.

3. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Przeważnie przez dziedzictwo kulturowe rozumie się ogół dorobku materialnego i duchowego poprzednich pokoleń społeczeństwa w zakresie nauki, sztuki, architektury, oświaty, techniki, wytworzonego w trakcie jego historycznego rozwoju i przekazywanego z pokolenia na pokolenie. Do dóbr kultury zalicza się również dorobek naszych czasów. Zwykło się uważać, że składa się nań zasób rzeczy nieruchomych i ruchomych wraz ze związanymi z nim wartościami duchowymi, zjawiskami historycznymi i obyczajowymi, mającymi znaczenie dla tożsamości i ciągłości rozwoju politycznego, społecznego i kulturalnego, dowodzenia prawd i upamiętniania wydarzeń historycznych, kultywowania poczucia piękna i wspólnoty cywilizacyjnej.

Dziedzictwo kulturowe zwykle utożsamiane jest z takimi dziedzinami jak architektura i sztuka, jednakże za dziedzictwo kulturowe uważa się także formy gospodarowania (np. sposoby uprawy roli), obyczaje towarzyskie, kulinaria i wiele innych przejawów życia i rozwoju społeczności.

Ze względu na ważną rolę jaką pełni ono w kształtowaniu życia społeczeństwa zostało objęte ochroną prawną, co ma odzwierciedlenie również w regulacjach dotyczących tworzenia dokumentów planistycznych, takich jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Z uwarunkowań prawnych zawartych w przepisach prawa wynika, że:

- 1) zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- 2) zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami przy sporządzaniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami.
- 3) zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w studium uwzględnia się w szczególności ochronę:
 - a) zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
 - b) innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
 - c) parków kulturowych.

Świadcami wielowiekowej historii Goleszowa i innych wsi gminy są do dzisiaj zachowane zabytki. Do najcenniejszych zabytków nieruchomych można zaliczyć zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków jak i zabytki nieruchome, wskazane przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do ujęcia w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Uregulowanie zawarte w 22 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zobowiązuje Wójta do prowadzenia gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy.

W gminnej ewidencji zabytków powinny zostać ujęte zabytki wpisane do rejestru zabytków, zabytki wskazane przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do ujęcia w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Mogą w niej zostać również ujęte inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta w porozumieniu ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. W gminie Goleszów zostały opracowane karty adresowe Gminnej Ewidencji Zabytków i obecnie są w trakcie aktualizacji, wobec czego nie został jeszcze opracowany Gminny Program Opieki nad Zabytkami.

Do zabytków podlegających ochronie na podstawie wpisu do rejestru zabytków należą:

wieś Bażanowice:

1. dawny zespół folwarczny: dwór - budynek mieszkalny, obora, 2 budynki gospodarcze (murowane) - w otoczeniu reszta starodrzewu z aleją lipową - Nr rejestru A-444/86,

wieś Dzięgielów:

2. Zamek renesansowy - murowany – z założeniem parkowym – Nr rejestru A – 267/78,

wieś Goleiszów:

3. Kościół ewangelicki – murowany – Nr rejestru A - 275/78, ul. Spółdzielcza 9,
4. Plebania ewangelicka – murowana – Nr rejestru A – 276/78,
5. Plebania katolicka przy kościele parafialnym – murowana A-288/78, ul. Wolności 8,

wieś Leszna Górna:

6. Kościół parafialny pod wezwaniem Św. Marcina – murowany – Nr rejestru A – 272/78,

wieś Puńców :

7. Kościół parafialny pod wezwaniem Św. Jerzego – murowany Nr rejestru A – 309/78.

Do zabytków wyznaczonych, na podstawie art. 7 ustawy z dnia 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych ustaw, przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do ujęcia w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (oprócz ww. zabytków wpisanych do rejestru zabytków) należą:

a) zabytki nieruchome

wieś Bażanowice:

- 1) Krzyż przydrożny ul. Cieszyńska (skrzyżowanie z ul. Strzeblin),
- 2) Czworak I w zespole dworsko-folwarcznym ul. Folwarczna 2,
- 3) Cmentarz komunalny, ul. Spokojna,
- 4) Figura przydrożna Św. Jana Nepomucena w zespole dworsko-folwarcznym,

wieś Cisownica:

- 5) Cmentarz parafialny ewangelicko-augsburski,
- 6) Kaplica cmentarna na cmentarzu ewangelicko-augsburskim,
- 7) Kuźnia koło domu nr 10,
- 8) Dom nr 25,
- 9) Dom nr 28,
- 10) Dom nr 33,
- 11) Dom nr 35,
- 12) Stodoła koło domu nr 35,
- 13) Dom nr 78,
- 14) Dom (dawna szkoła) nr 79,
- 15) Dom nr 88 (ob. nr 121),
- 16) Leśniczówka nr 101,
- 17) Dom – Izba regionalna „U Brzeziców” nr 116,

wieś Dzięgielów:

- 18) Cmentarz komunalny, ul. Cieszyńska,
- 19) Dawna gospoda, ul. Cieszyńska 37,
- 20) Dom, ul. Cieszyńska 45,
- 21) Dom, ul. Cieszyńska 57,
- 22) Dom, ul. Cieszyńska 67,
- 23) Stodoła, ul. Goleiszowska (koło zamku)
- 24) Dom, ul. Kościelna 22,
- 25) Dom wielorodzinny, ul. Kulisza 1,3,
- 26) Ewangelicki Dom Seniora Emaus II, ul. Kulisza 70,
- 27) Zabudowania gospodarcze Ewangelickiego Domu Seniora Emaus II, ul. Kulisza 70,
- 28) Kuźnia ul. Myśliwska (nad Puńcówką koło mostku),

- 29) Dom, ul. Spacerowa 10,
- 30) Stodoła, ul. Spacerowa 10,
- 31) Dom, ul. Spacerowa 20,
- 32) Dom, ul. Spacerowa 66,
- 33) Stodoła, ul. Spacerowa 66

wieś Godziszów:

- 34) Cmentarz ewangelicki stary,
- 35) Cmentarz ewangelicki nowy,
- 36) Kaplica na cmentarzu ewangelickim nowym,
- 37) Dom (dawna szkoła),
- 38) Dom i młyn nr 2,
- 39) Dom nr 12,
- 40) Dom nr 17,
- 41) Dom nr 19,
- 42) Obora, koło domu nr 19,
- 43) Dom nr 20,
- 44) Stodoła I, koło domu nr 23,
- 45) Stodoła II, koło domu nr 23,
- 46) Dom nr 22,
- 47) Obora, koło domu nr 22,
- 48) Dom nr 37,
- 49) Dom nr 44,
- 50) Dom nr 48,
- 51) Dom nr 55,

wieś Goleiszów:

- 52) Dom, ul. Astrów 23,
- 53) Dom, ul. Cieszyńska 2,
- 54) Dom wielorodzinny, ul. Cieszyńska 29,
- 55) Krzyż przydrożny, ul. Cieszyńska przed domem nr 29,
- 56) Dworzec PKP, ul. Dworcowa 1,
- 57) Budynek kolejowy, ul. Dworcowa 2,
- 58) Dom, ul. Grabowa 4,
- 59) Dom wielorodzinny, ul. Grabowa 11 (A,B),
- 60) Przedszkole, ul. Grabowa 35,
- 61) Dom, ul. Lotnicza 1,
- 62) Dom, ul. Lotnicza 5,
- 63) Dom, ul. Lotnicza 11,
- 64) Szkoła, ul. 1 Maja 1,
- 65) Urząd Gminy, ul. 1 Maja 5,
- 66) Dom, ul. 1 Maja 9,
- 67) Cmentarz ewangelicki, ul. Spokojna,
- 68) Dom, ul. Spółdzielcza 10,
- 69) Dom, ul. Ustrońska 1,
- 70) Krzyż przydrożny, ul. Ustrońska, skrzyżowanie z ul. Zieloną,
- 71) Dom, ul. Ustrońska 48A,
- 72) Dom, ul. Wolności 2,
- 73) Kościół parafialny pod wezwaniem Św. Michała Archanioła, ul. Wolności 3,
- 74) Figura kamienna przy kościele pod wezwaniem Św. Michała Archanioła, ul. Wolności 3,
- 75) Cmentarz parafialny przy kościele parafialnym pod wezwaniem Św. Michała Archanioła, ul. Wolności 3,
- 76) Budynek nowej szkoły parafialnej, ul. Wolności nr 10,
- 77) Gospoda, ul. Wolności nr 13,
- 78) Dom, ul. Wolności 21,
- 79) Dom, ul. Wolności 25,

- 80) Remiza OSP, ul. Wolności 28,
- 81) Dom, ul. Wolności 34,
- 82) Obora, ul. Wolności 34,
- 83) Obora, ul. Wolności 38,
- 84) Dom, ul. Wolności 39,
- 85) Dom, ul. Wolności 40,
- 86) Dom, ul. Wolności 42,
- 87) Dom, ul. Wolności 44,
- 88) Dom, ul. Wolności obok nr 60,

wieś Kisielów:

- 89) Dom, ul. Cesarska 1, przy drodze Cieszyn-Bielsko,
- 90) Dom, ul. Główna 5,
- 91) Stodoła, ul. Główna 5,
- 92) Dom, ul. Prosta nr 2,
- 93) Dawna karczma, ul. Wiejska 27 (dawny nr 2),
- 94) Kościół katolicki filialny, pod wezwaniem Matki Boskiej Wniebowziętej, ul. Wiejska 11,
- 95) Cmentarz rzymsko-katolicki przy kościele filialnym, ul. Wiejska 9,
- 96) Kościół ewangelicko-augsburski, ul. Wiejska 7,
- 97) Cmentarz parafialny ewangelicko-augsburski, ul. Wiejska 7,

wieś Kozakowice Dolne:

- 98) Cmentarz ewangelicko-augsburski, ul. Główna 35,
- 99) Kościół ewangelicko-augsburski, ul. Główna 35,
- 100) Dawna szkoła (obecnie dom mieszk.), ul. Główna 25,
- 101) Dom, ul. Słoneczna 39,
- 102) Obora ul. Słoneczna 39,
- 103) Dom, ul. Stawowa 1,
- 104) Obora ul. Stawowa 1,
- 105) Dom, ul. Stawowa 9,
- 106) Stodoła, ul. Stawowa 9,
- 107) Obora, ul. Stawowa 21,
- 108) Stodoła, ul. Stawowa 21,
- 109) Dom, ul. Stawowa 27,
- 110) Stodoła ul. Stawowa 25,
- 111) Obora, ul. Stawowa 25,

wieś Kozakowice Górne:

- 112) Cmentarz ewangelicko-augsburski, ul. dr. A. Cinciały,
- 113) Dom, ul. dr. A. Cinciały 40,
- 114) Dom, ul. dr. A. Cinciały 74 (d. nr 28),
- 115) Dom, ul. Główna 5, (d. nr 10),
- 116) Dom, ul. Główna nr 19 (d. nr 20),
- 117) Dom, ul. Główna 29 (d. nr 3),
- 118) Dom, ul. Ogrodowa 3 (d. nr 9),
- 119) Stodoła, ul. Ogrodowa 3 (d. nr 9),

wieś Leszna Górna:

- 120) Kościół parafialny pod wezwaniem Św. Marcina – murowany – Nr rejestru A – 272/78 ul. Główna 45,
- 121) Cmentarz komunalny
- 122) Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki pod wezwaniem Św. Marcina,
- 123) Kostnica na cmentarzu parafialnym przy kościele pod wezwaniem Św. Marcina,
- 124) Ogrodzenie kamienne cmentarza parafialnego przy kościele Św. Marcina,
- 125) Plebania przy kościele parafialnym pod wezwaniem Św. Marcina ul. Główna 47,
- 126) Figura przydrożna Św. Jana Nepomucena,
- 127) Obora ul. Wesola 2,
- 128) Dom ul. Wesola 2,
- 129) Dom ul. Główna 68,

- 130) Dom ul. Główna 71,
 131) Dawna gospoda ul. Główna 78,
 132) Leśniczówka – drewniana na Budzinie ul. Leśna 37,

wieś Puńców:

- 133) Dom, ul. Cieszyńska 20,
 134) Dom, ul. Cieszyńska 38,
 135) Dom, ul. Cieszyńska 44,
 136) Dom, ul. Cieszyńska 81,
 137) Dawna gospoda (obecnie dom mieszk.), ul. Cieszyńska nr 78,
 138) Dom, ul. Cieszyńska 86,
 139) Dom, ul. Cieszyńska 122 (d. nr 72),
 140) Dom, ul. Cieszyńska 135,
 141) Krzyż przydrożny, ul. Cieszyńska przy posesji nr 136, róg ul. Wspólna,
 142) Dom, ul. Cieszyńska 158,
 143) Zagroda mieszkalno-gospodarska, ul. Cieszyńska 187,
 144) Dom, ul. Cieszyńska 298,
 145) Dawna karczma (obok sklep), ul. Cieszyńska, róg Skowronków 124,
 146) Dawny młyn, ul. Jabłoniowa 1,
 147) Dom, ul. Kojkowicka 4,
 148) Stodoła, ul. Kojkowicka 4,
 149) Obora, ul. Kojkowicka 4,
 150) Dom, ul. Krótka 5,
 151) Dom, ul. Spacerowa 45,
 152) Plebania kościoła parafialnego rzymsko-katolickiego pod wezwaniem Św. Jerzego Męczennika, ul. Sportowa1,
 153) Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki przy kościele parafialnym rzymsko-katolickim pod wezwaniem Św. Jerzego Męczennika, ul. Sportowa1,
 154) Dawna szkoła wyznaniowa przy kościele parafialnym rzymsko-katolickim pod wezwaniem Św. Jerzego Męczennika, ul. Sportowa 6,
 155) Budynek szkoły podstawowej ul. Szkolna 2,
 156) Cmentarz wyznaniowy ewangelicko - augsburski, ul. Szkolna,

b) zabytki archeologiczne, wymienione w poniższej tabeli, których lokalizacja została przedstawiona na Rysunku nr 1 pt. „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.

Lp.	Nr krajowej Ewidencji Stanowisk Archeologicznych	Miejscowość	Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru AZP	Nr stanowiska na obszarze	Typ stanowiska	Chronologia
1	109448	Bażanowice	1	109-44	8	Ślad osadnictwa	Paleolit, mezolit, neolit
2	109449	Bażanowice	2	109-44	9	Ślad osadnictwa	Wczesne średniowiecze
3	109451	Bażanowice	3	109-45	1	Ślad osadnictwa	Pradzieje/ wczesne średniowiecze
4	1094513	Cisownica	1	109-45	13	Ślad osadnictwa	?
5	1094516	Cisownica	2	109-45	16	Ślad osadnictwa	Średniowiecze
6	110453	Cisownica	3	110-45	3	Osada wyżynna, osada	ok.halszycki/ ok. nowożytny
7	1094523	Cisownica	4	109-45	23	Osada wyżynna, osada	ok.halszycki/ późne średniowiecze
8	1094540	Cisownica	5	109-45	40	osada	średniowiecze
9	110451	Dzięgielów	1	110-45	1	Gródek stożkowaty	średniowiecze
10	1094542	Dzięgielów	2	109-45	42	zamek	ok.nowożytny

11	110441	Dzięgielów	3	110-44	1	Ślad osadnictwa	ok.nowożytny
12	109453	Godziszów	1	109-45	3	Ślad osadnictwa	Średniowiecze
13	109452	Godziszów	2	109-45	2	Osada, ślad osadnictwa	Śreniowiecze, neolit
14	109457	Godziszów	3	109-45	7	Ślad osadnictwa	Średniowiecze
15	109458	Godziszów	4	109-45	8	Ślad osadnictwa	Średniowiecze/ ok.nowożytny
16	1094510	Godziszów	5	109-45	10	?	?
17	1094517	Godziszów	6	109-45	17	Ślad osadnictwa	OWR, średniowiecze
18	1094528	Godziszów	7	109-45	28	Ślad osadnictwa/o sada	Ep.kamienna, prehistoria, późne średniowiecze/ ok.nowożytny
19	1094529	Godziszów	8	109-45	29	Osada	Średniowiecze/ok.n owożytny
20	1094524	Godziszów	9	109-45	24	Osada	Ep.brązu/ok. halszyski
21	1094530	Godziszów	10	109-45	30	Ślad osadnictwa	Ep.kamienia
22	109454	Goleszów	1	109-45	4	Osada	Neolit, ok.halszyski, ok.lateński, ok.wpływów rzymskich, późne średniowiecze
23	1094521	Goleszów	3	109-45	21	Ślad osadnictwa	Ok.lateński
24	1094519	Goleszów	5	109-45	19	Ślad osadnictwa	Neolit
25	109455	Goleszów	6	109-45	5	Ślad osadnictwa	Pradzieje/ wczesne średniowiecze
26	1094511	Goleszów	7	109-45	11	Ślad osadnictwa	Pradzieje
27	1094512	Goleszów	8	109-45	12	Ślad osadnictwa	Średniowiecze/ok.n owożytny
28	1094531	Goleszów	9	109-45	31	Osada?/ ślad osadnictwa	Pradzieje/ późne średniowiecze/ok.n owożytny
29	1094522	Goleszów	10	109-45	22	Ślad osadnictwa	OWR
30	1094525	Goleszów	11	109-45	25	Osada, ślad osadnictwa	Ok.halszyski, ok.lateński, późne średniowiecze
31	1094526	Goleszów	12	109-45	26	Osada wyżynna	Ok.halszyski
32	1094527	Goleszów	13	109-45	27	Osada, ślad osadnictwa	Ep.kamienia, ep.brązu, późne śreniowiecze
33	1094532	Goleszów	14	109-45	32	Osada	Pradzieje/ OWR
34	1094533	Goleszów	15	109-45	33	Osada?	Pradzieje/ OWR
35	1094534	Goleszów	16	109-45	34	Osada	Wczesne średniowiecze
36	1094536	Goleszów	17	109-45	36	Osada?	Pradzieje
37	1094537	Goleszów	18	109-45	37	Osada	Średniowiecze
38	1094538	Goleszów	19	109-45	38	O(sada	Średniowiecze
39	1094539	Goleszów	20	109-45	39	Ślad osadnictwa	Średniowiecze(?)
40	108453	Kisielów	1	108-45	3	Ślad osadnictwa	Ok.nowożytny

41	108454	Kisielów	2	108-45	4	Ślad osadnictwa	Ok.nowożytny
42	108455	Kisielów	3	108-45	5	Osada wyżynna, ślad osadnictwa	Neolit, ok.halszycki, późne średniowiecze, ok. nowożytny
43	109459	Kozakowice Dolne	1	109-45	9	Ślad osadnictwa	Średniowiecze/ok.n owożytny
44	110454	Leszna Górna	1	110-45	4	Ślad osadnictwa	Ok.nowożytny
45	110452	Leszna Górna	2	110-45	2	Ślad osadnictwa	Ok.nowożytny
46	110455	Leszna Górna	3	110-45	5	Osada wyżynna/ślad osadnictwa	Ep.brązu/ ok.halszycki i średniowiecze
47	110456	Leszna Górna	4	110-45	6	Osada, ślad osadnictwa	Ok.halszycki/ średniowiecze
48	110457	Leszna Górna	5	110-45	7	Ślad osadnictwa	Ep.kamienia
49	110458	Leszna Górna	6	110-45	8	Osada	Pradzieje
50	109410	Puńców	1	109-44	10	Ślad osadnictwa	Ok.nowożytny
51	109441	Puńców	2	109-44	11	Ślad osadnictwa	Ok.nowożytny
52	110442	Puńców	3	110-44	2	Ślad osadnictwa	Ok.halszycki

Wnioski :

Przy określaniu kierunków zagospodarowania poszczególnych terenów powinny zostać określone w sposób umożliwiający trwałe zachowanie oraz zagospodarowanie i utrzymanie wszystkich wyżej wymienionych zabytków.

Miejsca pamięci

Ważnym elementem dziedzictwa historycznego i kulturowego są miejsca pamięci upamiętniające zdarzenia lub osoby historyczne, a w przypadku Goleszowa zdarzenia i osoby związane z okresem I i II wojny światowej.

Na terenie Gminy Goleszów znajduje się 13 miejsc pamięci¹ w formie pomników, mogił, tablic.

Miejsca pamięci znajdujące się na terenie Gminy Goleszów:

1. Pomnik upamiętniający nieznaną obywateli rozstrzelanych w lesie przez gestapo w czasie II wojny światowej; (dz. nr 910/1)
 - pod nr 198/01 w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim w Katowicach.
 - usytuowany w lesie przy drodze Dzięgielów - Cisownica (ok. 300m od bloków w Cisownicy).
 - Fundator ZBOWID w 1967 r.
2. Mogiła zbiorowa z krzyżem ofiar terroru hitlerowskiego ekshumowanych z miejsca stracenia „Pod Grabówką”; (dz. nr 2460/1)
 - pod nr 168/02 Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim w Katowicach.
 - usytuowany na cmentarzu Ewangelicko- Augsburgskim w Goleszowie.
 - Rok założenia 1945 przez ZBOWID i Związek Inwalidów Wojennych Goleszów.
3. Mogiła zbiorowa 8 mieszkańców Lesznej ofiary męczeństwa (dz. nr 1866).
 - pod nr 168/03 w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim w Katowicach.
 - usytuowany na cmentarzu Katolickim w Lesznej Górnej.

¹ wg Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Śląskim w Katowicach

- powstał w 1946 r. fundator rodzina Czadankiewicza i Macury przy pomocy społeczeństwa Lesznej Górnej.
- 4. Mogiła zbiorowa nieznanych ofiar gestapo; (dz. nr 1653/21)
 - pod nr 168/04 w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim w Katowicach.
 - usytuowany jest na cmentarzu Ewangelicko – Augsburskim w Cisownicy.
 - Fundator ZMW „Wici” w 1947 r.
- 5. Pomnik upamiętniający zmarłych w obozach 1939 – 1945; (dz. nr 1653/21)
 - pod nr 168/05 w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim w Katowicach.
 - usytuowany na cmentarzu ewangelickim w Cisownicy.
 - Fundator nieznany.
- 6. Pomnik upamiętniający partyzantów rozstrzelanych przez hitlerowców; (dz. nr 647/1)
 - pod numerem 168/06 w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim w Katowicach.
 - usytuowany w lesie pod Czantorią ok. 1 godz. drogi od galówki w Lesznej Górnej.
 - Fundator ZBOWID Ustroń w 1957 r..
- 7. Pomnik upamiętniający rozstrzelanie przez gestapo Jerzego Wiselkę działacza Batalionów Chłopskich na Śląsku; (dz. nr Cisownica 910/1)
 - pod 168/07 w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim w Katowicach.
 - usytuowanie w lesie „Pod Machulą” (koło leśniczówki) ok. 30 m od drogi Dzięgielów - Cisownica
 - Fundator ZSL w 1969 r.
- 8. Pomnik upamiętniający miejsce masowo rozstrzeliwanych więźniów filii Obozu Oświęcimskiego w Goleszowie; (dz. Goleszów nr 1642/6)
 - pod numerem 168/08 w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim w Katowicach.
 - usytuowany w lesie przy ul. Grabowej (ok. 100 m od drogi).
 - Fundator Cementownia „Goleszów” w Goleszowie w 1969 r.
- 9. Pomnik upamiętniający ofiary zbrodni hitlerowskich w latach 1939-1945 z Goleszowa i okolic; (dz. nr 90/5)
 - pod numerem 168/10 w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim w Katowicach.
 - usytuowany w Goleszowie ul. 1 Maja 5.
 - Fundator ZBOWID Goleszów w 1956 r.
- 10. Dwie tablice pamiątkowe – „W czasie II Wojny Światowej hitlerowcy założyli w Cementowni „Goleszów” Filię oświęcimskiego obozu koncentracyjnego. Pracowało tu i ginęło w nieludzkich warunkach w kamieniołomach oraz zakładzie setki więźniów pochodzących ze wszystkich krajów podbitych przez hordy hitlerowskie”; (dz. nr 1348/45 Goleszów)
 - pod numerem 168/14 w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim w Katowicach.
 - usytuowana na budynku byłej dyrekcji cementowni „Goleszów” ul. Cieszyńska 29 w Goleszowie.
 - Fundator Cementownia „Goleszów” w 1969 r.
- 11. Tablica na Krzyżu upamiętniająca poległych w wojnie światowej z Małej i Wielkiej Cisownicy; (dz. nr 1653/21 w Cisownicy)
 - pod numerem 168/16 w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim w Katowicach.
 - usytuowany na cmentarzu ewangelickim w Cisownicy.
 - Fundator nieznany.
- 12. Trzy Groby żołnierzy wojska czechosłowackiego poległych podczas walk o ziemie Śląska cieszyńskiego; (dz. nr 123/2 Goleszów)

- pod numerem 168/18 w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim w Katowicach.
 - usytuowane na cmentarzu w katolickim w Goleszowie.
 - Fundator nieznany w 1919 r.
13. Izba Oświęcimska w Goleszowie to miejsce wspomnień istnienia filii Obozu Oświęcimskiego na terenie Cementowni Goleszów; (dz. nr 2187/1)
- pod nr 168/19 w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Wojewodzie Katowickim.
 - usytuowany w Goleszowie ul. Cieszyńska 25 w Gminnym Ośrodku Kultury.

Lokalizację miejsc pamięci pokazano na rysunku Nr 1 – „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy

1. Należy uwzględnić ochronę obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów przeznaczonych przez wojewódzkiego konserwatora zabytków do ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków.
2. Na obszarach o kumulacji obiektów podlegających ochronie należy dążyć do wyeliminowania ewentualnych konfliktów funkcjonalnych z pozostałym zagospodarowaniem.
3. W ustaleniach studium należy uwzględnić ochronę miejsc pamięci.

4. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

ZASOBY MIESZKANIOWE

W Goleiszowie w 2012 r. (dane Głównego Urzędu Statystycznego) było 3.974 mieszkania. W stosunku do roku 2001 (3.484 mieszkania) oznacza to wzrost ich ilości w tym okresie o blisko 13%. Jest to wzrost systematyczny, o kilkadziesiąt mieszkań każdego roku. Dominuje budownictwo indywidualne.

rok	liczba mieszkań	liczba izb	pow. użytkowa [m ²]
2001	23	116	3.349
2003	114	604	15.442
2005	45	262	6.606
2007	50	286	7.712
2009	29	162	4.030
2011	51	286	7.264
2012	50	279	6.866

Podobnie sytuacja przedstawia się we wszystkich gminach wiejskich powiatu cieszyńskiego (poniżej zestawienie budynków wybudowanych na przestrzeni ostatnich lat):

Gmina/rok	2005		2007		2009		2011		2012	
	mieszk.	nie-mieszk.	mieszk.	nie-mieszk.	mieszk.	nie-mieszk.	mieszk.	nie-mieszk.	mieszk.	nie-mieszk.
Brenna	83	17	101	6	78	4	98	13	84	3
Chybie	20	5	24	2	22	4	17	2	34	2
Dębowiec	20	1	11	3	13	2	15	7	17	3
Goleiszów	43	5	58	9	28	2	50	9	49	4
Hażlach	19	4	35	3	23	4	38	2	24	0
Istebna	22	5	38	3	36	7	53	6	64	6
Zebrzydowice	32	7	36	3	27	1	34	1	46	2

Główne wskaźniki mieszkaniowe w gminie prezentują się następująco:

wskaźnik/rok	2003	2005	2007	2009	2011	2012
przeciętna pow. użytk. 1 mieszkania	90,1	91,5	92,7	93,5	98,2	98,7
przeciętna pow. użytkowa mieszkania na 1 osobę	30,2	31,2	31,9	32,5	30,2	30,8
liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	334,7	341,6	343,8	347,3	307,9	311,6

Zwiększyła się w latach 2003 - 2012 przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania o prawie 10%, natomiast w przeliczeniu na 1 osobę, ten wzrost jest nieznaczny (aczkolwiek w latach boomu inwestycyjnego był większy). Mniejsza jest również liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców, jednak wciąż jest to wskaźnik sugerujący pełne pokrycie potrzeb mieszkaniowych w gminie.

Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne przedstawiało się w roku 2012 następująco :

- wodociąg - 98,7% mieszkań,
- ustęp spłukiwany - 97,6% mieszkań,
- łazienka - 95,3% mieszkań,
- centralne ogrzewanie - 87,7% mieszkań,
- gaz sieciowy - 71,9% mieszkań.

Jednak stopień nowoczesności infrastruktury technicznej, głównie w zakresie instalacji wodno-kanalizacyjnych nie jest wysoki. Według danych zawartych w Banku Danych Lokalnych GUS odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej wynosi 66,0%, a z sieci kanalizacyjnej - tylko 18,4%.

OŚWIATA, OCHRONA ZDROWIA I KULTURA

Zgodnie z informacjami GUS w Goleszowie w 2012 roku znajdowało się 4 placówki wychowania przedszkolnego, w tym jedno przedszkole. Spośród dzieci w wieku 3 – 6 lat wychowaniem przedszkolnym objętych było blisko 58%. Nie ma natomiast zorganizowanej opieki nad dziećmi młodszymi - żłobków.

Funkcjonuje 7 szkół podstawowych, wszystkie prowadzonych są przez samorząd gminny, który prowadzi również istniejące w Goleszowie gimnazjum. Ogółem w 2012 r. szkoły te kształciły 833 uczniów. Niski jest współczynnik skolaryzacji, który w 2012 r. wynosił:

- brutto¹ 80,62 dla szkół podstawowych i 67,09 dla gimnazjów,
- netto² 77,93 dla szkół podstawowych i 64,80 dla gimnazjów.

Rolę podstawowej placówki kulturalnej pełni Gminny Ośrodek Kultury patronujący dwóm gminnym świetlicom - w Cisownicy i w Lesznej Górnej. Placówki te zorganizowały w 2012 roku 125 imprez, w których uczestniczyło przeszło 12.000 osób. Jest to liczba równa wszystkim mieszkańcom gminy. Od przeszło dwudziestu lat działa przy GOK Dziecięco-Młodzieżowy Zespół Pieśni i Tańca „Goleszów”. Gminna Biblioteka Publiczna wraz z dwoma filiami ma blisko tysiąc stałych czytelników dokonujących ponad 20 tysięcy wypożyczeń w ciągu roku. Funkcjonuje w Goleszowie 7 klubów sportowych posiadających w sumie ok. 400 członków. W każdej miejscowości istnieje jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Opiekę zdrowotną zapewnia mieszkańcom przychodnia i dwie apteki.

¹ współczynnik skolaryzacji brutto to stosunek liczby osób uczących się na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku tych osób) do liczby osób w grupie wieku określonej jako odpowiadającej temu poziomowi nauczania

² współczynnik skolaryzacji netto to stosunek liczby osób uczących się na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby osób w grupie wieku określonej jako odpowiadającej temu poziomowi nauczania

5. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

5.1. Zagrożenie powodziowe

W studium określa się obowiązkowo obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (art. 9, ust. 1, pkt 6c) rozumie się przez to :

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- c) obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18, stanowiące działki ewidencyjne,
- d) pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Do wyznaczenia obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dochodzi poprzez ciąg prac analityczno – badawczych prowadzących do powstania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego. Na ich podstawie powstaje plan zarządzania ryzykiem powodziowym, którego ustalenia uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zgodnie z art. 88f ust. 5 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne *„Przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego granice obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2, uwzględnia się w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planie zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy”*.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym, zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo wodne z dnia 5 stycznia 2011 r. powstaną w terminie do końca 2015 r. Aktualnie brak jest ww. dokumentów dla obszaru gminy Goleśzów.

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy Prawo wodne i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 32 poz. 159) na obszarach, dla których istnieje studium ochrony przeciwpowodziowej sporządzone przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, studium to, zachowuje ważność do dnia sporządzenia mapy zagrożenia powodziowego.

Natomiast zgodnie z art. 17 pkt 2. ustawy o zmianie ustawy Prawo wodne i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 32 poz. 159), do dnia przekazania map zagrożenia powodziowego organom administracji samorządowej, przy sporządzaniu koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planu zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy, uwzględnia się obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią określone przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej (w studiach ochrony przeciwpowodziowej) i uznaje się je za obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 6c ustawy Prawo wodne.

Oznacza to, że studia ochrony przeciwpowodziowej, dla rzek które w WOPR (wstępna ocena ryzyka powodziowego) zostały wskazane do opracowania map w II cyklu planistycznym, zachowują ważność do czasu przekazania właściwym organom nowych map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.

W oparciu o powyższe, w studium uwzględniono zasięg obszarów zagrożonych powodzią o prawdopodobieństwie przewyższenia $p = 1\%$ (dla rz. Radoń – powierzchnia około 70 ha) wyznaczonych w ramach prac nad wstępną oceną ryzyka powodziowego.

Wg Starostwa Powiatowego¹ w Cieszyźnie zagrożenie powodziowe istnieje jedynie w dolinie rzeki Puńcówki.

¹ „Informacja o stanie zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu cieszyńskiego” – listopad 2011 r.

5.2. Zagrożenie wystąpieniem poważnej awarii

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są związane z możliwością wystąpienia awarii bądź wypadków z udziałem substancji niebezpiecznych. Substancje niebezpieczne są przewożone przez teren gminy transportem drogowym oraz są magazynowane, głównie na terenach stacji paliw oraz zakładów przemysłowych.

Zgodnie z rejestrem prowadzonym przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie gminy Goleszów nie funkcjonuje żaden zakład zaliczony do grupy zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR).

WIOŚ w Katowicach prowadzi również rejestr zakładów na terenie których składowane są podprogowe ilości substancji niebezpiecznych. W grupie tej brak jest zakładów położonych na terenie gminy.

5.3. Zagrożenia geologiczne, w tym osuwanie się mas ziemnych

Spośród wielu zagrożeń geologicznych na terenie gminy Goleszów mamy do czynienia jedynie z występującymi w znacznej ilości osuwiskami.

Łącznie w Systemie Ochrony Przeciwoświsowej Państwowego Instytutu Geologicznego zarejestrowanych jest na terenie gminy 32 osuwiska oraz 20 terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Pełną listę osuwisk wraz z ich charakterystyką zawarto w rozdziale 9 „Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych”. Rozmieszczenie przestrzenne osuwisk pokazano na Rysunku nr 1 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.

5.4. Zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym

Źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko są napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokich napięć (od 110 kV wzwyż), stacje elektroenergetyczne i Główne Punkty Zasilania, stacje radiowe i telewizyjne, stacje telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne, niektóre urządzenia przemysłowe.

Urządzenia elektroenergetyczne i radiokomunikacyjne w niewielkim stopniu stwarzały konflikty przestrzenne i społeczne. Napowietrzne linie elektroenergetyczne są odbierane jako ograniczenia lokalizacyjne, poprzez wprowadzanie stref bezpieczeństwa. Stacje i linie elektroenergetyczne mogą być także źródłem hałasu uciążliwego dla otoczenia.

Stacje telefonii komórkowej są obecnie najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radiokomunikacyjnych. W otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowych pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych od dopuszczalnych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten i na wysokości ich zainstalowania.

Podstawą oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883). Zgodnie z przywołanym rozporządzeniem w miejscach dostępnych dla ludności wartość dopuszczalna składowej elektrycznej pola, dla częstotliwości od 3 MHz do 300 MHz i dla częstotliwości od 300 MHz do 300 GHz wynosi 7 V/m.

WIOŚ w Katowicach w 2012 r. w ramach prowadzonych badań monitoringowych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (PEM) nie objął nimi gminy Goleszów. Również pomiary inspekcyjne nie były wykonywane na terenie Goleszowa. Najbliższe punkty monitoringu to Ustroń i Skoczów.

Analiza wyników przeprowadzonych badań nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Średnie natężenie pola elektromagnetycznego zarejestrowane w punkcie pomiarowym w Ustroniu wynosiło 0,24 V/m, a w Skoczowie 0,69 V/m.

5.5. Zagrożenia przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

„Art. 117.

1. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu L_{DWN} i L_N oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu.
2. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo dla:
 - 1) aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy;
 - 2) terenów poza aglomeracjami, o których mowa w art. 179 ust. 1.
3. Powiatowy program ochrony środowiska może określać inne niż wymienione w ust. 2 tereny, dla których dokonywana będzie ocena stanu akustycznego środowiska.
4. Pomiarów dla potrzeb oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się z uwzględnieniem wymagań, o których mowa w art. 148 ust. 1 i art. 176 ust. 1.
5. Na terenach niewymienionych w ust. 2 oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska”.

Tak więc brak jest przesłanek dla obligatoryjnego sporządzenia dla Goleszowa oceny stanu akustycznego środowiska.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach wybiórczo, w wybranych punktach w 2002 r. wykonał pomiary hałasu w województwie, w tym na terenie Goleszowa:

- w 2002 r. w ramach programu Państwowego Monitoringu Środowiska dla sieci regionalnej wykonano badania hałasu emitowanego z dróg krajowych i wojewódzkich oraz linii kolejowych – w miejscach o szczególnym zagrożeniu (węzły drogowe, drogi tranzytowe przebiegające w pobliżu zabudowy mieszkaniowej). Badania hałasu wykonano w punkcie zlokalizowanym w Lesznej Górnej.

Wyniki pomiaru hałasu w 2002 r.

Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego	Nr drogi krajowej/ wojewódzkiej	Ilość budynków	Odległość pierwszej linii zabudowy	Wysokość usytuowania mikrofonu pom. (m/kondygnacja)	Dopuszczalna wartość progowa poziomu hałasu* - pora dzienna (dB)	LAeq, 16h Pora dzienna 600-2200 (dB)	Poziom przekroczenia	Dopuszczalna wartość progowa poziomu hałasu* - pora nocna (dB)	LAeq, 16h Pora nocna 2200 – 600 (dB)	Poziom przekroczenia
Dzięgielow	rejon przejścia granicznego w Lesznej		8	8	1,4	75	61,9	--	67	57,3	--

* - od 20 lipca 2007r. Obowiązuje nowe rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826), jednakże ze względu na fakt, iż opracowanie odnosi się do pomiarów z lat 2000- 2003 przywołano tu poprzednie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2002 r. w sprawie wartości progowych poziomów dźwięku (Dz.U. Nr 8, poz. 81 z dnia 31 stycznia 2002 r.)

Źródło: „Ocena jakości środowiska w województwie śląskim w zakresie hałasu” WIOŚ w Katowicach

Nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu.

Wnioski:

- Przy występowaniu deszczów nawalnych należy się liczyć z możliwością występowania podtopień w dolinach rzeki Radoń i Puńcówki.

- Tereny występowania osuwisk należy bezwzględnie wyłączyć z możliwości lokalizacji zabudowy, natomiast dla istniejącej zabudowy zlokalizowanej na tych terenach należy prowadzić ciągły monitoring aktywności osuwiska.
- Przy lokalizacji obiektów będących źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego należy nie dopuszczać do przekroczenia standardów tego promieniowania dla różnych terenów, jak również przy lokalizacji zabudowy w rejonie istniejących obiektów należy uwzględnić zasięg ich oddziaływania.
- Poprawa klimatu akustycznego gminy możliwa jest do osiągnięcia m.in. poprzez:
 - skuteczne zabezpieczenie emitorów hałasu przed negatywnym oddziaływaniem na tereny sąsiednie,
 - tworzenie barier akustycznych (ekranów) chroniących tereny zainwestowane przed nadmiernym hałasem z dróg,

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy

1. W przypadku braku możliwości wprowadzenia skutecznych zabezpieczeń przed powodzią należy przyjąć taki sposób zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, który nie prowadziłby do występowania strat materialnych lub występowania innych, dodatkowych zagrożeń.
2. Należy ograniczyć zabudowę na terenach czynnych osuwisk

6. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

DEMOGRAFIA

Liczba ludności gminy Goleszów na dzień 31 grudnia 2012 r. (dane z roku 2013 są jeszcze niedostępne) wynosiła – zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego – 12.573 osoby (według faktycznego miejsca zamieszkania), w tym 6.151 mężczyzn i 6.602 kobiety.

Zmiany w populacji Goleszowa w latach 2001 - 2012

Rok	Liczba ludności	Przyrost naturalny	Saldo migracji	Przyrost rzeczywisty
2001	11.839	-40	54	14
2003	11.968	-33	138	105
2005	12.086	-31	78	47
2007	12.262	-9	117	108
2009	12.369	-29	49	20
2011	12.752	5	90	95
2012	12.753	- 17	69	52

Zmiany liczebności gmin wiejskich w powiecie cieszyńskim

Gmina/rok	2001	2012	2001 = 100
Brenna	9.707	10.923	112
Chybie	8.874	9.488	107
Dębowiec	5.321	5.665	106
Goleszów	11.839	12.753	108
Hażlach	9.453	10.543	111
Istebna	11.126	11.854	106
Zebrzydowice	12.169	13.089	107

Dla gminy, powiatu, podregionu i województwa liczebność ludności na krańcach analizowanego okresu przedstawia się następująco :

jednostka/rok	2001	2012	procentowy wzrost/spadek
Goleszów	11.839	12.753	wzrost o 7,7%
powiat cieszyński	168.986	177.124	wzrost o 4,8%
podregion bielski	642.704	663.854	wzrost o 3,3%
województwo śląskie	4.751.505	4.615.870	spadek o 2,8%

Podstawowe wskaźniki demograficzne dla gmin wiejskich powiatu cieszyńskiego w 2012 r.

Wskaźnik/gmina	Brenna	Chybie	Dębowiec	Goleszów	Hażlach	Istebna	Zebrzydowice
kobiety/100 mężczyzn	103	103	101	107	103	101	104
na 1000 osób :							
- małżeństwa	5	5,1	6,0	5,4	6,1	8,1	5,7
- urodzenia. żywe	10,7	11,4	13,1	10,4	12,0	12,9	10,9
- zgony	9,6	8,7	8,5	11,7	7,8	9,0	9,4
- przyrost naturalny	1	3	5	- 1	4	4	2
- saldo migracji	45	56	8	69	42	- 24	29

Z przytoczonych powyżej danych wynika, że Goleszów (w znacznie większym stopniu niż powiat cieszyński i podregion bielski) notuje na przestrzeni ostatniej dekady wzrost liczby ludności. Jest to tendencja odmienna od depopulacyjnych trendów wyraźnie rysujących się w województwie śląskim i w skali całego kraju. Zjawisko wzrostu liczby mieszkańców na przestrzeni lat 2001 - 2012 można zaobserwować we wszystkich gminach wiejskich powiatu,

w dwóch z nich (Brenna i Hażlach) nawet w większym stopniu niż w Goleszowie. Jednak tylko w Goleszowie praktycznie w całym tym okresie przyrost naturalny jest ujemny.

Gmina	Przyrost naturalny ogółem w roku:											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brenna	20	41	49	42	43	6	18	22	44	42	28	12
Chybie	53	18	31	12	44	37	44	46	31	57	33	26
Dębowiec	23	21	7	18	22	0	15	16	2	26	9	26
Goleszów	-40	3	-33	-4	-31	-4	-9	-11	-29	4	5	-17
Hażlach	41	14	23	29	35	44	61	59	23	53	54	44
Istebna	39	62	48	42	21	55	69	66	78	58	76	46
Zebrzydowice	29	39	39	11	39	13	9	31	16	8	54	20

Przyrost rzeczywisty liczby ludności, który następuje w Goleszowie nie jest więc spowodowany wzrostem dzietności czy dłuższym czasem trwania życia, jest spowodowany napływem ludności spoza gminy.

Kierunki migracji gminnych na pobyt stały dla Goleszowa

Rok	Kierunki migracji gminnych na pobyt stały		
	zameldowania z miast/wymeldowania do miast	zameldowania ze wsi/wymeldowania na wieś	zameldowania z zagranicy/wymeldowania za granicę
2001	121/67	33/22	2/13
2003	170/70	60/29	7/0
2005	158/83	36/37	4/0
2007	175/66	53/40	6/11
2009	145/86	26/31	6/11
2011	150/70	43/28	6/11
2012	140/75	41/30	4/11

Głównie są to migracje z miast, przewyższające dwu, trzykrotnie migracje z innych gmin wiejskich. Migracje zagraniczne (w obie strony) występują w Goleszowie marginalnie. Pozostałe gminy powiatu również najczęściej mają dodatnie saldo migracji, jednak w Goleszowie jest ono wyraźnie największe. Gmina zyskała na przestrzeni lat 2001 - 2012 aż 1070 nowych mieszkańców, podczas gdy w konkurującej z nią w tym względzie gminie Brenna zamieszkało w tym czasie o 150 osób mniej.

Gmina	Saldo migracji ogółem w roku:											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brenna	14	107	90	75	76	86	125	70	84	86	61	45
Chybie	1	2	28	14	-3	27	29	41	40	4	9	56
Dębowiec	-8	3	70	28	-6	3	15	-10	32	-4	19	8
Goleszów	54	86	138	111	78	92	117	103	49	83	90	69
Hażlach	44	86	47	73	58	19	64	77	92	24	39	42
Istebna	10	-15	-5	7	38	-24	-9	7	-17	10	-17	-24
Zebrzydowice	63	31	37	54	49	69	90	122	85	59	53	29

Należy więc sądzić, że Goleszów stał się najbardziej atrakcyjną gminą dla osób szukających miejsca osiedlenia w powiecie cieszyńskim. Jest to pozytywne zjawisko, zapobiegające depopulacji w gminie, jednak nie przyczynia się ono zbytnio do przeciwdziałaniu drugiemu powszechnemu trendowi - starzeniu się społeczeństwa. Wskaźnik obciążenia demograficznego w latach 2003 - 2012 prezentują poniższe tabele.

Gmina	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w roku:					
	2003	2005	2007	2009	2011	2012
Brenna	64,6	63,0	60,3	59,7	59,7	60,2
Chybie	59,7	57,1	55,4	55,3	55,6	56,1
Dębowiec	66,8	62,9	60,0	56,8	54,4	55,3
Goleszów	62,5	59,7	58,6	57,4	58,4	58,5
Hażlach	60,8	56,1	53,9	52,1	52,5	53,4
Istebna	71,4	66,6	62,9	60,5	58,4	57,9
Zebrzydowice	60,5	58,3	56,8	57,3	59,8	60,5

Gmina	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w roku:					
	2003	2005	2007	2009	2011	2012
Brenna	56,6	62,0	66,8	69,7	74,0	78,3
Chybie	53,3	58,1	63,5	66,0	69,4	71,9
Dębowiec	52,1	56,8	61,8	67,3	71,5	73,3
Goleszów	78,7	82,3	87,8	93,2	94,5	98,6
Hażlach	44,8	47,0	50,3	55,2	59,1	62,4
Istebna	44,1	47,0	50,5	52,1	52,2	54,1
Zebrzydowice	62,7	67,1	71,4	74,1	79,0	82,2

Gmina	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w roku:					
	2003	2005	2007	2009	2011	2012
Brenna	23,4	24,1	24,1	24,5	25,4	26,4
Chybie	20,8	21,0	21,5	22,0	22,8	23,4
Dębowiec	22,9	22,8	22,9	22,8	22,7	23,4
Goleszów	27,5	26,9	27,4	27,7	28,4	29,0
Hażlach	18,8	18,0	18,0	18,5	19,5	20,5
Istebna	21,9	21,3	21,1	20,7	20,0	20,3
Zebrzydowice	23,3	23,4	23,6	24,4	26,4	27,3

Widać wyraźnie, że struktura wiekowa ludności Goleszowa zmienia się w sposób podobny do powszechnie zauważalnego trendu - zwiększa się liczba ludzi starszych, rozwierają się nożyce pomiędzy pokoleniem wchodzącym a pokoleniem schodzącym z rynku pracy. Te relacje zmieniają się w następnych latach ze względu na ustawowe opóźnienie wieku emerytalnego, jednak będzie to miało znaczenie jedynie statystyczne w kontekście utrwalającego się bezrobocia w grupie osób 50 plus.

GOSPODARKA

Na terenie gminy w 2013 r. zarejestrowanych w systemie REGON było ogółem 1.286 podmiotów gospodarczych, z czego:

- jednostki sektora publicznego – 15 podmiotów,
- jednostki sektora prywatnego – 1.271 podmiotów, a w tym m. innymi:
 - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 1.095,
 - spółki handlowe – 63,
 - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego – 12,
 - spółdzielnie - 3.

Dominujący udział (96%) mają podmioty małe, zatrudniające nie więcej niż 9 pracowników. Jedna czwarta wszystkich jednostek prowadzi działalność handlową (handel hurtowy i detaliczny) oraz działalność związaną z naprawą pojazdów samochodowych. Kolejnym

działem gospodarki preferowanym przez podmioty z terenu Goleszowa są budownictwo i przetwórstwo przemysłowe (po 14% udziału).

W 2013 r. zarejestrowano ogółem 105 nowych podmiotów (wszystkie z sektora prywatnego) a wyrejestrowano 92 (w tym jeden z sektora publicznego z działu edukacja).

Wskaźniki	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	970	989	974	992
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	107	86	91	72
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	74	58	108	63
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	13,1	13,4	13,2	13,4
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	152,7	156,3	154,3	157,2

Aktywność gospodarcza mieszkańców gminy mierzona ilością podmiotów gospodarczych wykazuje na przestrzeni kilku (już kryzysowych) lat pewną stabilność. Nieznacznie wzrosła liczba podmiotów gospodarczych, mniej jest nowo rejestrowanych ale też mniej wykreślanych z rejestru REGON. Niewielki wzrost aktywności rysuje się również przy rozpatrywaniu w sposób wyodrębniony grupy osób w wieku produkcyjnym.

Gmina Goleszów jest w dużej mierze gminą rolniczą. Najpełniej ten aspekt charakteryzują dane Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku.

Rodzaje gruntów i użytków rolnych w Goleszowie

Rodzaje gruntów i użytków rolnych	powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem [ha]	w tym indywidualne gospodarstwa rolne [ha]
grunty ogółem, w tym:	3.982,10	3.435,39
- użytki rolne ogółem, w tym:	3.314,52	2.902,52
pod zasiewami	1.553,23	1.180,23
ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	17,25	17,25
uprawy trwałe	54,13	54,13
ogrody przydomowe	21,02	21,02
łąki trwałe	1.158,09	1.155,09
pastwiska trwałe	436,41	400,41
pozostałe użytki rolne	74,39	74,39
- lasy i grunty leśne	317,99	308,85
- pozostałe grunty	349,59	224,02

Średnia powierzchnia w gospodarstwach indywidualnych prowadzących działalność rolniczą w gminach wiejskich powiatu cieszyńskiego

Gmina	grunty ogółem [ha]	użytki rolne ogółem [ha]	użytki rolne w dobrej kulturze [ha]
Brenna	3,14	1,79	1,70
Chybie	2,14	1,86	1,85
Dębowiec	4,91	3,92	3,85
Goleszów	4,10	3,49	3,43
Hażlach	4,69	3,99	3,94
Istebna	1,86	1,43	1,41
Zebrzydowice	1,48	1,20	1,17

Wielkość indywidualnych gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w gminach wiejskich powiatu cieszyńskiego

Gmina	ogółem	do 1 ha włącznie	powyżej 1 do 5 ha	powyżej 5 do 10 ha	powyżej 10 do 15 ha	15 ha i więcej
Brenna	1.123	645	400	45	20	13
Chybie	418	237	148	18	9	6
Dębowiec	488	164	239	40	19	26
Goleszów	825	336	368	56	28	37
Hażlach	602	178	291	72	31	30
Istebna	1.284	515	756	0	0	0
Zebrzydowice	1.336	941	349	23	10	13

Stopień zmechanizowania gospodarstw rolnych w gminach wiejskich powiatu cieszyńskiego

Gmina	gospodarstwa rolne ogółem		gospodarstwa indywidualne	
	gospodarstwa posiadające ciągniki	ciągniki w gospodarstwach rolnych	gospodarstwa posiadające ciągniki	ciągniki w gospodarstwach rolnych
Brenna	240	345	239	338
Chybie	148	205	147	191
Dębowiec	223	352	220	331
Goleszów	312	505	311	489
Hażlach	290	437	289	434
Istebna	538	589	538	589
Zebrzydowice	234	307	233	292

Liczba gospodarstw prowadzących uprawy w gminach wiejskich powiatu cieszyńskiego

Gmina	ogółem	zboża
Brenna	342	247
Chybie	326	310
Dębowiec	355	327
Goleszów	466	417
Hażlach	506	476
Istebna	835	406
Zebrzydowice	797	690

Powierzchnia zasiewów w gminach wiejskich powiatu cieszyńskiego

Gmina	ogółem [ha]	zboża [ha]
Brenna	498,28	378,17
Chybie	629,52	533,40
Dębowiec	1.609,71	1.208,67
Goleszów	1.553,23	1.252,05
Hażlach	1.822,22	1.560,83
Istebna	817,43	87,78
Zebrzydowice	900,38	753,28

Pogłowie zwierząt w sztukach dużych (SD) w gminach wiejskich powiatu cieszyńskiego

Gmina	gosp. rolne ogółem	gosp. indywidualne
Brenna	1.749	1.643
Chybie	553	553
Dębowiec	6.052	2.769
Goleszów	4.698	2.633
Hażlach	3.308	3.308
Istebna	905	905
Zebrzydowice	948	948

W celu przeliczenia pogłowia zwierząt w sztukach fizycznych na sztuki przeliczeniowe duże (SD) wykorzystano następujące współczynniki: 1. bydło, tj. cielęta ogółem w wieku poniżej 1 roku - 0,40; byczki i jałówki razem w wieku 1-2 lat - 0,70; samce bydła w wieku 2 lat i więcej - 1,0; jałówki w wieku 2 lat i więcej - 0,80; krowy mleczne - 1,0; krowy "mamki" - 0,80; 2. trzoda chlewna, tj. prosięta o wadze do 20 kg - 0,027; lochy ogółem - 0,50; pozostała trzoda chlewna razem (warchlaki o wadze 20-50 kg, knury i knurki o wadze 50 kg i więcej, trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej, tj. tuczniki) - 0,30; 3. owce ogółem - 0,10; 4. kozy ogółem - 0,10; 5. konie ogółem - 0,80; 6. drób, tj. łącznie brojlery kurze oraz kury i koguty dorosłe na rzeź - 0,007; nioski kurze razem - 0,014; łącznie indyki, gęsi, kaczki, drób pozostały (bez strusi) - 0,030; strusie - 0,35; 7. króliki ogółem - 0,020. (GUS)

RYNEK PRACY

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie, na koniec marca w gminie Goleszów zarejestrowanych było 548 osób bezrobotnych, najwięcej w wieku produkcyjnym mobilnym (od 24 do 44 lat), posiadających najczęściej wykształcenie zasadnicze i średnie zawodowe lub policealne, o krótkim (od roku do 5 lat) stażu pracy. Spośród osób bezrobotnych 42% (233) stanowiły kobiety. Osoby bezrobotne przez okres dłuższy niż 12 miesięcy stanowią jedną trzecią wszystkich bezrobotnych, a połowa spośród nich to osoby pozostające bez pracy ponad dwa lata. Bezrobocie na terenie Goleszowa dotyka w bardzo dużym stopniu ludzi młodych, do 25 roku życia, co czwarty z nich pozostaje bez pracy.

BUDŻET

Wielkość dochodów i wydatków gminy Goleszów w okresie 2007 - 2012

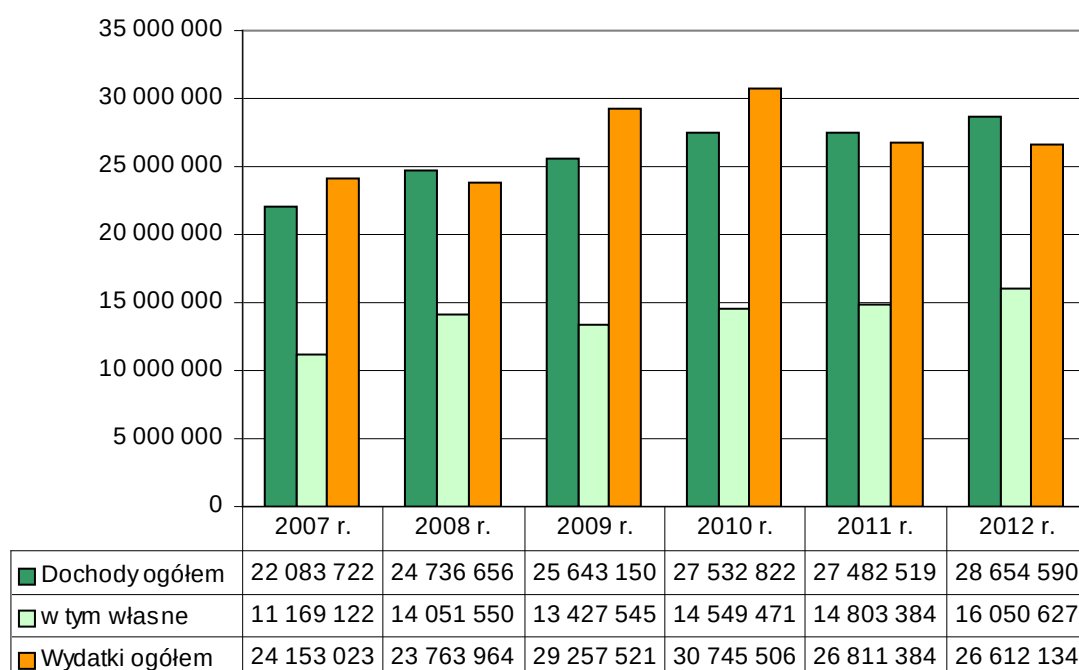
Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dochody ogółem	22.083.722	24.736.656	25.643.150	27.532.822	27.482.519	28.654.590
w tym własne	11.692.122	14.051.550	13.427.545	14.549.471	14.803.384	16.050.627
w tym m. in.:						
podatek od nieruchomości	2.914.637	2.957.436	3.477.161	3.863.192	4.085.820	4.541.458
udział w pod. doch. os. fizyczn.	4.928.933	5.748.396	5.224.099	5.501.541	6.433.696	6.568.889
doch. podatk. na podst. in. ustaw	3.721.603	4.064.645	4.484.942	4.637.872	4.912.795	5.675.897
Wydatki ogółem	24.153.023	23.763.964	29.257.521	30.745.506	26.811.384	26.612.134

Wskaźniki dochodów i wydatków w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminach wiejskich powiatu cieszyńskiego

Gmina	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca						
Brenna	1953,74	2194,72	2347,60	2801,30	2908,41	3031,00
Chybie	1808,82	1984,17	1995,13	2221,51	2812,19	2537,04
Dębowiec	2133,48	2377,84	2354,93	2955,37	2622,75	2965,49
Goleszów	1805,11	2008,99	2072,68	2183,07	2167,22	2243,02
Hażlach	1821,16	2059,96	2138,47	2278,59	2357,03	2663,33
Istebna	2399,19	2620,39	2736,02	2763,19	3191,44	2789,09
Zebrzydowice	2120,40	2269,80	2333,54	2659,99	2610,75	2662,96
w tym dochody własne gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca						
Brenna	964,75	1122,26	1069,55	1132,98	1150,79	1270,76
Chybie	858,20	957,93	884,53	1011,31	943,15	1065,82
Dębowiec	942,24	1182,25	1094,55	1548,95	1173,46	1576,98
Goleszów	955,71	1141,20	1085,32	1153,62	1167,37	1256,41
Hażlach	895,56	1057,87	997,47	1101,28	1067,47	1231,60
Istebna	612,68	728,86	716,84	746,32	1002,77	863,99
Zebrzydowice	1117,08	1221,12	1215,40	1052,56	1168,21	1275,14

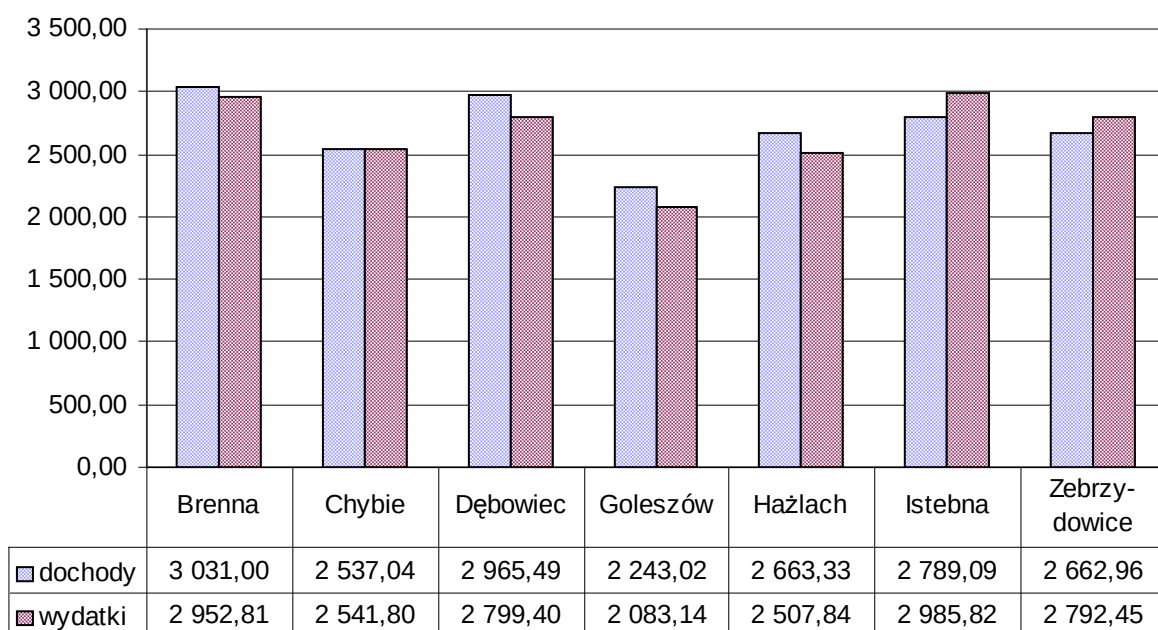
	Wydatki gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca					
Brenna	1925,09	2353,30	2598,45	3447,45	3561,77	2952,81
Chybie	1719,26	1871,83	2007,16	2250,03	3442,83	2541,80
Dębowiec	2103,57	2136,63	2631,74	3291,82	2955,30	2799,40
Goeszów	1974,25	1929,99	2364,82	2437,80	2114,30	2083,14
Hażlach	1755,02	1868,87	2318,15	2300,83	2432,92	2507,84
Istebna	2369,12	2689,02	2763,56	2968,54	3178,55	2985,82
Zebrzydowice	2058,69	2404,74	2701,97	2801,52	2788,58	2792,45

Dochody i wydatki budżetu Goeszowa

Od dwóch lat gmina notuje nadwyżkę budżetową, a od 2009 r. wzrastający odsetek dochodów własnych w budżecie. Mimo to jednak, zarówno dochody jak i wydatki gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca są najniższe wśród gmin wiejskich powiatu cieszyńskiego. Wzrost liczby mieszkańców najwyraźniej nie przekłada się na wzrost dochodów budżetowych.

**Dochody i wydatki budżetów gmin wiejskich powiatu cieszyńskiego
w 2012 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca**

7. STAN PRAWNY GRUNTÓW

Strukturę władania gruntami według stanu na dzień 1 stycznia 2014 r. przedstawia poniższa tabela (sporządzona na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Cieszynie).

Wyszczególnienie gruntów wg grup rejestrowych	Powierzchnia ogólna gruntów		Użytki rolne		Grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione		Grunty zabudowane i zurbanizowane		Grunty pod wodami	Tereny różne
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	ha
Grunty SP z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytk. wieczyste	963	14,6	67	1,4	816	63,9	41	8,0	31	8
Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste	51	0,8	7	0,2	1	0,08	43	8,4	-	-
Razem grunty SP	1014	15,4	74	1,6	817	63,98	84	16,4	31	8
Grunty gmin i zw. międzygm. z wył. gr. przekazanych w użytkowanie	199	3,0	40	0,9	8	0,6	131	25,6	3	17
Grunty gmin i zw. międzygm. przekazane w użytkowanie wiecz.	3	0,05	2	0,04	-	-	1	0,2	-	-
Razem grunty gmin i zw. międzygm.	202	3,05	42	0,94	8	0,6	132	25,8	3	17
Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gosp. rolnych	3607	54,8	3189	68,2	390	30,5	11	2,1	2	15
Grunty osób fizycznych nie wchodzące w skład gosp. rolnych	1270	19,3	969	20,7	34	2,7	255	49,8	1	11
Razem grunty osób fizycznych	4877	74,0	4158	88,9	424	33,2	266	51,9	3	26
Grunty spółdzielni	262	4,0	245	5,2	12	0,9	3	0,6	1	1
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	74	1,1	56	1,2	10	0,8	4	0,8	-	4
Wspólnoty gruntowe	12	0,2	12	0,2	-	-	-	-	-	-
Grunty powiatów z wyłączeniem gr. przekazanych w użytkowanie	24	0,3	8	0,2	1	0,08	15	2,9	-	-
Grunty spółek prawa handl. partii polit. stowarzyszeń i innych	123	1,9	81	1,7	6	0,5	8	1,6	-	28
Razem grunty	6588	100	4676	100	1278	100	512	100	38	84

Wnioski :

- Blisko trzy czwarte obszaru gminy – 74,0% stanowią grunty będące własnością osób fizycznych. W większości (85,2%) są to użytki rolne, a spośród nich ponad połowa to grunty orne. Grunty zabudowane i zurbanizowane to tylko 266 ha jednak i tak jest to 51,9% gruntów zainwestowanych w gminie.
- Grunty Skarbu Państwa to 15,4% powierzchni gminy, przy czym są to w większości (78,9%) grunty leśne w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.
- Bardzo mało gruntów posiada gmina i związki międzygminne (ok. 3%), ponad połowa z nich to grunty zabudowane i zurbanizowane.
- Zasoby pozostałych właścicieli stanowią wielkości marginalne, nie przekraczające 7% powierzchni gminy.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy

Przy określaniu kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów należy uwzględnić stan prawny gruntów. Wskazać tutaj należy dwa aspekty tego problemu :

- wprowadzie przy sporządzaniu studium nie ma zastosowania art. 36 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, lecz już plan miejscowy sporządzano w oparciu o ustalenia studium daje podstawy do występowania z roszczeniami z tego artykułu,
- szczupłość terenów gminnych będzie utrudniać lokalizację nowych funkcji ogólnogminnych.

8. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy Goleszów znajduje się szereg obiektów i terenów chronionych na mocy poszczególnych ustaw:

- a) na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody prawnie chronionych jest:
 - 11 pomników przyrody (13 drzew),
 - rezerwat przyrody,
 - użytek ekologiczny,
 - stanowisko dokumentacyjne,
 - Park Krajobrazowy,
 - Obszary Natura 2000:
 - ✓ Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH 240001,
 - ✓ Beskid Śląski PLH 240005.
- b) na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych ochroną obejmuje się:
 - grunty leśne;
 - grunty rolne II i III klasy bonitacyjnej;
- c) na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochroną objęto:
 - 7 obiektów wpisanych do rejestru zabytków wg wykazu zamieszczonego w rozdziale „Stan dziedzictwa kulturowego...”
 - 156 obiektów zabytkowych¹ do ujęcia w ewidencji zabytków ,
 - 52 stanowiska archeologiczne (wg ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach),
- d) na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku prawo wodne ochronie podlegają:
 - wody powierzchniowe w zakresie utrzymania lub poprawy ich stanu ekologicznego i chemicznego,
 - wody podziemne w zakresie uniknięcia niekorzystnych zmian ich stanu ilościowego i chemicznego.

8.1. Pomniki przyrody ożywionej

Ogółem w gminie ustanowionych jest 11 pomników przyrody (łącznie chronionych jest 13 drzew).

Wykaz pomników przyrody

Nr w ewid. RDOŚ	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wys.1,3 m [cm]	Wys. [m]	Obręb ewid.	Nr działki ewid.	Opis lokalizacji	Forma własności
804	Cis pospolity	1954-04-23	Orzeczenie o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 23.04.1954 r. nr RL.13b/10/54	Cis pospolity (Taxus baccata)	125+115	10	Goleszów	3491/187	Goleszów-Równia ul.Przelotowa 4, kilka metrów od budynku właściciela	prywatna

¹ bez obiektów wpisanych do ewidencji zabytków

805	Dąb szypułkowy	1955-11-19	Orzeczenie o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 19.11.1955 r. nr RL.13b/44/55	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	511	19	Bažanowice	518/1	Bažanowice 34, obok lasu Bielowice, 30 m od gajówki	
806	Cis pospolity	1957-06-27	Orzeczenie o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 27.06.1957 r. nr L.O.13b/23/57	Cis pospolity (Taxus baccata)	160	8	Cisownica	1588/3	Cisownica 53, obok budynku	
808	Klon polny	1962-07-06	Decyzja o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 06.07.1962 r. nr RL/OP/b/20/62	Klon polny (Acer campestre) - dawniej grupa 2 klonów polnych	300	15	Cisownica		Cisownica 13, obok rezerwatu "Góra Tuł", droga polna, szlak turystyczny Bažanowice-Czantoria	prywatna
809	Miłorząb japoński	1998-09-01	Rozporządzenie nr 12/98 o uznaniu za pomnik przyrody Wojewody Bielskiego z dnia 1.09.1998 r.	Miłorząb japoński (Ginkgo biloba)	210+220+220	30	Bažanowice	195/4	Bažanowice 1, ogród przed budynkiem	Własność SP
810	Modrzew europejski	2004-02-25	Rozporządzenie nr 7/2004 Wojewody Śląskiego z dnia 25.02.2004 r. o uznaniu za pomnik przyrody zm. Rozp 7/04 Wojewody Śląskiego z dnia 25 lutego 2004 (Dz. Urz. z dnia 12 marca 2004 nr. 14, poz 535)	Modrzew europejski (Larix decidua)	262	25	Godziszów	1134	Godziszów, na działce nr 1134, obok schroniska na "Górze Chełm"	Własność "Margen" Sp. z o.o. w Zabrze ul. Legnicka 19b
811	Grupa drzew - Lipa drobnolistna 2 szt.	2004-03-16	Rozporządzenie nr 12/2004 Wojewody Śląskiego z dnia 16.03.2004 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Lipa drobnolistna (Tilia cordata) - 2 szt.	320 i 350	15	Cisownica	440/5	Cisownica obok drogi gminnej "Zielinówka", działka 440/5	

812	Dąb szypułkowy	2004-03-16	Rozporządzenie nr 13/2004 Wojewody Śląskiego z dnia 16.03.2004 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	460	25	Dzięgielów	1075	Pas drogowy drogi powiatowej Dzięgielów-Leszna, działka 1075	
813	Grupa drzew - Jesion wyniosły 2 szt.	2004-03-26	Rozporządzenie nr 18/2004 Wojewody Śląskiego z dnia 26.03.2004 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior) - 2 szt.	307, 320	25, 30	Goleszów Ławki	841/1	Goleszów-Ławki, przy drodze prywatnej na działce 841/1	Własność RKS Goleszów, Goleszów ul. Spółdzielcza 16
814	Buk zwyczajny	2006-05-30	Uchwała Nr XLIII/370/06 Rady Gminy Goleszów z dnia 30 maja 2006 r.	Buk zwyczajny (Fagus silvatica)	388		Cisownica	888/7	Cisownica "Machula", działka 888/7, oddział 106 Leśnictwa Dzięgielów	Własność Lasy Państwowe Nadleśnictwo Ustroń
815	Cis pospolity	2006-05-30	Uchwała Nr XLIII/370/06 Rady Gminy Goleszów z dnia 30 maja 2006 r.	Cis pospolity (Taxus baccata)	155	9	Cisownica	1583	Cisownica, na prywatnej działce nr 1583	prywatna

Źródło: RDOŚ Katowice

W rejestrze RDOŚ Katowice umieszczono pod nr 807 pomnik przyrody (lipa drobnolistna), wobec którego Rada Gminy, po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska zniósła status pomnika przyrody uchwałą nr 0007.3.2014 z dnia 29 stycznia 2014 r. Starosta Cieszyński, na podstawie dokonanych oględzin w terenie wydał 07.03.2014 r. decyzję zezwalającą na wycinkę drzewa.

Zauważyć tutaj należy, że po wykreśleniu (Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 26.10.2005 r.) z rejestru tworów przyrody pomnika przyrody (drzewo wąż górski) ustanowionego Rozporządzeniem nr 9/2004 Wojewody Śląskiego z dnia 16. 03. 2004 r. z pozostałego pnia wykonano rzeźbę czterech rycerzy nazwanych „Śpiącymi rycerzami z pod Czantorii”.

8.2. Rezerwat przyrody „Zadni Gaj”

Rezerwat „Zadni Gaj” ustanowiony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 30 sierpnia 1957 r.

Rezerwat utworzony został w celu zachowania naturalnego stanowiska cisa.

Położony jest w Cisownicy na wysokości 500-519 m n.p.m., na wierzcholinie wzgórza Zadni Gaj zwanego też Zagranem. Chroniony cis występuje na obszarze zdegradowanej buczyny karpackiej z wyraźnym udziałem świerka oraz z domieszką jodły, jesionu, modrzewia, dębu szypułkowego, klonu pospolitego i jaworu. Przeprowadzona w 1995r. waloryzacja wykazała istnienie 42 okazów cisa. Najstarsze okazy mają około 200 lat.

8.3. Użytek ekologiczny „Góra Tuł”

Utworzony Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego Nr 41/07 z 31.07.07 Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 128/07 z 31.07.07 poz. 2506.

Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych łąk storczykowych ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin.

Stanowiska storczykowate, zimowitu oraz jedyne na Śląsku stanowiska dyptamu jesionolistnego podlegają szczególnej ochronie. Spośród 49 gatunków chronionych do dnia dzisiejszego zachowało się tylko 27. Najciekawsze fragmenty łąk zachowały się w przyszczytowej części rezerwatu o ekspozycji północnej.

8.4. Stanowisko dokumentacyjne „Jasieniowa”

Stanowisko dokumentacyjne „Jasieniowa” ustanowione zostało Rozporządzeniem Nr 5/09 Wojewody Śląskiego z dnia 2 kwietnia 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego nr 57 poz. 1261).

Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych unikatowych odsłoneń fliszu karpackiego, w tym wapieni cieszyńskich, a także stanowisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Na obszarze stanowiska dokumentacyjnego ustala się zadania ochrony czynnej polegające na okresowym usuwaniu części krzewów i samosiewek drzew ze ścian skalnych z uwzględnieniem wymagań ekologicznych zagrożonych i rzadkich gatunków roślin.

W skład stanowiska dokumentacyjnego wchodzi obszar oznaczony w planie urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Ustroń obowiązującego na lata 2008 – 2017 jako oddziały 104h i 104g, leśnictwa Dzięgielów.

8.5. Park Krajobrazowy „Beskidu Śląskiego”

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego został utworzony Rozporządzeniem Nr 10/98 Wojewody Bielskiego z 16 czerwca 1998r (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998r nr 9, poz. 111). Zlokalizowany jest wzdłuż górnego biegu Wisły wraz z terenami źródłkowymi, obejmuje także okoliczne pasma Beskidu Śląskiego z najwyższymi szczytami Skrzycznem (1257m n.p.m.) i Baranią Górą (1220m .n.p.m.).

Powierzchnia całkowita parku krajobrazowego - 609,05 km²

Powierzchnia parku krajobrazowego - 386,20 km²

Powierzchnia otuliny parku krajobrazowego - 222,85 km²

W granicach gminy Goleiszów znajduje się około 3576 ha (łącznie z otuliną).

Park utworzono w celu zachowania i upowszechnienia wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Beskidu Śląskiego w warunkach racjonalnego zagospodarowania. Najcenniejsze obszary o naturalnym charakterze uznane są za rezerваты przyrody, których na terenie Parku jest osiem. Atrakcyjność rejonu wzbogacają zabytki architektury i lokalnego budownictwa

Lasy Parku Krajobrazowego są w znacznym stopniu przekształcone przez człowieka. Obecnie piętro pogórza do wysokości około 500 m n.p.m. zajmują pola uprawne oraz tereny zurbanizowane. Na pozostałym obszarze prawie całkowicie zanikły grądy. Wzrósł areal borów jodłowo-świerkowych oraz świerczyn. Zmniejszyła się powierzchnia dolnoreglowych lasów bukowych. Na stromych stokach występują jaworzyny górskie. W dolinach potoków spotykane są łągi jesionowe i nadrzeczne olszyny górskie oraz dolnoreglowe bory świerkowe na torfie. Najwyższe partie gór (powyżej 1000 m) zajmują świerczyny górno-reglowe. Część parku zajmują łąki i pastwiska. Na terenach podmokłych rozwijają się młaki. Wśród zwierząt występuje ok. 35 gatunków ssaków (m.in.: jeleń, sarna, dzik, wilk, ryś, lis, sporadycznie niedźwiedź, nietoperze: gacek wielkouch, nocek duży, nocek wąsaty, podkowiec mały, owadożerne ryjówki: aksamitna, malutka i górską). Licznie obserwowane są ptaki, wśród nich stwierdzono występowanie gatunków subalpejskich: siwerniak, drozd obrożny, dzięcioł trójpalczasty i orzechówka. Wśród gadów najliczniej stwierdzane są jaszczurki: zwinka, żyworodna oraz żmija zygzakowata, zaskroniec i padalec. Płazy reprezentowane tutaj są przez 13 gatunków z 18 spotykanych w Polsce. W wodach dorzecza górnej Wisły odnotowano występowanie 12 gatunków, przy czym najpospolitszy w rejonie Beskidu Śląskiego jest pstrąg potokowy.

Obszar Beskidu Śląskiego stanowi ponadto obszar węzłowy o znaczeniu krajowym sieci ECUNET – POLSKA.

8.6. Obszary Natura 2000

W granicach Gminy Goleszów zlokalizowane są częściowo dwa obszary Natura 2000:

- ✓ Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH 240001,
- ✓ Beskid Śląski PLH 240005.

Obszar Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe, zaproponowany jako OZW w 2004 r., zatwierdzony został jako OZW w kwietniu 2008 r.

Ostoja jest obecnie najlepiej zachowanym i jedynym wykształconym na taką skalę obszarem występowania czynnych tufów wapiennych, którym towarzyszą zbiorowiska mchów brunatnych ze związku *Cratoneurion commutati* i jednym z nielicznych na terenie Polski. Najbliższe, znane stanowiska tego siedliska znajdują się w okolicach Opatowa i na Pogórzu Kaczawskim. Stanowiska tych siedlisk są największe i najlepiej zachowane w województwie śląskim i w całym pasie Pogórzy Zachodniobeskidzkich. Dla ochrony dobrze zachowanych, naturalnych, wielogatunkowych drzewostanów lasów liściastych wraz z bogactwem roślin zielnych i interesującymi składnikami fauny, w tym chronionych i rzadkich, utworzono tu w 1996 roku 2 rezerваты. W obszarze stwierdzono występowanie 8 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Gatunki z motywacją D, w punkcie 3.3, to gatunki chronione prawnie w Polsce.²

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Nr 38/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe.

Obszar Natura 2000 Beskid Śląski, zaproponowany jako OZW w 2006 r., zatwierdzony został jako OZW w kwietniu 2008 r.

Obszar o dużym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności. Zidentyfikowano tu 17 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wśród nich jednymi z cenniejszych są zachowane fragmenty lasów o charakterze naturalnym (północno-wschodnie stoki Baraniej Góry). Masyw Baraniej Góry jest centrum występowania w Polsce dolnoreglowego boru na torfie *Bazzanio-Piceetum*, jednej z form siedliska 91D0. Obszar jest też jednym z centrów występowania dolnoreglowego boru jodłowo-świerkowego (dolnoreglowa forma siedliska 9140); występuje tu unikatowy ekotyp tzw. świerka istebniańskiego. Na terenie północnej części Beskidu śląskiego (ze względu na: chłodny i wilgotny klimat, dużą ilość opadów oraz strome, pokryte rumoszem skalnym stoki) rozwijają się dość licznie lasy jaworowe z mieszańcami trwałą *Lunario-Aceretum* (9180). Znacznym zróżnicowaniem wyróżnia się także roślinność nieleśna, w tym szczególnie interesujące są murawy kserotermiczne na górze Tuł. Beskid śląski charakteryzuje się największą liczbą jaskiń i schronisk skalnych (siedlisko 8310) w obrębie polskich Karpat Zewnętrznych. Tutaj też znajduje się największa z tych jaskiń - jaskinia w Trzech Kopcach o długości 947,5 m.

W obszarze liczne są wychodnie skalne, na których wykształcają się zbiorowiska szczelin skalnych (kod 8220). Stwierdzono tu 21 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to ostoja fauny typowej dla puszczy karpackiej. Na obszarze odnaleziono też liczne stanowiska rzadkich i zagrożonych roślin oraz bezkręgowców. Jest tu jedno z 4 stanowisk tojadu morawskiego w Polsce i jeden z 4 rejonów występowania tocji karpackiej. Z początkiem XX wieku stwierdzono tu jedno z 3 znanych w Polsce stanowisk konarka tajgowego *Phryganophilus ruficollis*, ale od tego czasu brak potwierdzenia jego obecności.³

Dla tego obszaru nie ustanowiono jeszcze planu zadań ochronnych.

Niezależnie od wyżej wymienionych terenów chronionych na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w granicach Gminy Goleszów istnieje kilka terenów o szczególnych walorach środowiska przyrodniczego, predysponowanych do objęcia ich ochroną prawną.

Obszary te zlokalizowane są na terenach leśnych:

² GDOŚ – Natura 2000 – Standardowy formularz danych

³ GDOŚ – Natura 2000 – Standardowy formularz danych

- a) **„Bielowiec”** w Bażanowicach.
Na terenie gminy znajduje się tylko część o pow. ~ 10 ha tego obszaru (pozostała część położona jest w Cieszynie; pow. całkowita około 40 ha). Postuluje się ochronę naturalnych lasów łęgowych i grądowych. Na terenie Bażanowic, wyznaczony obszar zawiera się w całości w obrębie lasu Bielowiec.
- b) **„Turówka”** w Dzięgielowie.
Obejmuje obszar o powierzchni około 190 ha, położony na terenie kompleksu leśnego, w skład którego wchodzi las Grabicz oraz przyległe lasy w kierunku Lesznej i Cisownicy. Występują tam różne typy ekosystemów leśnych - buczyna karpacka i sudecka, grąd (w tym naturalna świerczyna grądowa), łągi jesionowo - olszane, olszyna górską.
- c) **„Raj”** w Cisownicy.
Zlokalizowany na terenie lasu Pazuchy i lasu na północnym stoku Machowej Góry. Powierzchnia terenu wynosi około 60 ha. Ochrona dotyczy naturalnych łąk, buczyn, łąk oraz licznych rzadkich i chronionych gatunków roślin.
- d) **„Strzeblin”** w Dzięgielowie. .
Wyznaczony obszar znajduje się przy granicy z Cieszynem. Powierzchnia na terenie Golezowa to około 5 ha (pow. całkowita około 12 ha). Proponowana ochrona łąk, łąk jesionowo - olszanych oraz szeregu rzadkich i chronionych roślin oraz ptaków.
Skonkretyzowanie formy ochrony powinno nastąpić na etapie ustanowienia ochrony obszaru. Orientacyjne granice tych obszarów oznaczono na rysunku Nr 1 Studium -"Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego".

Wnioski:

- Wszystkie wymienione powyżej obiekty chronione na podstawie:
 - ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podlegają bezwzględnej ochronie w zakresie określonym aktem prawnym ustanawiającym ochronę.
- Wskazuje się na konieczność bezwzględnej ochrony istniejących gruntów leśnych i w przyszłości wprowadzenia zakazu przeznaczenia ich na cele nieleśne.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy.

1. Przy określaniu zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów należy uwzględnić wszystkie obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; przyjęte przeznaczenie terenu nie może być konfliktowe z nadrzędną zasadą ochrony tych obszarów i obiektów.
2. Przy ustalaniu zmian w strukturze przestrzennej uwzględnić należy zasadę ograniczenia do minimum przeznaczenia terenów leśnych na cele nieleśne, z wykluczeniem zmiany przeznaczenia gruntów leśnych położonych w granicach terenów o wysokich walorach przyrodniczych i wskazanych do objęcia ochroną.

9. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Spośród wielu zagrożeń geologicznych, do których zalicza się m. in.: zjawiska krasowe, zagrożenia związane z osuwiskami, obrywami skalnymi, spływami błotnymi i lawinami, niestabilnością skarp i erozją, zapadanie się gruntu (z powodu eksploatacji wód gruntowych, zapadania się pustek podziemnych, kawern, jaskiń, rozkładu gruntów organicznych i ruchów tektonicznych) na terenie gminy Goleszów mamy do czynienia jedynie z występującymi w znacznej ilości osuwiskami.

Przedstawianie uwarunkowań wynikających z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych oparto na opracowaniu wykonanym przez Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy pt. „Objaśnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi: Skala 1:10 000. Gmina Goleszów, Powiat Cieszyński, Województwo śląskie. Warszawa, 2010. Opracowanie to zostało wykonane w ramach projektu „System Oslony Przeciwośuwiskowej SOPO. Etap-II Kartowanie i wykonanie map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla obszaru Karpat polskich oraz monitorowanie wybranych osuwisk w Karpatach”.

Charakterystyka osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi

Przegląd dotychczasowych badań

Dotychczasowe prace geologiczne na obszarze gminy Goleszów dotyczyły głównie budowy geologicznej, tektoniki i litologii fliszu karpackiego. Pierwsze badania geologiczne zostały przeprowadzone na początku XIX wieku przez Puscha (1836) oraz Zejsznera (1849). Duże znaczenie dla ustalenia budowy geologicznej tego terenu mieli geolodzy austriaccy – Götzinger (1909, 1910), Hohenegger (1981), Paul (1868, 1869), Römer (1870), Uhlig (1890, 1907).

W latach międzywojennych rozpoczęły się szczegółowe badania kartograficzne. Prace te wykonywali tacy badacze jak: Burtan, Konior, Książkiewicz (1937). W latach powojennych wydano Przeglądową mapę geologiczną Polski 1:300 000 arkusz Cieszyn (Sokołowski, 1952) oraz Mapę geologiczną Karpat Polskich w skali 1:200 000 (Sokołowski, 1958). W 1966 r. została wydana Szczegółowa mapa geologiczna Polski (bez utworów czwartorzędowych) 1:50 000 — wydanie tymczasowe — Region Karpat i Pogórza (Ślaczka 1966; Nowak 1966). Pierwsze prace związane z inwentaryzacją obszarów zagrożonych ruchami masowymi ziemi prowadzone były w latach 70. XX w. przez pracowników Oddziału Karpackiego Państwowego Instytutu Geologicznego (Chowaniec i in. 1975). Na obszarze obecnej gminy Goleszów na mapie powiatowej (ark. Cieszyn) w skali 1:100 000 wyznaczono wówczas 5 osuwisk i 10 obszarów osuwiskowych.

Kompleksową analizę zagadnienia zależności rozwoju osuwisk w Karpatach fliszowych od budowy geologicznej przeprowadził Bober (1984), wyznaczając m.in. dla poszczególnych obszarów Karpat wskaźniki osuwiskowości powierzchniowej. W gminie Goleszów wskaźnik osuwiskowości został wyznaczony na poniżej 37% (Bober 1984). Natomiast na obszarze Beskidu Śląskiego, którego najbardziej zachodnia część obejmuje południowy skrawek gminy Goleszów, wskaźnik osuwiskowości powierzchniowej osiąga duże wyższe wartości i w 1999 r. oszacowano go na ok. 6,7% (Zabuski i in. 1999).

Do roku 2009 urząd gminy w Goleszowie nie zlecał sporządzenia dokumentacji geologiczno-inżynierskiej związanej z ruchami masowymi.

Wyniki prac w ramach Projektu SOPO

Terenowe prace kartograficzne przeprowadzono na całym obszarze gminy Goleszów o łącznej powierzchni 65,89 km². Teren ten obejmował stosunkowo płaskie obszary w północnej części gminy natomiast w części południowej wzgórze i góry, lokalnie porozcinane dolinkami erozyjnymi i denudacyjnymi. W rezultacie na terenie gminy zlokalizowano 29 osuwisk o łącznej powierzchni około 221,5 ha i 18 obszarów zagrożonych ruchami masowymi. Wskaźnik gęstości osuwisk (G), czyli stosunek liczby osuwisk na danym terenie do powierzchni terenu dla gminy Goleszów wynosi 0,4 osuwiska na 1 km². Jest to wynik

mniej niż średni szacowany wskaźnik gęstości osuwisk dla Karpat, który określono na nieco ponad 1 osuwisko na 1 km² (Poprawa i Rączkowski 2003; Rączkowski 2007). Osuwiska zajmują około 3,3 %, a tereny zagrożone 4,25% powierzchni gminy.

Pod względem rozmieszczenia osuwisk gminę Goleszów można podzielić na dwa obszary o odmiennej charakterystyce. W części południowej i środkowej obserwuje się niewielką ilość małych, w przeważającej większości konsekwentno-zwietrzelinowych osuwisk, w których powierzchnie odskłucia znajdują się na kontakcie zwietrzeliny z wychodniami fliszu (łupków cieszyńskich dolnych i górnych). Natomiast część najbardziej południowa, obejmująca głównie obszary Beskidu Śląskiego (jednostka godulska) charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem osuwiskowości powierzchniowej, który dochodzi do około 20%, ponad sześciokrotnie przekraczając średnią wartość obliczoną dla całej powierzchni gminy Goleszów. Wyznaczono tutaj również największe powierzchniowo tereny zagrożone. Na tym obszarze obserwuje się wyraźny związek pomiędzy morfologią terenu charakteryzującą się dużymi wysokościami względnymi (200–300 m), fliszową budową geologiczną a częstością występowania osuwisk. Wśród zarejestrowanych w tym rejonie osuwisk dominują duże osuwiska skalno - zwietrzelinowe, związane z utworami jednostki śląskiej: łupkami cieszyńskimi dolnymi i górnymi oraz wapieniami cieszyńskimi.

Długości i szerokości osuwisk występujących w gminie Goleszów są bardzo zróżnicowane, od kilku do kilkuset metrów. Powierzchnie osuwisk mieszczą się w przedziale od 0,13 ha do 78 ha, przy czym sześć osuwisk zlokalizowanych w Beskidzie Śląskim ma powierzchnię powyżej 5 ha. Szczególnie dużą powierzchnię osuwiskową wyznaczyła na południowo-zachodnim stoku masywu Małej Czantorii (osuwisko o nr 24). Wschodnia część osuwiska obejmująca niszę główną i wschodnią granicę boczną znajduje się w gminie Ustroń, jezor osuwiska sięga poza granice kraju na obszar Czech. Jego powierzchnia wynosi ponad 78 ha. Jest to duże osuwisko skalno - zwietrzelinowe uwarunkowane tektonicznie, w którym płaszczyna poślizgu związana jest z siecią uskoków przesuwczno - zrzutowych rozwiniętych wśród dolnokredowych warstw piaskowcowo-łupkowych jednostki godulskiej (Pánek i in. 2007). Założenia tektoniczne osuwiska odzwierciedlają się w jego rzeźbie, która charakteryzuje się wysoką skarpą główną (6 m), wysokimi skarpami bocznymi (od 8 m do 15 m), które są dobrze czytelne w obrazie poziomicowym i w terenie, dużą miąższością koluwium wykształconego w postaci blokowiska skalnego z wysokim (3 m), wyraźnym czołem. Po stronie polskiej osuwisko na stoku Małej Czantorii nie stanowi zagrożenia dla infrastruktury, jednak stwarza ono zagrożenie dla drogi po stronie czeskiej.

Ponad połowa wszystkich osuwisk w gminie Goleszów powstała na stokach o nachyleniu od 5° do 10°, około 34% osuwisk powstało na stokach o nachyleniu od 11° do 15°, około 7% osuwisk powstało na stokach o nachyleniu od 16° do 20°. Osuwiska, które powstały na stokach o nachyleniach wyższych niż 21° należą do rzadkości.

Osuwiska w gminie Goleszów występują przeważnie na stokach o ekspozycji północno-zachodniej. Większość osuwisk znajduje się na obszarach niezabudowanych, najczęściej w lasach, na polach lub nieużytkach. Dwanaście osuwisk stwarza realne zagrożenie dla infrastruktury komunikacyjnej i zabudowy:

- a) osuwiska w rejonie Godziszowa (nr osuwiska 3, 4, 5, 6¹)
- b) osuwisko na południe od Cisownicy (nr osuwiska 8),
- c) osuwiska w rejonie Lesznej Górnej (nr osuwiska 11, 13, 14)
- d) osuwiska na południe od Cisownicy w przysiółku Na Budzin (nr osuwiska 12, 15),
- e) osuwiska na południe od Lesznej Górnej (nr osuwiska 22, 23).

Pozostałe osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi nie stwarzają potencjalnego zagrożenia dla budynków mieszkalnych, infrastruktury przesyłowej czy dróg. Szczegółową charakterystykę osuwisk i terenów zagrożonych przedstawiono w kartach rejestracyjnych, które znajdują się w bazie danych SOPO.

¹ numery osuwisk odnoszą się do Lp. w pierwszej kolumnie Tabeli pt. Zestawienie osuwisk na terenie gminy Goleszów; str. 57

Budowa geologiczna jest jednym z głównych czynników warunkujących występowanie osuwisk na obszarze gminy. Dotyczy to zarówno litologii osadów, jak też tektoniki, przejawiającej się obecnością nasunięć, uskoku, spękań oraz kątem zapadania warstw. Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi występują wyłącznie w obrębie płaszczowiny śląskiej. Wskaźnik osuwiskowości powierzchniowej dla płaszczowiny śląskiej w gminie Goleiszów wynosi 3,9%.

Osuwiska rozwijają się głównie na łupkach cieszyńskich dolnych i górnych, łupkach wierzowskich oraz glinach i lessach.

Przeważają osuwiska skalno-zwietrzelinowe i zwietrzelinowe. Osuwiska skalno-zwietrzelinowe, obejmujące skały zwięzłe z pokrywą zwietrzelinową o podobnym udziale procentowym skał i zwietrzeliny, stanowią 76%, a osuwiska zwietrzelinowe 20% wszystkich osuwisk. Szacowane miąższości koluwiów są bardzo zróżnicowane od 2 m do 60 m, cztery osuwiska mają miąższość koluwiów powyżej 10 m. Większość osuwisk w gminie Goleiszów, powstaje w wyniku przemieszczenia mas skalnych na podłożu o różnej konfiguracji układu warstw. Związane jest to ze skomplikowaną, w tym rejonie, tektoniką i ułożeniem warstw. W rejonie występuje 10 uskoku, w tym większość przesuwczych.

Osuwiska aktywne lub częściowo aktywne stanowią 37,93 % wszystkich osuwisk wyznaczonych na terenie gminy Goleiszów. Osuwiska w całości aktywne (A), stanowią 3,45% wszystkich osuwisk, są to takie osuwiska w obrębie których objawy aktywności występowały w trakcie prowadzenia rejestracji albo w ciągu co najmniej ostatnich 5 lat. Kolejne 31,03 % to osuwiska okresowo aktywne (O) w których objawy aktywności występowały w nieregularnych odstępach czasu w ciągu ostatnich 50 lat. Około 17,24 % stanowią osuwiska nieaktywne (N), w obrębie których nie obserwowano i nie udokumentowano objawów aktywności w ciągu co najmniej ostatnich 50 lat. Prawie połowę wszystkich zarejestrowanych w gminie Goleiszów osuwisk (48,27%) stanowią osuwiska mieszane, których występują zarówno strefy nieaktywne, okresowo aktywne jak i aktywne niejednokrotnie świadczące o kilku generacjach ruchów masowych w obrębie jednego terenu. Tak duży odsetek osuwisk mieszanych związany jest z podatnością mas skalnych, na których już raz nastąpiły ruchy masowe do powstawania kolejnych ruchów potomnych w nieregularnych interwałach czasu. W wielu przypadkach obserwuje się periodyczny charakter ruchów masowych i uaktywnianie różnych fragmentów osuwisk po ekstremalnych opadach deszczu.

Główne przyczyny powstania osuwisk na terenie gminy to przyczyny naturalne. Budowa geologiczna, charakteryzująca się naprzemiennym występowaniem utworów przepuszczalnych i nieprzepuszczalnych oraz obecnością osadów ilastych, mogących stanowić powierzchnię poślizgu, a także silne spękanie skał związane z zaburzeniami tektonicznymi sprawiają, że infiltracja wód opadowych i roztopowych prowadzi często do aktywizacji ruchów masowych. Sprzyjają temu działalność erozyjna rzek i potoków oraz lokalnie wypływy wód na stokach.

Monitoring

Rozpoznane i udokumentowane osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi są obszarami, w których istnieje duże prawdopodobieństwo występowania dalszych procesów stokowych. Osuwiska aktywne lub częściowo aktywne stanowią 44,82 % wszystkich osuwisk wyznaczonych na terenie gminy Goleiszów. Ponadto na obszarze badań wytypowano 18 terenów zagrożone ruchami masowymi, które przy udziale sprzyjających czynników mogą przerodzić się w osuwiska. W gminie Goleiszów zostało zlokalizowanych 12 osuwisk, na których znajdują się zabudowania lub ciągi komunikacyjne. Obszary te możemy zaliczyć do grupy podwyższonego ryzyka.

Pomimo tego, że osuwiska stanowią zaledwie 3,3%, a tereny zagrożone dodatkowo 4,25% powierzchni gminy, istnieje konieczność prowadzenia systematycznego monitoringu.

Monitoring można podzielić na ogólny i szczegółowy.

Monitoring szczegółowy polega na kompleksowych pracach wiertniczo-geodezyjno - geofizycznych zakończonych instalacją systemu pomiarowego na osuwisku.

Monitoring ogólny powinien polegać na obserwacji oraz kontroli osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi, szczególnie tych, które stwarzają zagrożenie dla zabudowy, czy infrastruktury komunikacyjnej.

W gminie Goleszów do tych miejsc należą: Leszna Górna (nr osuwiska 22, 23, 15, 14, 13, 11) i Cisownica (nr osuwiska 8, 9, 10, 12, 19, 24). Kontrola powinna być przeprowadzona co najmniej raz w roku, latem (po letnich deszczach). Konieczne jest również przeprowadzenie wizji lokalnych, po uzyskaniu informacji o powstaniu nowego bądź rozwoju istniejącego osuwiska. Zebrane informacje powinny być gromadzone i przedstawione na specjalnych mapach w skali 1:10 000.

Zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska – art. 110 a ust.1 Starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach.

W chwili obecnej Starosta Cieszyński monitoruje osuwisko Nr 14896 (Nr 13 w tabeli) zlokalizowane w Lesznej Górnej (monitoring powierzchniowy i wglębny).

Ocena potencjalnego rozwoju ruchów masowych

Szczegółowe prace kartograficzne przeprowadzone w gminie Goleszów wykazały, że zagrożenie ruchami masowymi na terenie gminy Goleszów jest stosunkowo niskie. Generalnie obszar gminy można podzielić na część północną i środkową, w której osuwiska występują sporadycznie oraz część południową obejmującą górską rzeźbę Beskidu Śląskiego, charakteryzującą się większymi deniwelacjami terenu i częstszym występowaniem procesów grawitacyjnych. Tereny południowe gminy Goleszów są z reguły bardziej narażone na powstanie nowych lub uaktywnienie istniejących osuwisk w przyszłości. Możliwości prognozowania rozwoju osuwisk oraz terenów zagrożonych w gminie Goleszów ogranicza brak wcześniejszych, kompleksowych badań oraz sporządzonych map osuwisk. Udokumentowane osuwiska są formami o zróżnicowanej wielkości i powierzchni. We wszystkich przypadkach głównymi czynnikami inicjującymi powstanie osuwisk była morfologia terenu, litologia osadów budujących podłoże osuwiska oraz infiltracja wód opadowych. W mniejszym stopniu przyczyną wywołującą powstanie osuwiska erozja, oraz nieprzemyślana działalność człowieka.

Rozwój ruchów masowych w gminie Goleszów, szczególnie w przypadku wystąpienia obfitych opadów atmosferycznych, będzie narastał nie tylko na obszarze osuwisk, ale również na terenach zagrożonych. Łączna powierzchnia osuwisk wynosi około 221,5 ha, natomiast łączna powierzchnia terenów zagrożonych ruchami masowymi wynosi 285,6 ha.

Najbardziej narażone na dalszy rozwój osuwisk są obszary Beskidu Śląskiego w najbardziej południowej części gminy. Największe osuwisko (78 ha) udokumentowano na południowo-zachodnim stoku Małej Czantorii, przechodzi ono na teren gminy Ustroń oraz poza granice kraju na obszar Czech.

Rozwój poszczególnych osuwisk jest również uzależniony od ekspozycji stoku. Sprzyjającymi kierunki rozwoju jest północny-zachód.

Na obszarze gminy Goleszów można wyodrębnić trzy obszary szczególnie narażone na dalszy rozwój osuwisk. Są to:

- a) miejscowość Leszna Górna
- b) obszar na południe od miejscowości Cisownica
- c) obszar na południe od Godziszowa.

Zestawienie osuwisk na terenie Gminy Goleszów

Lp	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności A-aktywne O-okresowo aktywne N-nieaktywne	Uwagi dotyczące monitoringu
1	14884	Kisielów / Rabaczów	O	
2	14885	Godziszów	N	
3	14886	Godziszów	O, N	do monitoringu
4	14887	Godziszów	A, O, N	do monitoringu
5	14888	Godziszów	N	do monitoringu
6	14889	Godziszów/Łopaty	N	do monitoringu
7	14890	Kozakowice/Równia	O	
8	14891	Cisownica	N	do monitoringu
9	14892	Cisownica	O	
10	14893	Cisownica	O	
11	14894	Leszna Górna	N, O	do monitoringu
12	14895	Cisownica	O, N, A	do monitoringu
13	14896	Leszna Górna	N, O	do monitoringu
14	14897	Leszna Górna	O	do monitoringu
15	14898	Leszna Górna	O, A	do monitoringu
16	14899	Leszna Górna	O, N	
17	14900	Leszna Górna	O	
18	14901	Leszna Górna	N, O	
19	14902	Cisownica	N, O	
20	14903	Leszna Górna	O, A	
21	14904	Leszna Górna	O, A	
22	14905	Leszna Górna	N, O	do monitoringu
23	14906	Leszna Górna	N, A	do monitoringu
24	14907	Cisownica	N	
25	14908	Leszna Górna	O	
26	14809	Leszna Górna	A	
27	14910	Leszna Górna	O, N	
28	14911	Leszna Górna	O	
29	14912	Leszna Górna	O	

Zestawienie terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie gminy Goleszów

Lp	Nr terenu zagrożonego w bazie SOPO	Miejscowość
1	2102	Kisielów/Rabaczów
2	2103	Kisielów/Rabaczów
3	2104	Godziszów
4	2105	Godziszów
5	2106	Godziszów
6	2107	Godziszów
7	2108	Godziszów
8	2109	Cisownica
9	2110	Cisownica
10	2111	Cisownica
11	2112	Cisownica
12	2113	Cisownica
13	2114	Leszna Górna
14	2115	Leszna Górna
15	2116	Cisownica
16	2117	Leszna Górna
17	2118	Leszna Górna
18	2374	Leszna Górna

Niezależnie od wymienionych w powyższych tabelach osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie gminy zlokalizowane są:

- a) 3 osuwiska (poza listą SOPO):
 - osuwisko nr 7872 „Międzyświeć” o pow. 2,73 ha zlokalizowane na granicy gminy Goleiszów i gminy Skoczów,
 - osuwisko nr 7889 „Bładnice Dolne” o powierzchni 2,1 ha zlokalizowane na granicy z gminą Skoczów,
 - osuwisko zlokalizowane w Cisownicy na granicy z Ustroniem,
- b) 2 tereny zagrożone ruchami masowymi zlokalizowane w Godziszowie (przysiółek Ćwierci) oraz w Goleiszowie (rejon Pasieki) na granicy z Ustroniem.

Lokalizację osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi pokazano na Rysunku Nr 1 studium „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.

Wpływ uwarunkowań wynikających z występowania naturalnych zagrożeń geologicznych na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi powinny być uwzględnione przy określaniu kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy w ten sposób, że:

- a) osuwiska aktywne i okresowo aktywne to tereny z reguły nie nadające pod nowe budownictwo i powinny być wykluczone z zabudowy w planach zagospodarowania przestrzennego,
- b) na obszarach objętych zasięgiem osuwisk nieaktywnych zaleca się ograniczenie lokalizacji inwestycji budowlanych. Jedynie w wyjątkowych przypadkach jest możliwe dopuszczenie budownictwa mieszkaniowego,
- c) na wyznaczonych terenach zagrożonych ruchami masowymi po wykonaniu wcześniejszej dokumentacji geotechnicznej lub geologiczno-inżynierskiej może być dopuszczone budownictwo mieszkaniowe, jednak należy mieć na uwadze, że są to obszary o wyższym prawdopodobieństwie wystąpienia niszczących procesów geologicznych wywołanych przez siłę ciężkości.

10. ZŁOŻA KOPALIN ORAZ ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH

10.1. Złoża kopalin

Wg rejestru prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny¹ w granicach Gminy Goleszów zlokalizowane są następujące udokumentowane² złoża kopalin:

- złożo wapieni „Leszna Górna”,
- złożo wapieni „Cisownica”,
- złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej „Kozakowice”.

Złożo wapieni „Leszna Górna” (Nr KD 804) ujęte w bilansie jest aktualnie eksploatowane na podstawie koncesji przez „KOSBUD” Sp. z oo.

Zasoby bilansowe geologiczne szacowane są na 18.709 tys. ton, natomiast zasoby przemysłowe na 14.843 tys. ton. Wydobycie kształtuje się na poziomie 337 tys. ton.

Złożo wapieni „Cisownica” (Nr WC 1819) nie jest aktualnie eksploatowane. Złożo o zasobach geologicznych bilansowych 1.685 tys. ton jest złożem rozpoznanym wstępnie (w kat. C₂ + D).

Złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej „Kozakowice” (Nr IB 1970) ujęte w bilansie zasobów złóż kopalin jest złożem o zasobach rozpoznanym szczegółowo (w kat. A + B + C₁).

Zasoby geologiczne bilansowe złoża to 957 tys. ton. Złożo nie jest eksploatowane.

Oprócz ww. złóż rejestr zawiera również pozabilansowe złożo węgla kamiennego „Cieszyn”, oraz wyeksploatowane (aktualnie w rekultywacji) złożo wapieni WC 1820 „Pod Chełmem Goleszów”.

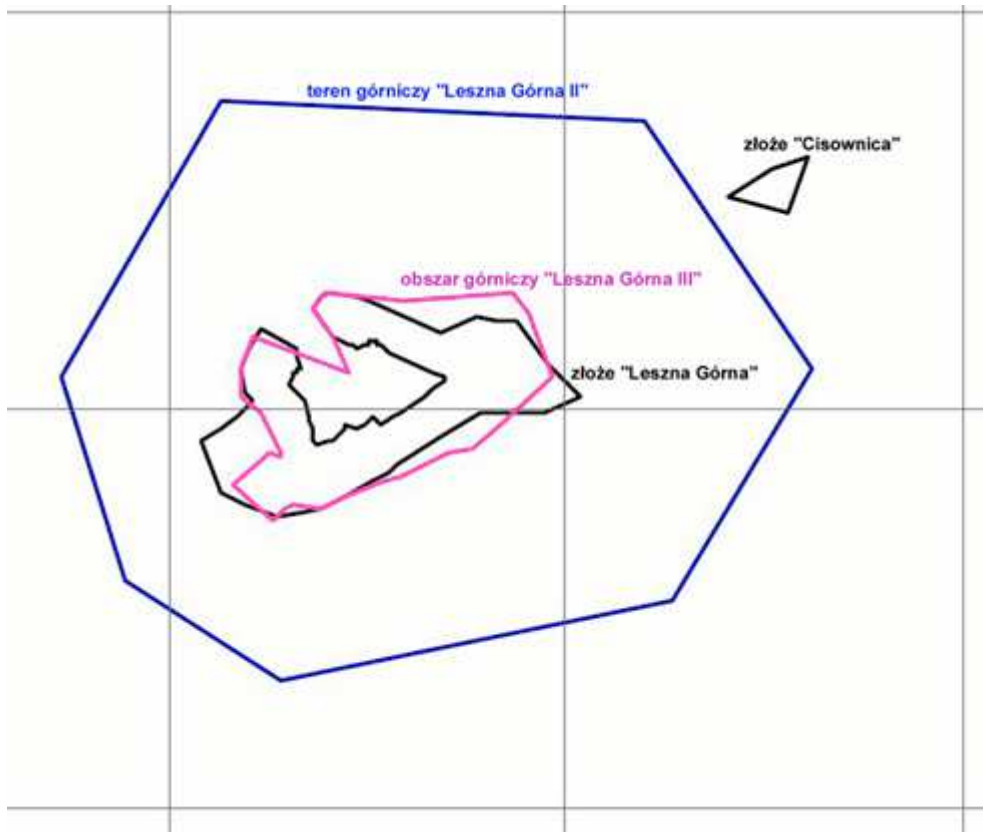
Złożo węgla kamiennego „Cieszyn” (zlokalizowane częściowo w obszarze Cieszyna) nigdy nie było eksploatowane, ani nigdy też nie podejmowano prób jego eksploatacji. Podstawowym tego powodem jest konfliktowość tego złoża z zainwestowaniem miejskim Cieszyna. Znaczna jego część występuje pod zwartą zabudową miasta. Z tego też powodu z dniem 31. 12. 1998 r. złożo to zostało wykreślone z bilansu zasobów

Było to złożo o powierzchni 2102,85 ha i średniej miąższości 200 m. Głębokość nadkładu wynosiła od 600 do 1000 m, natomiast średnia głębokość spągu 1000 m. Bilansowe zasoby geologiczne złoża wynoszą 118,1 mln t.³

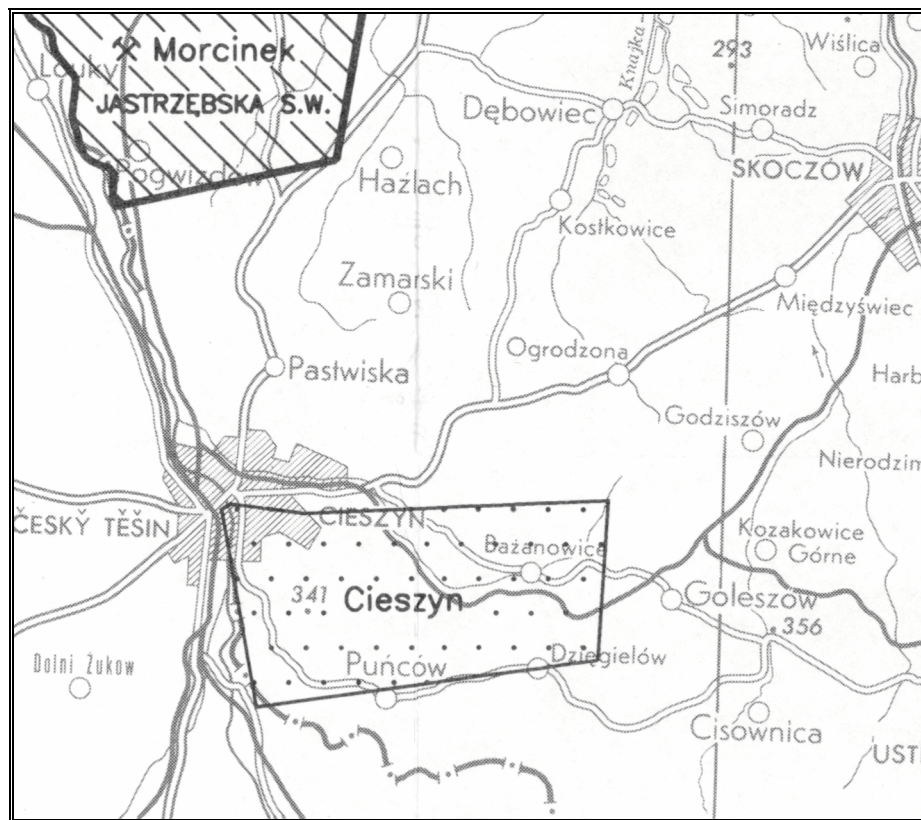
¹ Państwowy Instytut Geologiczny – serwis MIDAS

² „Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2012 r.” – PIG Warszawa 2013 r.

³ „Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na dzień 31.12.1997 r.” – PIG Warszawa 1998

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny – portal MIDAS 2014 r.

Źródło: „Mapa rozmieszczenia złóż węgla kamiennego (GZW) oraz rud cynku i ołowiu” – 1996 Państwowy Instytut Geologiczny.

10.2. Zasoby wód podziemnych

Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne

„art. 32. Wody podziemne, z zastrzeżeniem art. 33, wykorzystuje się przede wszystkim:

- 1) *do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na cele socjalno-bytowe,*
- 2) *na potrzeby produkcji artykułów żywnościowych oraz farmaceutycznych.”*

Mając powyższe na uwadze należy dołożyć wszelkich możliwych starań, by zasoby wód podziemnych miały właściwą dla tych celów jakość.

Gmina Goleszów leży w obrębie dwóch jednostek Jednolitych Części Wód Podziemnych tj. JWCPd nr 162 w Regionie Wodnym Małej Wisły (wschodnia połowa gminy), oraz JWCPd nr 155 w Regionie Wodnym Górnej Odry (zachodnia połowa gminy).

Tylko niewielki, południowy kraniec gminy Goleszów znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 348 – Zbiornik warstw (F) Godula (Beskid Śląski) – typ zbiornika – szczelinowo-porowy o średniej głębokości ujęć 60 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne – 8,5 tys. m³/dobę (rys. 3.1.6/1). W pobliżu wschodniej granicy Gminy, znajduje się ponadto GZWP nr 347 – Zbiornik Rzeki Górna Wisła. Szacunkowe zasoby całego zbiornika wynoszą ok. 13 tys. m³/d.

Wschodnia część Godziszowa oraz Kozakowice położone są w obrębie czwartorzędowego Użytkowego Poziomu Wód Podziemnych (UPWP) – zbiornik Q₁ Dolina rzeki Wisła 1 – Brennica. Wody występujące w utworach czwartorzędowych zajmują głównie terasy akumulacyjne – wyższe dolin rzecznych. Wodonośne plejstoceny żwirów i piasków o miąższości 10 do 30 m. znajdują się głównie w międzyrzeczu Radonia i Bładnicy. Zwierciadło wody zalega na głębokości 2 do 5 m. p.p.t. (wahania w ciągu roku 1,5 do 3,5 m). Zasoby wody w tych utworach są stosunkowo duże. Poza tym wodonośne są holoceny aluwialne utworów żwirowych dolin rzecznych Beskidu (miąższość kilka metrów), a w części Pogórza, aluwialne utworów żwirowych terasów zalewowych (miąższość 5 do 10 m.). W tym przypadku zwierciadło wody występuje na głębokości 0 do 2 m. p.p.t. (wahania roczne -1 do 2 m.). Wody podziemne głównych poziomów wodonośnych charakteryzują się bardzo dobrą i dobrą jakością wody.*

Wnioski:

1. Złoża kopalin (Leszna Górna, Cisownica i Kozakowice) są złożami ujętymi w bilansie zasobów złóż kopalin i na podstawie art. 71 ustawy Prawo ochrony środowiska w studium należy uwzględnić obecne i przyszłe potrzeby ich eksploatacji.
2. Bezwzględna ochroną należy objąć występujące w granicach miasta zasoby wód podziemnych. Kierunkiem działania winno być uporządkowanie gospodarki ściekowej, pełna kontrola nad gospodarką ściekową (zbiorniki bezodpływowe) oraz likwidacja źródeł zanieczyszczania wód podziemnych i powierzchniowych.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy.

1. Studium musi zapewnić dalszą eksploatację złóż „Leszna Górna” oraz nie uniemożliwiać przyszłej eksploatacji złóż „Cisownica” i „Kozakowice”.
2. Przyjęte kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów jak również kierunki rozwoju infrastruktury muszą zapewniać ochronę zasobów wód podziemnych (ilościową i jakościową).

* „Atlas hydrogeologiczny Polski” – PIG Warszawa 1994 r.

11. TERENY GÓRNICZE

W granicach Gminy Goleszów zlokalizowany jest teren górniczy „Leszna Górna II” wyznaczony, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze, w koncesji na eksploatację odkrywkową złoża nr KD 804 kopaliny pospolitej – wapieni cieszyńskich (wydana przez Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr 17/98 z dnia 11 września 1998 r.).

Powyższa decyzja zmieniona została Decyzją Nr 1449/OS/2010 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 21 kwietnia 2010 r. w której ustanowiony został aktualny obszar górniczy „Leszna Górna III”. Termin ważności koncesji określonej w przywołanej decyzji upływa 31 grudnia 20130 r.

Wnioski:

- Planowane w studium zagospodarowanie obszaru obejmującego udokumentowane złożo dolomitu winno umożliwiać jego dalszą eksploatację.
- Teren wyrobiska winien zostać poddany rekultywacji.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy

1. Przeznaczeniem „teren powierzchniowej eksploatacji złóż kopalin” należy objąć cały obszar złoża dolomitu.
2. Teren wyrobiska po powierzchniowej eksploatacji dolomitu winien być wskazany jako teren wymagający rekultywacji.

12. STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

12.1. Układ drogowo – uliczny

Układ drogowy gminy tworzy sieć dróg i ulic, podzielonych według pełnionych funkcji na następujące kategorie:

- drogi powiatowe, o łącznej długości ok. 47 km,
- drogi gminne, o łącznej długości ok. 121 km, oraz
- drogi bez określonej kategorii, o łącznej długości 20 km.

Funkcję zarządcy dróg powiatowych pełni Powiatowy Zarząd dróg Publicznych w Cieszynie, a funkcję zarządcy dróg gminnych pełni Wójt Gminy Goleszów.

Powiatowy Zarząd Dróg Publicznych zarządza niżej wymienionymi publicznymi drogami powiatowymi:

1. droga nr 2605 S Nierodzim Kozakowice, droga klasy L,
2. droga nr 2606 S Goleszów - Hermanice, droga klasy Z,
3. droga nr 2607 S Cieszyn- Ustroń, droga klasy G,
4. droga nr 2608 S Cieszyn – Dzięgielów - Cisownica, droga klasy Z,
5. droga nr 2609 S Bażanowice – Dzięgielów, droga klasy L,
6. droga nr 2610 S Goleszów -Dzięgielów-Leszna, na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową nr 2607 S do skrzyżowania z drogą powiatową nr 2608 S droga klasy L, a na odcinku od skrzyżowania z drogą nr 2608 do granicy państwa droga klasy Z,
7. droga nr 2611 S Leszna-Leszna Górna, droga klasy L,
8. droga nr 2612 S droga przez wieś Cisownica, droga klasy L,
9. droga nr 2613 S Międzyświec - Goleszów, droga klasy L,
10. droga nr 2614 S Skoczów – Kisielów-Ogrodzona, droga klasy L.

Tabela 1 - przebieg dróg powiatowych

Lp.	nr drogi	Miejscowość	Nazwa ulicy	Klasa drogi
1	2605 S	Nierodzim - Kozakowice	Główna	L
2	2606 S	Goleszów - Hermanice	Cinciały ,Kozakowicka ,Przemysłowa	Z
3	2607 S	Cieszyn - Ustroń	Cieszyńska , Ustrońska	G
4	2608 S	Cieszyn - -Dzięgielów - Cisownica	Dzięgielowska , Zamkowa	Z
5	2609 S	Bażanowice-Dzięgielów	Stalmacha , Lipowa	L
6	2610 S	Goleszów - Dzięgielów - Leszna	Goleszowska , Grabowa (odcinek drogi pomiędzy drogą nr 2607 S a drogą nr 2608S)	L
7	2610 S	Goleszów - Dzięgielów - Leszna	Graniczna (odcinek drogi pomiędzy drogą nr 2608 S a granicą państwa)	Z
8	2611 S	Leszna - Leszna Górna	Główna we wsi Leszna Górna	L
9	2612 S	Cisownica	Droga przez wieś Cisownica	L
10	2613 S	Międzyświec - Goleszów	Główna we wsi Kisielów , Goleszowska, Wolności, 1 Maja	L
11	2614 S	Kisielów	Spacerowa , Wiejska	L

Według informacji przekazanych przez Powiatowy Zarząd dróg Publicznych w piśmie znak: PZDP-7320/11/869/13 z dnia 23.04.2013 r., na skutek zawiadomienia Wójta Gminy Goleszów o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów, w najbliższych latach na w/w drogach nie są planowane jakiejkolwiek inwestycje, jednakże celowe byłoby ujęcie w „Studium” ewentualnych korekt tras dla poprawy parametrów technicznych (poszerzenie jezdni, korekty nienormatywnych łuków).

Sieć dróg gminnych nie została sklasyfikowana co stanowi poważną trudność przy sporządzaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wymaga pilnego uregulowania.

Wykaz dróg gminnych zawiera poniższa tabela.

Tabela 2 - Wykaz dróg gminnych

Lp	Nr drogi	Miejscowość	Nazwa ulicy	Przebieg drogi
1	390003 S	Cieszyn	Dębowa	od DG 609 003 S (Skowronków) do DP 2608 S (ul. Cieszyńska, gr. m. Cieszyn)
2	609001 S	Puńców	Długa	od ul. Cieszyńskiej [DP 2608 S] do ul. Dębowej
3	609002 S	Puńców	Działkowa	od ul. Cieszyńskiej [DP 2608 S] do granicy gminy
4	609003 S	Puńców	Skowronków	od DP 2608 S (dr. "Kępa") do DG 390 003 S (ul. Dębowa, m. Cieszyn)
5	609004 S	Puńców	Graniczna	od ul. Cieszyńskiej [DP 2608 S] do mostu na rz. Puńcówka
6	609005 S	Puńców	Widkowa	od ul. Cieszyńskiej [DP 2608 S] do posesji nr 136
8	609006 S	Puńców	Leśna	od ul. Cieszyńskiej [DP 2608 S] - do posesji nr 83
9	609007 S	Puńców	Lipowa	od ul. Cieszyńskiej [DP 2608 S] do posesji nr 192
10	609007 S	Puńców	Lipowa	od ul. Cieszyńskiej [DP 2608 S] do posesji nr 192
11	609008 S	Puńców	Szkołna	od ul. Cieszyńskiej [DP 2608 S] do posesji nr 12
12	609009 S	Puńców	Kręta	od ul. Cieszyńskiej [DP 2608 S] do dr gm. nr 609 013
16	609010 S	Puńców	Kojkowicka	od ul. Cieszyńskiej [DP 2608 S] do posesji nr 132
17	609011 S	Puńców	Wysoka	od ul. Cieszyńskiej [DP 2608 S] do DG 609 012 S
18	609012 S	Dzięgielów, Puńców	Wielodroga	od DG 609 013 (ul. Spacerowa) do granicy gminy z m. Cieszyn
19	609013 S	Dzięgielów, Puńców	Spacerowa , Polna	od DG 609 010 (ul. Kojkowicka) do DG 609 015 (ul. Rolnicza)
20	609014 S	Dzięgielów	Myśliwska	od DP 2608 S do posesji nr 36
21	609015 S	Dzięgielów	Rolnicza	od DP 2608 S do posesji nr 19
22	609016 S	Dzięgielów	Kościelna	od DP 2608 S (ul. Cieszyńska) do posesji nr 24
23	609017 S	Dzięgielów	Spacerowa	od DP 2608 (Cieszyńska) do DP 2608 (Cieszyńska)
24	609018 S	Dzięgielów	Misyjna	od DP 2608 (ul. Cieszyńska) do posesji nr 12
25	609019 S	Dzięgielów	Kamienna	od DP 2610 S (ul. Graniczna) do DP 2610 (ul. Graniczna)
26	609020 S	Dzięgielów	Ogrodowa	od DP 2608 S (ul. Cieszyńska) do posesji nr 38
27	609021 S	Dzięgielów	Stroma	od DG 609 012 (ul. Wielodroga) do DP 2609 S (ul. Lipowa)
28	609021 S	Dzięgielów	Kulisza , Stroma	od DG 609 012 (ul. Wielodroga) do DP 2609 S (ul. Lipowa)
29	609022 S	Dzięgielów	Miodowa , Górn	od DG 609 021 (ul. Kulisza) do DG 609 021 (ul. Kulisza)
30	609023 S	Dzięgielów	Słoneczna	od DP 2608 S (ul. Cieszyńska) do DG 609 021 (ul. Kulisza)

31	609024 S	Dzięgielów	Akacyjowa	od DP 2608 S (ul. Cieszyńska) do DG 609 021 S (ul. Kulisza)
32	609024 S	Dzięgielów	Akacyjowa	od DP 2608 S (ul. Cieszyńska) do DG 609 021 S (ul. Kulisza)
33	609025 S	Dzięgielów, Leszna Góra	Pasieczna	od DP 2610 S (ul. Graniczna) do posesji nr 15
34	609025 S	Dzięgielów, Leszna Góra	Pasieczna	od DP 2610 S (ul. Graniczna) do posesji nr 15
35	609025 S	Dzięgielów, Leszna Góra	Molczyn	od DP 2610 S (ul. Graniczna) do posesji nr 15
36	609026 S	Leszna Góra	Do Strażnicy (ul. Przygraniczna)	od DP 2611 S (dr. Do Strażnicy) do posesji nr 11
37	609027 S	Leszna Góra	Do Kuczery	od DP 2611 S (ul. Główna) do DP 2611 S (ul. Główna)
38	609028 S	Leszna Góra	Do Szkoły	od DG 609 027 S (dr. Do Kuczery") do DP 2611 S (ul. Główna)
39	609028 S	Leszna Góra	Do Szkoły	od DG 609 027 S (dr. Do Kuczery") do DP 2611 S (ul. Główna)
40	609029 S	Leszna Góra	Do Kamieniołomu	od DG 609 028 S (dr. Do Szkoły") do granicy kamieniołomu
41	609030 S	Leszna Góra	Do Grynia	od DP 2611 S (Główna) do posesji nr 117
42	609031 S	Leszna Góra	"Dolina Patoka"	od DP 2611 S (Główna) do posesji nr 109
43	609031 S	Leszna Góra	"Dolina Patoka"	od DP 2611 S (Główna) do posesji nr 109
44	609031 S	Leszna Góra	"Dolina Patoka"	od DP 2611 S (Główna) do posesji nr 109
45	609032 S	Leszna Góra	"Do Gajówki" (ul. Leśna)	od DP 2611 S (Główna) do granicy Lasów Państwowych
46	609032 S	Leszna Góra	"Do Gajówki" (ul. Leśna)	od DP 2611 S (Główna) do granicy Lasów Państwowych
47	609033 S	Leszna Góra	Pod Tułem (ul. Lipowa)	od DG 609 028 S (dr. "Do Szkoły") do posesji nr 95
48	609033 S	Leszna Góra	Pod Tułem (ul. Lipowa)	od DG 609 028 S (dr. "Do Szkoły") do posesji nr 95
49	609034 S	Leszna Góra, Dzięgielów, Cisownica	Do Kamieniołomu (ul. Turystyczna)	od DP 2608 S (ul. Zamkowa) do posesji nr 140
50	609035 S	Leszna Góra, Cisownica	Na Podlesie (ul. Budzin)	od DP 2611 S (Główna) do DP 2612 S (Główna)
51	609035 S	Leszna Góra, Cisownica	Na Podlesie (ul. Podlesie)	od DP 2611 S (Główna) do DP 2612 S (Główna)
52	609036 S	Dzięgielów	Targaniny	Od DP 2609 S (ul. Lipowa) do DP 2608 S (ul. Cieszyńska)
53	609037 S	Dzięgielów, Bażanowice	Koło Cmentarza	od DG 609 036 (ul. Targaniny) do DP 2607 S (ul. Cieszyńska)
54	609038 S	Bażanowice	Nad Bobrówką (ul. Potokowa)	od DG 609 037 S (dr. "Koło Cmentarza") do DG 609 041 S (dr. Szymański")
55	609038 S	Bażanowice	Koło Szkoły (ul. Szkolna)	od DG 609 037 S (dr. "Koło Cmentarza") do DG 609 041 S (dr. Szymański")
56	609038 S	Bażanowice	Koło Szkoły (ul. Szkolna)	od DG 609 037 S (dr. "Koło Cmentarza") do DG 609 041 S (dr. Szymański")
57	609038 S	Bażanowice	Koło Kościoła (ul. Kościelna)	od DG 609 037 S (dr. "Koło Cmentarza") do DG 609 041 S (dr. Szymański")
58	609038 S	Bażanowice	Koło Kościoła (ul. Kościelna)	od DG 609 037 S (dr. "Koło Cmentarza") do DG 609 041 S (dr. Szymański")
59	609039 S	Bażanowice	Skotnia	od DG 60941 S (ul. Zielona) do posesji nr 76
60	609039 S	Bażanowice	Skotnia	od DG 60941 S (ul. Zielona) do posesji nr 76
61	609039 S	Bażanowice	Skotnia	od DG 60941 S (ul. Zielona) do posesji nr 76

62	609040 S	Bažanowice	Koło Bloku + dr. "Koło Zamku" (ul. Zamkowa)	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska)
63	609041 S	Bažanowice	Szymański (ul. Zielona)	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do posesji nr 216
64	609042 S	Bažanowice	Koło Chrapka (ul. Spacerowa)	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do DG 609 043 S (ul. Potoczki)
65	609042 S	Bažanowice	Koło Chrapka (ul. Spacerowa)	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do DG 609 043 S (ul. Potoczki)
66	609042 S	Bažanowice	Koło Chrapka (ul. Długa)	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do DG 609 043 S (ul. Potoczki)
67	609043 S	Bažanowice	Potoczki + dr. "Do Gajówki" (ul. Potoczki)	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do posesji nr 64
68	609044 S	Bažanowice	Do Brudnego (ul. Leśna)	od DG 690 043 S (ul. Potoczki) do posesji nr 14
69	609045 S	Bažanowice	Do Borowiana (ul. Fiołków)	od DG 609 043 S (ul. Potoczki) do DG 609 044 (ul. Leśna)
70	609045 S	Bažanowice	Do Borowiana (ul. Astrów)	od DG 609 043 S (ul. Potoczki) do DG 609 044 (ul. Leśna)
71	609046 S	Bažanowice	Do Brody' (ul. Rolnicza)	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do posesji nr 14
72	609047 S	Bažanowice	Bez Nazwy + dr. Bez Nazwy' + dr. "Bažanowice"	od DG 609 037 S (dr. "Koło Cmentarza") do od DG 609 037 S (dr. "Koło Cmentarza")
73	609048 S	Bažanowice, Goleszów Górny	Becyrk + ul. Folwarczna	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do skrzyżow. z linią PKP
74	609048 S	Bažanowice, Goleszów Górny	Becyrk + ul. Folwarczna	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do skrzyżow. z linią PKP
75	609049 S	Bažanowice, Goleszów Dolny	Małysz-Ogrodzona (ul. Ogrodzka)	od DG 609 039 S (dr. Szymański) do gr. z gminą Dębowiec
76	609050 S	Bažanowice	Zydów (ul. Dworska)	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do DG 609 052 S (ul. Żniwna)
77	609051 S	Goleszów Dolny, Godziszów	Lotnicza	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do gr. z gm. Skoczów
78	609051 S	Goleszów Dolny, Godziszów	Lotnicza	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do gr. z gm. Skoczów
79	609051 S	Goleszów Dolny, Godziszów	Główna	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do gr. z gm. Skoczów
80	609051 S	Goleszów Dolny, Godziszów	Pod Chełmem	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do gr. z gm. Skoczów
81	609051 S	Godziszów Dolny	Nierodzimka	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do gr. z gm. Skoczów
82	609051 S	Goleszów Dolny, Godziszów	Lotnicza	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do gr. z gm. Skoczów
83	609051 S	Goleszów Dolny,	Lotnicza	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do gr. z gm. Skoczów
84	609052 S	Goleszów Dolny	Żniwna	od DG 609 052 S (ul. Lotnicza) do posesji nr 28
85	609053 S	Godziszów	Na Chełm (ul. Lotnicza)	od DG 609 051 S (ul. Pod Chełmem) do posesji nr 102
86	609054 S	Goleszów Dolny	Łąkowa	od DG 609 051 S (ul. Lotnicza) do posesji nr 6
87	609054 S	Goleszów Dolny	Łąkowa	od DG 609 051 S (ul. Lotnicza) do posesji nr 6
88	609055 S	Goleszów Dolny	Margłowa, Sportowa	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do DG 609 054 S (ul. Łąkowa)
89	609056 S	Goleszów Dolny	Mostowa	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do posesji nr 7

90	609057 S	Goeszów Dolny	Polna	od DG 609 059 S (ul. Ławki) do DG 609 051 S (ul. Lotnicza)
91	609058 S	Goeszów Dolny	Krzywa	od DG 609 060 (ul. Wierzbowa) do DG 609 051 (ul. Lotnicza)
94	609059 S	Goeszów Dolny	Ławki	od DP 2613 S (ul. Wolności) do posesji RKS
95	609060 S	Goeszów Dolny	Wierzbowa	od DG 609 050 S (ul. Lotnicza) do DG 609 059 S (ul. Ławki)
96	609061 S	Goeszów Dolny	Rolnicza	od DP 2613 S (ul. Wolności) do DG 609 051 S (ul. Lotnicza)
97	609062 S	Goeszów Dolny	Szkolna	od DP 2613 S (1 Maja) do DG 609 051 (ul. Lotnicza)
98	609063 S	Goeszów Dolny	Pocztowa	od DG 609 064 S (ul. Wolności) do posesji nr 10
99	609064 S	Goeszów Dolny	Wolności	od DP 2607 S (ul. Ustrońska) do DP 2613 S (ul. 1 Maja)
100	609065 S	Goeszów Górny	Kolejowa	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do posesji nr 36
101	609066 S	Goeszów Górny	Robotnicza	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do DG 609 069 S (ul. Fabryczna)
102	609067 S	Goeszów Górny	Kasztanowa	od DP 2610 S (ul. Grabowa) do DG 609 066 S (ul. Robotnicza)
103	609068 S	Goeszów Górny	Krótką	od DP 2610 S (ul. Grabowa) do DG 609 066 S (ul. Robotnicza)
104	609069 S	Goeszów Górny	Fabryczna	od DP 2610 S (ul. Grabowa) do DG 609 065 S (ul. Kolejowa)
105	609070 S	Goeszów Górny	Szeroka	od DG 609 069 S (ul. Fabryczna) do gr. Lasów Państwowych
106	609071 S	Goeszów Górny	Różana	od DP 2610 S (ul. Grabowa) do posesji nr 31
107	609072 S	Goeszów Górny	Nowalijek	od DG 609 071 S (ul. Różana) do posesji nr 18
108	609073 S	Goeszów Górny	Leśna	od DP 2610 S (ul. Grabowa) do posesji nr 12
110	609074 S	Goeszów Górny	Olimpijska	od DP 2610 S (ul. Grabowa) do posesji nr 13
111	609075 S	Goeszów Górny	Jasna	od DP 2610 S (ul. Grabowa) do DG 609 074 S (ul. Olimpijska)
112	609076 S	Goeszów Górny	Słoneczna	od DP 2610 S (ul. Grabowa) do DG 609 077 S (ul. Górską)
113	609077 S	Goeszów Górny	Górska , Cicha	od DP 2610 S (ul. Grabowa) do posesji nr 29 oraz od DG 609 077 (ul. Górską) do posesji nr.....
114	609078 S	Goeszów Górny	Stroma	od DP 2607 S (ul. Ustrońska) do DG 609 081 S (ul. Zielona)
115	609079 S	Goeszów Górny	Olszowa	od DP 2607 S (ul. Ustrońska) do posesji nr 21
116	609080 S	Goeszów Górny	Sadowa	od DP 2607 S (ul. Ustrońska) do posesji nr 10
117	609081 S	Goeszów Górny	Zielona	od DP 2607 S (ul. Ustrońska) do posesji nr 13
118	609082 S	Goeszów Dolny	Ogródowa	od DP 2607 S (ul. Ustrońska) do DG 609 088 S (ul. Spółdzielcza)
119	609083 S	Goeszów Dolny	Fiołków	od DG 609 082 S (ul. Ogródowa) do DG 609 086 S (ul. Malinowa)

120	609084 S	Goleszów Dolny	Tulipanów	od DG 609 082 S (ul. Ogrodowa) do DG 609 082 S (ul. Ogrodowa)
121	609085 S	Goleszów Dolny	Storczyków	od DG 609 082 S (ul. Ogrodowa) do DG 609 086 S (ul. Malinowa)
122	609086 S	Goleszów Dolny	Malinowa	od DG 609 089 S (ul. Astrów) do DP 2607 S (ul. Ustrońska)
123	609086 S	Goleszów Dolny	Malinowa	od DG 609 089 S (ul. Astrów) do DP 2607 S (ul. Ustrońska)
124	609086 S	Goleszów Dolny	Malinowa	od DG 609 089 S (ul. Astrów) do DP 2607 S (ul. Ustrońska)
125	609087 S	Goleszów Dolny	Spokojna	od DG 609 082 S (ul. Ogrodowa) do DG 609 089 S (ul. Astrów)
126	609088 S	Goleszów Dolny	Spółdzielcza	od DP 2613 S (ul. Wolności) do DG 609 091 S (ul. Radoniowa)
127	609088 S	Goleszów Dolny	Spółdzielcza	od DP 2613 S (ul. Wolności) do DG 609 091 S (ul. Radoniowa)
128	609089 S	Goleszów Dolny	Astrów	od DG 609 063 S (ul. Wolności) do DG 609 090 S (ul. Kamieniecka)
129	609090 S	Goleszów Dolny	Kamieniecka	od DP 2607 S (ul. Ustrońska) do DG 609 091 S (ul. Radoniowa)
130	609091 S	Goleszów Dolny	Radoniowa	od DP 2613 S (ul. Wolności) do DG 609 090 S (ul. Kamieniecka)
131	609092 S	Goleszów Dolny, Kozakowice	Wałowa	od DG 609 091 S (ul. Radoniowa) do DP 2606 S (ul. Cinciały)
132	609093 S	Kozakowice	Polna	od DG 609 092 S (ul. Wałowa) do DP 2606 S (ul. Przemysłowa)
134	609094 S	Kozakowice	Krużolek	od DG 609 093 S (ul. Polna) do DG 609 092 S (ul. Wałowa)
135	609095 S	Cisownica	Stara Droga	od DP 2607 S (Ustrońska) do DP 2608 S (ul. Cieszyńska)
136	609096 S	Cisownica	Koło Bloków (ul. Ogrodowa)	od DP 2607 S (Ustrońska) do gr. Lasów Państwowych
137	609097 S	Cisownica	"Siedlonek" (ul. Lipowa)	od DP 2608 S (ul. Cieszyńska) do DP 2607 S (ul. Ustrońska)
138	609098 S	Cisownica	Chmiel" (ul. Kasztanowa)	od DP 2607 S (Ustrońska) do DG 609 097 S (ul. Lipowa)
139	609099 S	Cisownica	Za Tartakiem	od DG 609 097 S (ul. Lipowa) do DP 2612 S (Droga przez wieś Cisownica)
140	609100 S	Cisownica	Kacyrz-Kłoda (ul. Wąska)	od DP 2612 S (Droga przez wieś Cisownica) do DP 2608 S (Cieszyńska)
141	609101 S	Cisownica	Wendoły	od DP 2612 S (Droga przez wieś Cisownica) do posesji nr 124
142	609102 S	Cisownica	Golaźń	od DG 609 100 S (dr. "Kacyrz-Kłoda") do posesji nr 325
143	609103 S	Cisownica	Zielinówka	od DP 2612 S (Droga przez wieś Cisownica) do posesji nr 125
144	609104 S	Cisownica	Koło Grycza (ul. Jury Gajdzicy)	od DP 2612 S (Droga przez wieś Cisownica) do od DP 2607 S (ul. Ustrońska)
145	609105 S	Cisownica	Do Rzeszyc	od DG 609 104 S (dr. "Koło Grycza") do DG 609 106 S (dr. Koło Cmentarza")
146	609106 S	Cisownica	Koło Cmentarza	od DG 609 104 S (dr. "Koło Grycza") do gr. Lasów Państwowych
147	609107 S	Cisownica	Pod Usypem	od DG 609 035 S (dr. Budzin") do gr. Lasów Państwowych
148	609108 S	Cisownica	Mrugała	od DG 609 035 S (dr. Budzin") do gr. Lasów Państwowych
149	609109 S	Cisownica	Na Łazie	od DG 609106 S (dr. Koło Cmentarza") do gr. Lasów Państwowych
150	609110 S	Cisownica	Na Podleśniok (ul. Cisowa)	od DG 609106 (dr. "Koło Grycza") do posesji nr 23

151	609111 S	Cisownica	"Za Górka"	od DP 2605 S (ul. Główna) do posesji nr 28
152	609112 S	Goleszów Równia	Skrajna	od DP 2607 S (ul. Ustrońska) do DG 609 119 S (ul. Orzechowa)
153	609113 S	Goleszów Równia	Brzozowa	od od DG 609 112 S (ul. Skrajna) do DP 2607 S (ul. Ustrońska)
154	609114 S	Goleszów Równia	Równa	od DG 609 112 S (ul. Skrajna) do posesji nr 22
155	609115 S	Goleszów Równia	Makowa	od DG 609 118 S (ul. Wiejska) do od DG 609 088 S (ul. Radoniowa)
156	609116 S	Goleszów Równia	Osiedlowa Przelotowa	od DP 2607 S (ul. Ustrońska) do DP 2606 S (ul. Cinciały)
157	609117 S	Goleszów Równia	Przelotowa	od DG 609 112 S (ul. Skrajna) do DG 609 114 S (ul. Równa)
158	609118 S	Goleszów Równia	Wiejska	od DG 609 116 S (ul. Osiedlowa) do DP 2607 S (ul. Ustrońska)
159	609119 S	Goleszów Równia	Orzechowa	od gr. gminy Ustroń do DG 609 117 S (ul. Przelotowa)
160	609120 S	Goleszów Dolny	Piekarnicza	od DG 609 091 S (ul. Radoniowa) do DP 2606 S (ul. Przemysłowa)
161	609121 S	Goleszów Dolny	Dworcowa	od DP 2623 S (ul. Wolności) do Placu Dworca Kolejowego
162	609122 S	Goleszów Dolny, Kozakowice	Rzeczna	od DG 609 133 S (ul. Ogrodowa) do DP 2606 S (ul. Przemysłowa)
163	609123 S	Kozakowice	Biała	od DP 2606 S (ul. Cinciały) do DP 2605 S (ul. Główna)
164	609124 S	Kozakowice	Wesoła	od DP 2605 S (ul. Cinciały) do posesji nr 32
165	609125 S	Kozakowice	Rolnicza	od DP 2606 S (ul. Cinciały) do DG 609 123 S (ul. Biała)
166	609126 S	Kozakowice	Mrózek	od DP 2605 S (ul. Główna) do posesji nr 28
167	609127 S	Kozakowice	Pod Lipki	od DG 609 123 S (ul. Biała) do DP 2605 S (ul. Główna)
168	609128 S	Kozakowice, Godziszów	Na Kozakowice, Stawowa	od DP 2605 S (ul. Główna) do DG 609 051 S (dr. "Na Bładnice")
169	609129 S	Kozakowice	Kasztanowa	od DP 2605 S (ul. Główna) do DG 609 128 S (ul. Stawowa)
170	609130 S	Kozakowice	Zamarski	od DP 2605 S (ul. Główna) do DG 609 131 S (ul. Wierzbowa)
171	609131 S	Kozakowice	Wierzbowa	od DG 609 132 S (ul. Słoneczna) do posesji nr 32
172	609132 S	Kozakowice, Godziszów	Słoneczna, Szkoła-Młyn (ul. Młyńska)	od DP 2605 S (ul. Główna) do DG 609 051 S (dr. "Na Bładnice")
173	609133 S	Kozakowice	Ogrodowa	od DP 2605 S (ul. Główna) do (rów melioracyjny)
174	609134 S	Godziszów	Na Dzioły	od DP 2613 S (ul. Golezowska) do Linii PKP
175	609135 S	Godziszów Dolny	Graniczna	od DP 2613 S (ul. Wolności) do DG 609 051 S (dr. Pod Chełmem)
176	609136 S	Godziszów	Topolowa	od DG 609 138 (ul. Pod Chełmem) do DG 609 051 S
177	609137 S	Godziszów	Do Raszki	od DG 609 051 S (ul. Pod Chełmem) do posesji nr 123
178	609138 S	Godziszów	Na Zapłocie	od DG 609 051 (ul. Pod Chełmem) do posesji nr 8
179	609139 S	Godziszów	Skotnia	od DG 609 140 S (dr. Do Cwerci) do DG 609 051 S (dr. "Pod Chełmem")
180	609140 S	Godziszów	Owerci (ul. Łanowa)	od DP 2613 S (ul. Golezowska) do posesji nr 122

181	609141 S	Godziszów	Chrapek	od DG 609 051 S (d. "Na Bładnice") do posesji nr 24
182	609142 S	Godziszów	Na Ogrodzonej	od DG 609 140 S (dr. Cwierci) do rowu melioracyjnego
183	609143 S	Kisielów	Słoneczna	od DP 2613 S (ul. Golezowska) do posesji nr 10
184	609144 S	Kisielów	Sportowa	od DP 2614 S (ul. Wiejska) do gr. gm. Dębowiec

System komunikacyjny dróg powiatowych i dróg gminnych uzupełniają drogi o nieustalonej kategorii, wymienione w poniższej tabeli.

Tabela nr 3 - Drogi o nieustalonej kategorii

Lp	Nr drogi	Miejscowość	Nazwa ulicy	Przebieg drogi
1	B. numeru	Bažanowice	Bažantów	od DP 2609 S (ul. Stalmacha) do DG 609 046 S (ul. Rolnicza)
2	B. numeru	Bažanowice	Bažantów	od DP 2609 S (ul. Stal macha) do DG 609 046 S (ul. Rolnicza)
3	B. numeru	Golezów	Boczna	od DG 609 118 S (ul. Wiejska)
4	B. numeru	Golezów	Boczna	od DG 609 118 S (ul. Wiejska)
5	B. numeru	Golezów	Boczna	od DG 609 118 S (ul. Wiejska)
6	B. numeru	Puńców	Boczna	od DP 2608 S (ul. Cieszyńska)
7	B. numeru	Puńców	Boczna	od DP 2608 S (ul. Cieszyńska)
8	B. numeru	Dzięgielów	Boczna	od DG 609 036 S (ul. Targoniny)
9	B. numeru	Dzięgielów	Boczna	od DG 609 036 S (ul. Targoniny)
10	B. numeru	Golezów	Gajowa	od DG 609 078 S (ul. Stroma)
11	B. numeru	Golezów	Jaworowa	od DG 609 OS1 S (ul. Lotnicza) do DG 609 OS2 S (ul. Żniwna)
12	B. numeru	Godziszów	Leśna	od DG 609 140 S (ul. Łanowa)
13	B. numeru	Godziszów	Leśna	od DG 609 140 S (ul. Łanowa)
14	B. numeru	Godziszów	Leśna	od DG 609 140 S (ul. Łanowa)
15	B. numeru	Golezów	Machula	od DG 609 100 S (ul. Wąska)
16	B. numeru	Golezów	Machula	od DG 609 100 S (ul. Wąska)
17	B. numeru	Golezów	Miodowa	od DP 2607 S (ul. Ustrońska) do DG 609 089 S (ul. Astrów)
18	B. numeru	Puńców	Miła	od DG 390 003 S (m. Cieszyn)
19	B. numeru	Dzięgielów	Myśliwska	od DG 609 012 S (ul. Wielodroga)
20	B. numeru	Cisownica	Objazdowa	od DP 2612 S (ul. Droga przez wieś Cisownica)
21	B. numeru	Cisownica	Objazdowa	od DP 2612 S (ul. Droga przez wieś Cisownica)
22	B. numeru	Cisownica	Objazdowa	od DP 2612 S (ul. Droga przez wieś Cisownica)
23	B. numeru	Dzięgielów	Objazdowa	od DP 2609 S (ul. Lipowa) do DP 2609 S (ul. Lipowa)
24	B. numeru	Dzięgielów	Objazdowa	od DP 2609 S (ul. Lipowa) do DP 2609 S (ul. Lipowa)
25	B. numeru	Bažanowice	Objazdowa	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do DG 609 042 S (ul. Spacerowa)
26	B. numeru	Bažanowice	Objazdowa	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska) do DG 609 042 S (ul. Spacerowa)
27	B. numeru	Cisownica	Obrzeżna	od DP 2608 S (ul. Ustrońska)
28	B. numeru	Puńców	Ogrodowa	od DG 390 003 S (m. Cieszyn)
29	B. numeru	Kisielów	Osiedlowa	od DG 609 147 S (ul. Widokowa) do od DG 609 147 S (ul. Widokowa)
30	B. numeru	Kisielów	Osiedlowa	od DG 609 147 S (ul. Widokowa) do od DG 609 147 S (ul. Widokowa)

31	B. numeru	Cisownica	Piwna	od DG 609 097 S
32	B. numeru	Cisownica	Piwna	od DG 609 097 S
33	B. numeru	Goleszów	Pod Goruszką	od DG 609 078 S (ul. Stroma)
34	B. numeru	Goleszów (Równia)	Pszenna	od DG 609 119 (ul. Orzechowa)
35	B. numeru	Dzięgielów	Rolnicza	od DG 609 012 S (ul. Wielodroga)
36	B. numeru	Dzięgielów	Rolnicza	od DG 609 012 S (ul. Wielodroga)
37	B. numeru	Puńców	Rzeczna	od DP 2608 S (ul. Cieszyńska)
38	B. numeru	Kisielów	Sosnowa	od DP 2613 S (ul. Główna)
39	B. numeru	Godziszów	Spokojna	od DP 2613 S (ul. Goleszowska) do DP 2614 S (ul. Spacerowa)
40	B. numeru	Goleszów	Strażacka	od DG 609 062 S (ul. Szkolna)
41	B. numeru	Godziszów	Stroma	od DP 2614 S (ul. Wiejska)
42	B. numeru	Bažanowice	Stroma	od DG 609 038 S (ul. Zamkowa) do DG 609 039 S (ul. Skotnia)
43	B. numeru	Dzięgielów	Stroma	od DP 2608 S (ul. Cieszyńska)
44	B. numeru	Puńców	Wierzbowa	od DP 2608 S (ul. Cieszyńska)
45	B. numeru	Goleszów	Wąska	od DG 609 071 S (ul. Różana)
46	B. numeru	Goleszów	Zakładowa	od DP 2607 S (ul. Cieszyńska)
47	B. numeru	Goleszów	Zgody	od DP 2608 S
48	B. numeru	Goleszów	Zgody	od DP 2608 S
49	B. numeru	Goleszów (Równia)	Świerkowa	od DG 609 116 S (ul. Osiedlowa) do DG 609117 S (ul. Przelotowa)
50	B. numeru	Goleszów (Równia)	Świerkowa	od DG 609 116 S (ul. Osiedlowa) do DG 609117 S (ul. Przelotowa)

Łączna długość dróg publicznych (powiatowych i gminnych) obsługujących Gminę Goleszów wynosi ok. 168 km.

Z wykonanych w grudniu 2010 r. badań ruchu oraz opracowanego na ich podstawie studium komunikacyjnego Gminy Goleszów wynika, że przepustowość dróg w gminie nie została przekroczona a układ komunikacyjny Gminy ma jeszcze zapas w zakresie przepustowości dróg.

Brak jest natomiast w układzie komunikacyjnym wyraźnego, hierarchicznego podziału funkcjonalnego dróg gminnych, co z pewnością utrudnia zarządzanie drogami oraz prawidłowe prowadzenie spraw z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

Poważnym mankamentem drogowego układu komunikacyjnego jest niezadowalający, czasami wręcz zły stan techniczny, jak również nienormatywne (przede wszystkim zaniżone) parametry techniczne (szerokość jezdni, brak wydzielonych poboczy), brak segregacji ruchu pieszego i kołowego co ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Parkingi na terenie Gminy Goleszów zlokalizowane są przede wszystkim przy obiektach użyteczności publicznej i usługowych. Pojemność od kilku do kilkunastu stanowisk uzależniona jest od funkcji danego obiektu. Brak jest parkingów publicznych ogólnodostępnych.

Z zapisów zawartych w Gminnym Programie Ochrony Środowiska wynika, że Gmina Goleszów zamierza podjąć działania zmierzające do poprawy jakości i bezpieczeństwa systemu komunikacyjnego Gminy poprzez dostosowanie przekrojów poprzecznych dróg do potrzeb wynikających z natężenia ruchu drogowego, wykonanie: mijanek, odwodnienia dróg oraz przeprowadzenie remontów nawierzchni drogowych.

12.2. Układ kolejowy

Układ kolejowy tworzą dwa odcinki linii kolejowych, jednotorowych, zelektryfikowanych relacji:

- a) Bielsko Biała – Cieszyn,

b) Katowice – Goleszów – Wisła Głębcze.

Jednakże należy zauważyć, że w obecnej chwili doszło do zupełnego zaniku publicznego transportu kolejowego w regionie śląska cieszyńskiego, za wyjątkiem międzynarodowych połączeń kolejowych dostępnych z Gminy Zebrzydowice oraz niewielkiego ruchu w relacji Katowice – Wisła Uzdrowisko.

12.3. Transport publiczny

System transportu publicznego obejmuje funkcjonujący podsystem autobusowy, oraz szczytkową komunikację kolejową w relacji Katowice – Wisła Uzdrowisko (5 par pociągów/dobę). Nie jest już realizowana komunikacja kolejowa na linii Nr 190 na kierunku Cieszyn - Goleszów – Bielsko Biała.

Wobec praktycznego zaniku publicznej komunikacji kolejowej podstawową rolę w przewozach pasażerskich przejmie komunikacja autobusowa. Wyrazem zachodzących w ostatnich latach zmian w systemie obsługi ruchu pasażerskiego jest wyłączny udział przewoźników prywatnych w realizacji celu publicznego jakim jest pasażerski transport publiczny.

W chwili obecnej, na terenie gminy Goleszów, przewozy w pasażerskiej komunikacji autobusowej realizowane są przez 5-ciu przewoźników (Transkom, Wispol, DAS II, Traf Line i Trans Bus)¹. Linie obsługiwane przez tych przewoźników są to linie w relacjach Cieszyn – Skoczów i Cieszyn - Ustroń – Wisła.

Niezależnie od tych relacji firma Trans Bus obsługuje linie wewnętrzne, zapewniające dostępność poszczególnych wsi gminy, realizowane na zlecenie Gminy Goleszów.

12.4. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Goleszów nie posiada własnych ujęć wody o wystarczających zasobach dyspozycyjnych dla pokrycia potrzeb zaopatrzenia w wodę pitną i przemysłową.

Źródłem zaopatrzenia gminy w wodę jest :

- wodociąg komunalny z Pogórza zaopatrujący w wodę miejscowość Kisielów, Godziszów, Bażanowice, część Goleszowa, Cisownicę i Puńców,
- wodociągi lokalne zasilane z lokalnych ujęć wody zaopatrujących w wodę część Dzięgielowa, Cisownicy i Goleszowa,
- wodociąg Republiki Czech zaopatrujący w wodę Leszną Górną
- własne ujęcia (indywidualne studnie),
- lokalne ujęcia - dla potrzeb ferm hodowlanych (Puńców, Dzięgielów).

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla całej gminy jest wodociąg komunalny, zasilany z ujęcia wody w Pogórzu (gmina Skoczów). Ujęcie stanowią studnie kopane i wiercone zlokalizowane w widłach Wisły i Brennicy, ujmujące wody podziemne infiltrujące z tych rzek. Wodociąg zaopatruje w wodę głównie rejon Cieszyna jak również gminy położone wzdłuż magistrali wodociągowej Pogórze – Cieszyn (w tym częściowo gminę Goleszów).

Przez północną część gminy (sołectwo Kisielów i Bażanowice) przebiegają 3 rurociągi magistralne z ujęcia w Pogórzu do Cieszyna o średnicach; Ø 350 mm, Ø 500 mm. Obecnie magistrala Ø 800 mm jest nieczynna.

Funkcjonująca na terenie gminy sieć wodociągowa i lokalne ujęcia wody administrowana jest przez „Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej” sp. z o.o. w Ustroniu. Na skutek sukcesywnej rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej niektóre urządzenia zaopatrzenia w wodę zostały w ostatnich latach wyłączone z eksploatacji.

Obecnie w granicach gminy funkcjonują następujące ujęcia wody, zbiorniki wodociągowe i pompownie wody:

1. Ujęcie wody Goleszów Szwarz 170 m³/d, (zbiornik wody i pompownia)

¹ „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla powiatu cieszyńskiego” – 2014 r.

2. Ujęcie wody Dzięgielów Zimne Wody 100 m³/d
3. Ujęcie wody Dzięgielów Salamandra 100 m³/d
4. Pompownia wody Dzięgielów
5. Ujęcie wody Dzięgielów lokalne
6. Ujęcie wody Dzięgielów lokalne
7. Zbiorniki wody 2 x 300 m³ i pompownia Godziszów Chełm
8. Pompownia wody Kisielów
9. Zbiorniki wody Goleszów Goruszka 2 x 150 m³
10. Zbiorniki wody Dzięgielów Zimne Wody 2 x 50 m³
11. Zbiornik wody Dzięgielów Zimne Wody
12. Pompownia wody Goleszów
13. Pompownia wody Godziszów
14. Zbiornik wody i pompownia Leszna Górna
15. Zbiorniki wody i pompownia Cisownica
16. Zbiorniki wody i pompownia Cisownica
17. Zbiorniki wody i pompownia Cisownica
18. Zbiorniki wody i pompownia Raj
19. Pompownia wody Puńców
20. Zbiorniki wody Puńców

Stopień zwodociągowania w poszczególnych sołectwach jest zróżnicowany. Odbiorcy znajdujący się poza zasięgiem wodociągów zbiorczych zaopatrują się w wodę ze studni przydomowych.

Lokalne ujęcia wody nie posiadają ustanowionych stref ochronnych określonych według obowiązujących zasad.

Perspektywiczny wzrost zapotrzebowania na wodę należy pokryć zwiększając dostawy wody z wodociągu komunalnego w Pogórze, obsługiwanego przez Wodociąg Ziemi Cieszyńskiej.

12.5. Odprowadzenie ścieków

Na terenie gminy Goleszów brak kompleksowej sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Odbiornikiem ścieków są następujące oczyszczalnie ścieków:

- 1) mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków w Cisownicy typu 2 x BOS-100 o przepustowości 180 m³/d, przejmująca ścieki kolektorem z Cisownicy. Przepustowość oczyszczalni wykorzystywana jest w 50% i obecnie trwa sukcesywna rozbudowa sieci kanalizacyjnej w strefie ciążenia do oczyszczalni, oraz lokalne oczyszczalnie ścieków:
- 2) zakładowa oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna „Celma” w Goleszowie – 250 m³/d,
- 3) oczyszczalnia – rów biologiczny dla mleczarni w Bażanowicach - 70 m³/d,
- 4) oczyszczalnia dla przejścia granicznego Leszna Górna,
- 5) oczyszczalnia Diakonu „Eben Ezer” w Dzięgielowie,
- 6) nieliczne oczyszczalnie przydomowe.

Aktualnie planuje się realizację nowej mechaniczno - biologicznej oczyszczalni ścieków Goleszów o przepustowości 800 m³/d.

Od 2003 roku na terenie gminy realizowana jest budowa grawitacyjno – ciśnieniowej sieci kanalizacyjnej. Zrealizowana obecnie kanalizacja sanitarna w Puńcowie jest objęta projektem pn.: „Rewitalizacja granicznej rzeki Olzy. Sołectwo Puńców znajduje się w aglomeracji z miastem Cieszyn. Na realizację projektu Gmina Goleszów, przy wsparciu partnerskiej Gminy Wędrzynia, otrzymała dofinansowanie z programu INTERREG IIIA Czechy Polska.

Założeniem była budowa zorganizowanego systemu odprowadzania ścieków, co spowoduje poprawę stanu sanitarnego i estetycznego terenu leżącego w otulinie Parku Krajobrazowego „Beskid Śląski”. Ograniczone zostaną odpływy ścieków do rzeki Puńcówki, bezpośredniego dopływu granicznej rzeki Olzy.

Ścieki odprowadzane są do kanalizacji miejskiej Cieszyna i kolektorami do oczyszczalni ścieków w Cieszynie Boguszowicach. Kontynuacją w/w projektu będzie skanalizowanie w następnej kolejności sołectwa Dziegielów i części Bażanowic.

Zasadniczym sposobem odprowadzania i gromadzenia ścieków w dalszym ciągu są indywidualne bezodpływowe zbiorniki. Zróżnicowana topografia terenu i rozproszona zabudowa nie sprzyja budowie zorganizowanego systemu odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków.

Przez teren gminy Goleszów przebiega dział wodny I stopnia – rozdzielający zlewnię rzek Odry i Wisły, decydujący o kierunku odprowadzania ścieków.

Priorytetem dla gminy w zakresie oczyszczania i utylizacji ścieków winno być uporządkowanie gospodarki ściekowej w strefie ochrony zbiornika Goczałkowice, stanowiącego zasoby wody pitnej dla Śląska, (wynikające z programu „Ochrona zlewni Zbiornika Goczałkowickiego”), która pokrywa się z obszarem wyznaczonym granicą zlewni rzeki Wisły. Budowa kanalizacji sanitarnej dotyczy głównie sołectw; Godziszów, Goleszów, Kozakowice Dolne, Kozakowice Górne i Cisownica.

Wszystkie powstające na terenie gminy ścieki, a szczególnie ścieki wytwarzane w zlewni rzeki Wisły i Olzy, muszą podlegać wysoko sprawnym procesom oczyszczania tj. co najmniej do stanu II klasy czystości wód.

12.6. Zaopatrzenie w ciepło

Na obszarze gminy nie występuje scentralizowana gospodarka ciepła. Ogrzewanie obiektów i produkcja ciepłej wody użytkowej odbywa się indywidualnie w oparciu o różne źródła ciepła – węgiel, flot, gaz ziemny, gaz płynny, olej opałowy i energię elektryczną.

Z uwagi na brak zorganizowanego systemu ciepłowniczego - zaopatrzenie w ciepło nastąpi nadal w oparciu o indywidualne i lokalne źródła ciepła, z zastosowaniem ekologicznych nowoczesnych technologii gwarantujących wysoką sprawność energetyczną (powyżej 80 %) i wysoką efektywność ekologiczną (niski wskaźnik emisji).

12.7. Zaopatrzenie w gaz

Gmina Goleszów obszarowo zgazyfikowana jest prawie w 100 %.

Gmina zasilana jest gazem ziemnym, średnioprężnym z trzech kierunków :

- z Ustronia gazociągami średnioprężnymi Ø 150 mm,
- ze stacji redukcyjno - pomiarowej, zlokalizowanej w Wilamowicach koło Skoczowa,
- z Cieszyna gazociągami średnioprężnymi Ø 80 mm (Bażanowice), ze stacji redukcyjno - pomiarowej przy ul. Siennej i gazociągami średnioprężnymi Ø 50 mm (Puńców), ze stacji redukcyjno - pomiarowej przy ul. Łyska.

Redukcja ciśnienia ze średniego na niskie następuje przy pomocy indywidualnych reduktorów, montowanych na zewnętrznych ścianach budynków.

Dalsza rozbudowa i modernizacja systemu dystrybucji gazu jest możliwa po spełnieniu warunku ekonomicznej opłacalności przedsięwzięcia.

12.8. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Przez teren gminy przechodzi napowietrzna jednotorowa, tranzytowa linia wysokiego napięcia 110 kV relacji Ustroń -Trzyniec (republika Czeska) - Cieszyn Mnisztwo.

Obszar Gminy Goleszów zaopatrywany jest w energię elektryczną poprzez system napowietrznych sieci elektroenergetycznych średniego napięcia 15 kV, zasilanych z trzech źródeł :

- Główny Punkt Zasilania (GPZ) 110/15 kV Cieszyn Mnisztwo,
- Główny Punkt Zasilania (GPZ) 110/15kV Skoczów,
- Główny Punkt Zasilania (GPZ) 110/15 kV Ustroń,

Ze względu na znaczne oddalenie źródeł energii, dużą rozległość sieci, oraz układ sieci, występują duże straty przesyłowe (sieciowe) mocy i energii elektrycznej.

Napowietrzne linie elektroenergetyczne 15 kV, wykonane w większości jako słupowe wyposażone są w transformatory o mocy jednostkowej od 40 do 400 kVA. Stan linii i słupów jest dobry.

Obciążenie stacji jest zróżnicowane, średnio wynosi 70 %. Łączna moc zainstalowana transformatorów 15/04 kV, jest większa niż obciążenie, występuje duża zmienność obciążalności w sezonach zimowych i letnich.

Z uwagi na charakterystykę terenu przeważa promienisty układ sieci 15 kV, o dużej zawodności, występują częste zakłócenia w dostawie energii elektrycznej oraz długi czas trwania przerw zakłóceń.

Do każdego odbiorcy energia elektryczna doprowadzona jest napowietrznymi liniami nn. Charakter terenu decyduje o tym, iż ciągi linii niskiego napięcia są długie, powodując pogorszenie parametrów dostarczanej energii (spadki napięć - np. Leszna Górna).

Jakość energii (poziom napięcia, wahania napięcia, odchylenia napięcia) i wyniki gospodarcze (straty mocy przy przesyłach), wymuszają stopniową modernizację istniejących sieci elektroenergetycznych poprzez tworzenie układów pierścieniowych i lokalizację nowych stacji transformatorowych .

Na terenie gminy znajdują się zarówno stacje transformatorowe będące własnością Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsku Białej jak i stacje prywatne.

12.9. Infrastruktura teletechniczna i teleinformatyczna.

Teren Gminy Goleszów znajduje się w zasięgu działania sieci telekomunikacyjnych obsługiwanych przez kilku operatorów:

- przewodowej - Telekomunikacja Polska S.A., Dialog
- bezprzewodowej : CENTERTEL, ERAGSM, IDEA

Telekomunikacja Polska S.A. posiada na terenie gminy sieć linii kablowych ziemnych i nadziemnych międzycentralowych oraz lokalnych. Przez teren Gminy Goleszów przebiegają linie międzycentralowe (światłowody) stanowiące łącza pomiędzy koncentratorami wyniesionymi.

Do obsługi sołectw Dzięgielów , Puńców , Leszna Górna przeznaczono CS Dzięgielów.

W budynku istniejącej CA przy ulicy 1 Maja w Goleszowie zabudowany został koncentrator wyniesiony dla obsługi sołectw : Goleszów , Goleszów Kamieniec.

Na terenie Gminy Goleszów stacje telefonii komórkowej znajdują się w Puńcowie, Lesznej Górnej, Cisownicy, Goleszowie i Godziszowie.

12.10. Gospodarka odpadami

Odpady komunalne zbierane są w ramach wdrożonego w II półroczu 2013 r. gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Odpady zbierane są w sposób selektywny bezpośrednio z nieruchomości oraz w punkcie selektywnej zbiórki odpadów tzw. PSZOK-u wyznaczonym dla mieszkańców gminy Goleszów. Selektywnie zbierane frakcje odpadów przekazywane są do odpowiednich instalacji celem dalszego zagospodarowania. Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania przekazywane są do odpowiednich regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych, wyznaczonych dla Regionu III w „Planie gospodarowania odpadami dla województwa śląskiego”.

Wnioski:

- Systematycznie wzrasta obciążenie potokami ruchu kołowego sieci drogowej –ulicznej gminy, jednakże nie ma zagrożenia dla przepustowości dróg.
- Brak jest w układzie komunikacyjnym wyraźnego, hierarchicznego podziału funkcjonalnego dróg gminnych, co utrudnia zarządzanie drogami oraz prawidłowe prowadzenie spraw z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

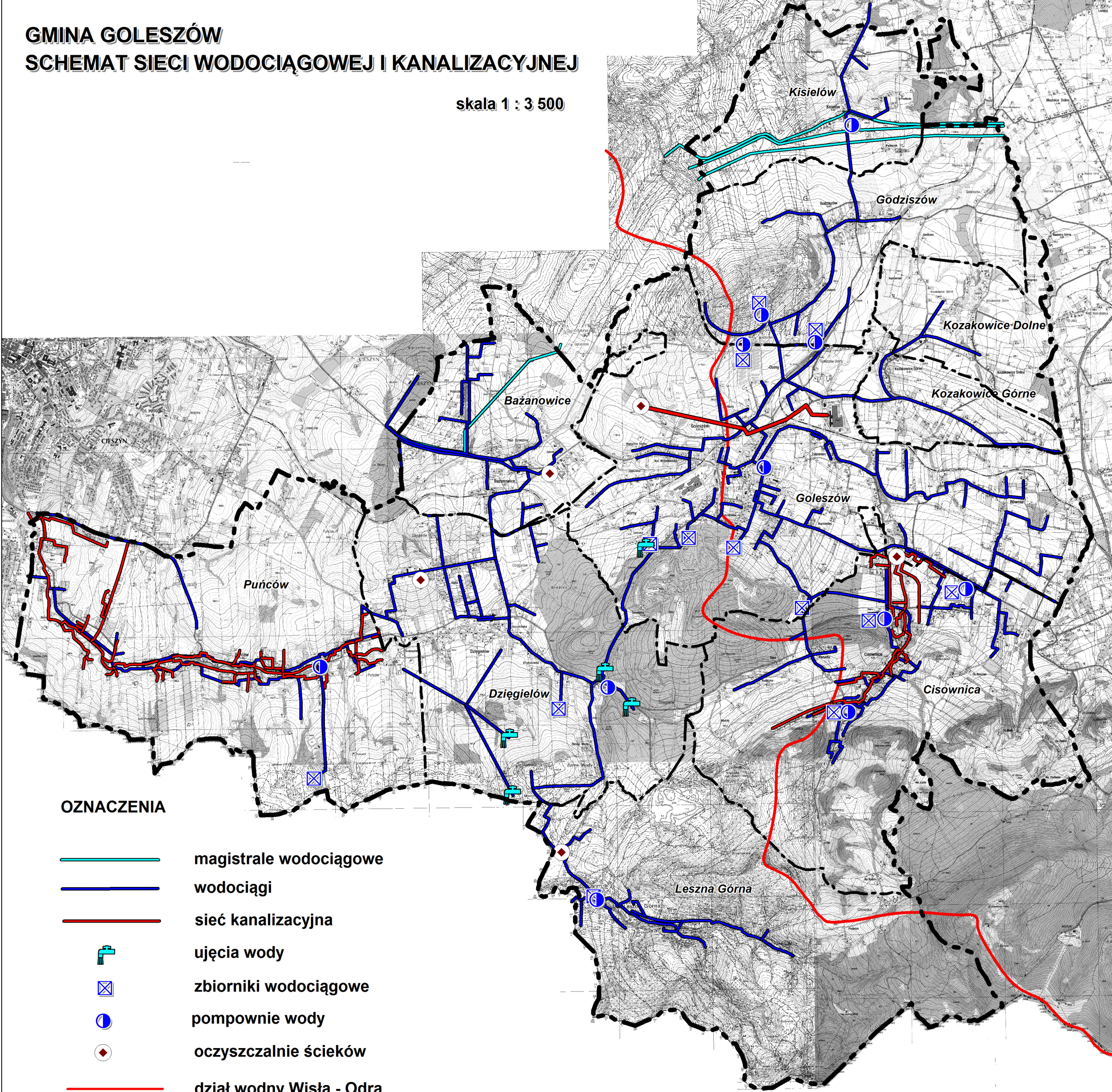
- Brak ogólnodostępnych parkingów publicznych, istniejące zlokalizowane są przede wszystkim przy obiektach użyteczności publicznej i usługowych, co nie sprzyja organizowaniu np. imprez masowych,
- System kolejowy ma coraz mniejsze znaczenie w obsłudze komunikacyjnej gminy, zwłaszcza w obsłudze transportu pasażerskiego.
- Istniejąca infrastruktura techniczna i zasoby dyspozycyjne nie stwarzają istotnych ograniczeń w zaopatrzeniu gminy w wodę.
- Aktualnie gmina prowadzi prace związane z rozbudową sieci kanalizacyjnej, jej modernizacją oraz podłączaniem do kanalizacji nowych odbiorców.
- Generalnie nie występują problemy w zaopatrzeniu odbiorców w wodę, gaz, ciepło, energię elektryczną.
- Rozwój przestrzenny gminy winien uwzględniać działania w zakresie przebudowy i rozbudowy systemów infrastruktury i w maksymalnym stopniu wykorzystywać obszary mające już zapewnioną obsługę infrastrukturalną jak również potencjał istniejących źródeł dostawy mediów oraz odbioru i unieszkodliwiania ścieków.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy.

1. Przy lokalizacji nowych funkcji ruchotwórczych bezwzględnie należy uwzględniać kryterium dostępności komunikacyjnej; o ile będzie to możliwe rozważyć należy możliwość dyslokacji istniejących funkcji ruchotwórczych w miejsca gdzie jest zapewniona możliwość prawidłowej obsługi komunikacyjnej.
2. Rozwój przestrzenny gminy winien uwzględniać działania w zakresie przebudowy i rozbudowy systemów infrastruktury i w maksymalnym stopniu wykorzystywać obszary mające już zapewnioną obsługę infrastrukturalną jak również potencjał istniejących źródeł dostawy mediów oraz odbioru i unieszkodliwiania ścieków.

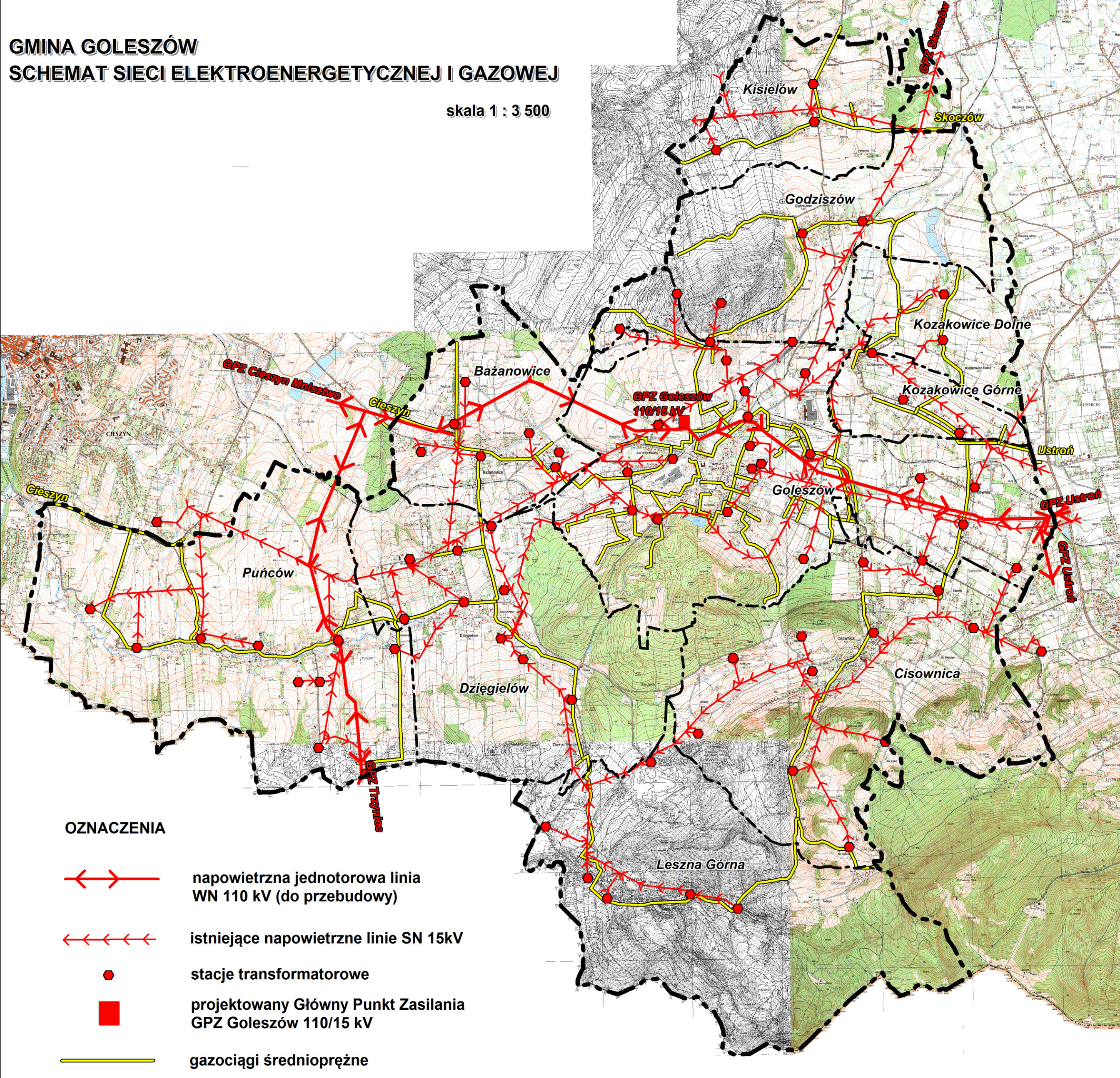
GMINA GOLESZÓW
SCHEMAT SIECI WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ

skala 1 : 3 500

GMINA GOLESZÓW
 SCHEMAT SIECI ELEKTROENERGETYCZNEJ I GAZOWEJ

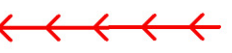
skala 1 : 3 500

OZNACZENIA

napowietrzna jednotorowa linia
 WN 110 kV (do przebudowy)

istniejące napowietrzne linie SN 15kV

stacje transformatorowe

projektowany Główny Punkt Zasilania
 GPZ Goleszów 110/15 kV

gazociągi średnioprężne

13. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 14 w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Zadania celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zawierają się w ustaleniach planu zagospodarowania przestrzennego województwa, który ustala też lokalizację inwestycji o znaczeniu krajowym wynikających z programów sporządzanych przez ministrów i centralne organy administracji rządowej.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego uchwalonym uchwałą Sejmiku Samorządu Województwa Śląskiego nr II/21/2/2004 z dnia 21 czerwca 2004 r. i zmienionego uchwałą nr II/56/1/2010 z dnia 22 września 2010 r. znajduje się jedno zadanie służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych odnoszące się do Goleszowa - „Budowle regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty. Naprawa i modernizacja wałów w dorzeczu Odry wraz z Wartą”. Zadanie to dotyczy zachodniej części gminy, położonej w zlewni Odry.

Niewątpliwie jednak „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego” (zgodnie z wnioskiem końcowym sformułowanym w „Okresowej ocenie planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego - 2013” przyjętej uchwałą nr 130/225/IV/2013 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 17 stycznia 2013 r.) wymaga aktualizacji wynikającej między innymi z uwzględnienia ustaleń zawartych w koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) została przyjęta w dniu 13 grudnia 2011 r. przez Radę Ministrów uchwałą nr 239/2011 (MP z 2012 r. poz. 252). Koncepcja ta stanowić będzie podstawę do opracowywania dokumentów planistycznych niższego szczebla, w szczególności planów zagospodarowania przestrzennego województw, do których wprowadzone zostaną jej ustalenia i zalecenia. Poniżej przedstawiono elementy KPZK 2030 mogące mieć odniesienie do gminy Goleszów.

Do 2030 roku będzie postępował proces koncentracji ludności i działalności gospodarczej w średniej wielkości miastach i na otaczających je obszarach wiejskich. Proces ten jest związany z globalizacją gospodarki i występuje w większości krajów. W dobie globalizacji obserwuje się zwiększanie bezpośredniego oddziaływania miasta na tereny przyległe, definiowane jako miejski obszar funkcjonalny. Zasięg tego obszaru wyznaczany jest przez rozprzestrzenianie się miasta, w postaci zarówno form zabudowy, jak i miejskiego stylu życia, oraz rosnący zakres dojazdów do pracy do centrów miast. Oznacza to, że następuje odejście od tradycyjnego podziału struktur osadniczych z wyraźną granicą między miastem i wsią.

Obszary wiejskie pełnią wiele funkcji o zasadniczym znaczeniu dla zrównoważonego rozwoju kraju zarówno w sferze produkcji (rolniczej i pozarolniczej), konsumpcji, jak i dostarczania dóbr publicznych, są miejscem życia, pracy i wypoczynku większości społeczeństwa. Jednocześnie na obszarach tych znajduje się zdecydowana większość form ochrony przyrody oraz prowadzone są różne rodzaje aktywności gospodarczej, z których najbardziej powszechne i charakterystyczne jest rolnictwo. Dlatego szczególnie istotne jest wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystywaniem ich potencjału endogenicznego oraz wykorzystywanie i wzmacnianie efektów dyfuzji procesów rozwojowych miejskich centrów rozwoju.

Wsparcie procesów rozwojowych obszarów wiejskich będzie uwzględniać zróżnicowanie terytorialne, w tym lokalizację obszarów wiejskich względem największych centrów rozwoju i będzie się koncentrować w szczególności na:

- wzroście możliwości zatrudnienia poprzez zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej,
- zapewnianiu rozwoju infrastruktury i poprawy transportu zbiorowego,

- wspomaganiu rozwoju miast powiatowych i innych miast o znaczeniu lokalnym stymulujących rozwój lokalny,
- tworzeniu warunków do zwiększenia inwestycji pozarolniczych.

Dla zwiększenia mobilności przestrzennej mieszkańców obszarów wiejskich niezbędne jest skoordynowanie na poziomie planowania rozwoju infrastruktury transportowej na szczeblu regionalnym, powiatowym i gminnym, utrzymanie oraz tworzenie nowych połączeń kolejowych (pomiędzy powiatami w województwach lub powiatów z najbliższym obszarem metropolitalnym). Należy podjąć działania na rzecz budowy i rozwoju bezpośrednich powiązań lokalnych, wzmocnić funkcje dowozowe do linii kolejowej oraz dążyć do integracji taryfowo-biletowej kolejowych przewozów regionalnych z komunikacją publiczną. Jednocześnie należy tworzyć powiązania lokalnej sieci drogowej z siecią dróg krajowych, ekspresowych i autostrad oraz wspierać tworzenie infrastruktury i rozbudowę węzłów przesiadkowych transportu kołowego i kolejowego na obszarach wiejskich (opartej na budowie i rozwoju zintegrowanej infrastruktury transportu pasażerskiego w układzie lokalnym i regionalnym).

Działaniom infrastrukturalnym w zakresie zwiększania dostępności przestrzennej towarzyszyć będą komplementarne przedsięwzięcia dotyczące rozbudowy sieci szerokopasmowego internetu w celu wyrównywania szans edukacyjnych, ułatwiania prowadzenia działalności gospodarczej oraz ułatwiania telepracy.

W przypadku administracyjnych obszarów wiejskich podlegających presji urbanizacyjnej usytuowanych w zasięgu funkcjonalnych obszarów miejskich niezbędne jest rozwijanie powiązań komunikacyjnych, sieci usług publicznych i kooperacji gospodarczej w obrębie obszaru funkcjonalnego wokół dużego miasta przy zachowywaniu wartości charakterystycznych dla obszarów wiejskich związanych z walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi i kulturowymi oraz tkanką społeczności lokalnych.

Jednym z istotnych aspektów polityki przestrzennej na obszarach wiejskich o utrzymujących się funkcjach rolniczych jest optymalne wykorzystanie tych obszarów dla zapewnienia strategicznych, długofalowych interesów państwa w zakresie gospodarki żywnościowej. Dotyczy to wyznaczenia obszarów ochrony gleb dla celów produkcji rolnej oraz opracowania i wdrożenia zasad ochrony tych obszarów przed funkcjami konfliktogennymi, w tym zabudową dla celów pozarolniczych, eksploatacją kopalin, produkcją roślinną na potrzeby OZE (odnawialnych źródeł energii). Zostanie także wzmocniona ochrona najlepszych gleb rolniczych i leśnych przed ich przeznaczaniem na cele nierolnicze i nieleśne. Szczegółowe zalecenia w tym zakresie zostaną zawarte w ustaleniach dla planów zagospodarowania przestrzennego województw.

Zadaniem polityki przestrzennego zagospodarowania kraju jest wspomaganie procesu integracji obszarów przygranicznych z głównymi obszarami aktywności gospodarczej dzięki zapewnianiu rozwoju powiązań funkcjonalnych po obu stronach granicy. Dla rozwiązania problemów obszarów przygranicznych potrzebne są działania zintegrowane na każdym poziomie planowania, uwzględniające narzędzia polityki regionalnej i przestrzennej. Dla realizacji działań zintegrowanych na tych obszarach uwzględniających oddziaływanie o charakterze transgranicznym zakłada się przygotowanie ośmiu strategii rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego dla wszystkich polskich obszarów przygranicznych (na poziomie NUTS 2), obejmujących terytoria po obu stronach granicy. Obszary zlokalizowane na wewnętrznej granicy UE będą się rozwijały dzięki rozprzestrzenianiu się czynników rozwoju z dużych ośrodków miejskich po obu stronach granicy, korzystając z intensyfikacji procesów integracyjnych między Polską a krajami UE, szczególnie Czechami. Dodatkowym czynnikiem będzie także współpraca przygraniczna miast oraz obszarów wiejskich leżących po polskiej i czeskiej stronie. W przyszłości przyczyni się to do wykształcenia transgranicznych obszarów funkcjonalnych.

Zgodnie z zamierzeniami przedstawionymi w KPZK 2030 w Polsce zostanie wykonana pełna inwentaryzacja terenów osuwiskowych oraz pozostałych obszarów zagrożonych masowymi ruchami ziemi. Inwentaryzacja obejmie także przekształcenia i deformacje ukształtowania powierzchni ziemi związane z eksploatacją górnictw i wydobywaniem kopalin (skał, kruszyw, piasków, torfów itp.), mające wpływ na stopień ochrony przed zagrożeniami naturalnymi oraz określenie potrzeb i kierunków rewitalizacji terenów powydobywczych. Na terenach osuwiskowych zostaną wprowadzone bezwzględne zakazy zabudowy. Według ilustrującej to zagadnienie mapy, Goleszów znajduje się w obszarze który mogą dotknąć ograniczenia zabudowy ze względu na osuwiska.

W pełni aktualnym dokumentem strategicznym jest Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” przyjęta uchwałą nr IV/38/2/2013 Sejmiku Samorządowego Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r. Według Strategii Goleszów znajduje się w południowym obszarze funkcjonalnym województwa, w bezpośrednim sąsiedztwie lokalnego ośrodka rozwoju jakim jest Cieszyn.

Zgodnie z typologią obszarów funkcjonalnych prezentowaną w KPZK 2030 oraz typologią obszarów strategicznej interwencji zawartą w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego jest zaliczany do obszarów przygranicznych. Ta ostatnia, traktuje też Goleszów jako obszar o najniższej dostępności (skrajnie peryferyjny).

Obszary skrajnie peryferyjne są to obszary o utrudnionym dostępie do Metropolii i ośrodków aglomeracyjnych w ramach województwa. Jest to wywołane barierami przestrzennymi (braki w infrastrukturze transportowej) lub geograficznymi (obszary górskie) oraz fizycznym oddaleniem od głównych ośrodków miejskich. Szczególne znaczenie ma tutaj słaba jakość infrastruktury transportowej uniemożliwiająca szybkie przemieszczanie się i dotarcie do aglomeracji. W wyniku takich ograniczeń obszary te mają niski udział w dyfuzji rozwoju z ośrodków wyższej rangi oraz mniejsze możliwości oferowania nowych miejsc pracy. Na terenach tych zauważa się nasilanie procesu depopulacji. Dla ośrodków peryferyjnych ważne znaczenie ma rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej.

Spośród celów i kierunków działań zawartych w Strategii „Śląsk 2020+” do gminy Goleszów mogą odnosić się elementy przedstawione poniżej.

Obszar priorytetowy (C) PRZESTRZEŃ

Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni.

Cel operacyjny: C.1. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska

Kierunki działań:

- Wspieranie wdrażania rozwiązań w zakresie zintegrowanego i zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w zlewni, w tym ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania skutkom suszy.
- Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi wykorzystywanymi do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz utrzymanie i rozwój systemów zaopatrzenia w wodę w województwie.
- Wspieranie działań na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych oraz ochrony wód podziemnych i racjonalizacji ich wykorzystania.
- Wspieranie wdrożenia rozwiązań ograniczających niską emisję oraz zużycie zasobów środowiska i energii w przedsiębiorstwach, gospodarstwach domowych, obiektach i przestrzeni użyteczności publicznej.
- Rekultywacja terenów zdegradowanych na cele środowiskowe.
- Rozwój trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.

Terytorialny wymiar interwencji - typy działań ukierunkowanych terytorialnie:

- Inwestycje w zakresie ochrony przeciwpowodziowej - obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.
- Wsparcie projektów inwestycyjnych i organizacyjnych w zakresie kształtowania obszarów przyrodniczych - obszary cenne przyrodniczo.

Cel operacyjny: C.2. Zintegrowany rozwój ośrodków różnej rangi.

Kierunki działań:

- Wsparcie tworzenia systemów transportu zbiorowego, obejmujących Metropolię, aglomeracje i ich bezpośrednie otoczenie funkcjonalne, lokalne ośrodki rozwoju oraz obszary wiejskie.
- Wzmacnianie rozwoju zróżnicowanych funkcji na obszarach wiejskich.
- Tworzenie partnerstw wewnątrzregionalnych na rzecz integracji funkcji w ośrodkach różnej rangi.

Terytorialny wymiar interwencji - typy działań ukierunkowanych terytorialnie:

- Poprawa jakości usług publicznych świadczonych przez podmioty na szczeblu lokalnym – obszary wiejskie i lokalne ośrodki rozwoju

Cel operacyjny: C.3. Wysoki poziom ładu przestrzennego i efektywne wykorzystanie przestrzeni.

Kierunki działań:

- Rewitalizacja terenów i obiektów, w tym poprzemysłowych i zdegradowanych na tereny/obiekty o funkcjach społeczno- gospodarczych oraz zapewnienie ich dostępności.
- Przywracanie pozycji lub nadawanie nowych funkcji obiektom zabytkowym oraz symbolicznym w życiu społeczności lokalnych.

Terytorialny wymiar interwencji - typy działań ukierunkowanych terytorialnie:

- Wsparcie inwestycji w zakresie zagospodarowania terenów poprzemysłowych i zdegradowanych – obszary wymagające rewitalizacji.

Obszar priorytetowy: (D) RELACJE Z OTOCZENIEM

Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem otwartym będącym istotnym partnerem rozwoju Europy

Cel operacyjny: D.1. Współpraca z partnerami w otoczeniu.

Kierunki działań:

- Rozwijanie przez podmioty publiczne i prywatne z województwa współpracy ponadregionalnej, transgranicznej i transnarodowej.
- Wspieranie rozwoju współpracy transgranicznej, w tym w ramach współpracy Województwo Śląskie - Kraj Morawsko-Śląski (Cz) i Kraj Żyliński (Sk).

Terytorialny wymiar interwencji - typy działań ukierunkowanych terytorialnie:

- Realizacja projektów infrastrukturalnych programów transgranicznych – obszary przygraniczne.

14. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Ochronę przeciwpowodziową należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

Po pierwsze:

Ochrona przed zalaniem wodami których prawdopodobieństwo wystąpienia wynosi raz na 100 lat (woda 1%) i dotyczy to obszaru położonego w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Radoń w Kozakowicach Górnych i Dolnych, częściowo Godziszowie i Cisownicy (odcinek od km 1+350 do km 7+500).

Zalaniem tymi wodami powodziowymi zagrożone są tereny rolne i istniejąca zabudowa w Cisownicy.

Po drugie:

Realne zagrożenia wynikające z wystąpienia deszczów nawalnych, których znaczna intensywność i czas trwania może zagrozić terenom położonym w dolinach rzek przepływających przez gminę. Dotyczy to głównie rzeki Puńcówki.

Wnioski:

- Pełne zabezpieczenie przed zalaniem wodą stuletnią (dwustuletnią) możliwe jest jedynie po realizacji wałów przeciwpowodziowych o odpowiednich parametrach.
- Zabezpieczeniem przed zalaniem wodami powodziowymi występującymi w czasie nawalnych opadów jest ograniczenie zainwestowania terenów dolin rzecznych narażonych na występowanie takich stanów wód. W tych dolinach zlikwidować należałoby również wszystkie ograniczenia i bariery utrudniające szybki spływ wód.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta

1. Wprowadzenie w studium ustaleń dotyczących zabezpieczeń przed wodami powodziowymi ograniczyć może zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.
2. Brak takich ustaleń wymagać będzie dostosowania funkcji obszarów szczególnego zagrożenia do wystąpienia możliwości ich zalania wodami powodziowymi.

Część 2
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

SPIS TREŚCI

1.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	str. 1
2.	KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW	str. 6
3.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK	str. 23
3.1.	Ochrona powietrza	str. 23
3.2.	Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym	str. 23
3.3.	Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	str. 24
3.4.	Ochrona powierzchni ziemi (gleb i kopalin)	str. 24
3.5.	Ochrona przyrody i krajobrazu	str. 24
4.	ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW	str. 30
5.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	str. 32
5.1.	Kierunki rozwoju systemu komunikacji	str. 32
5.2.	Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	str. 33
6.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	str. 36
7.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM	str. 37
8.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	str. 38
9.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM	str. 39
10.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	str. 40
11.	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	str. 41
11.1.	Rolnicza przestrzeń produkcyjna	str. 41
11.2.	Leśna przestrzeń produkcyjna	str. 42
12.	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	str. 44
12.1.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	str. 44
12.2.	Obszary osuwania się mas ziemnych	str. 44
13.	OBSZARY LUB OBIEKTY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	str. 46

14.	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH	str. 47
15.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI	str. 48
15.1.	Obszary wymagające przekształceń	str. 49
15.2.	Obszary wymagające rekultywacji	str. 49
16.	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	str. 50
17.	ZASADY ZGODNOŚCI MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z USTALENIAMI STUDIUM	str. 52

Integralną częścią Studium jest Rysunek nr 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” w skali 1 : 10 000, stanowiący Załącznik Nr 3 do Uchwały Rady Goleiszów

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Zadaniem polityki przestrzennej jest przede wszystkim stwarzanie, w jak najszerszym zakresie, możliwości inwestowania, z jednoczesnym objęciem ochroną najcenniejszych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych gminy.

Przy ustalaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy znaczący wpływ miała analiza uwarunkowań wynikających z istniejącego stanu zagospodarowania terenu gminy, sytuacji planistycznej (obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) warunków ekofizjograficznych, w tym rzeźby terenu, budowy geologicznej, wód podziemnych i powierzchniowych, gleb, szaty roślinnej, surowców mineralnych, obszarów i obiektów przyrodniczych prawnie chronionych oraz podlegających prawnej ochronie wartości kulturowych.

Strategia rozwoju przestrzennego winna być rozwinięciem strategii rozwoju społeczno – gospodarczego gminy i obejmować powinna sferę działań mających odzwierciedlenie w przestrzeni.

Gmina Goleszów nie posiada obecnie opracowanej i obowiązującej strategii rozwoju społeczno – gospodarczego gminy, jednak pomimo tego dokonano próby sformułowania podstawowych celów i założeń polityki przestrzennej gminy.

Za cel główny uznać należy

Rozwój gospodarczy przy zachowaniu wyróżniających się walorów środowiska przyrodniczego i warunków zamieszkania.

Cele strategiczne	Cele szczegółowe
1. Aktywizacja gospodarcza	1) tworzenie warunków dla rozwoju działalności gospodarczej (produkcyjnej, usługowej, turystyki), 2) rozwój mieszkalnictwa, 3) poprawa warunków rozwoju rolnictwa,
2. Nowoczesna infrastruktura	1) rozwój infrastruktury społecznej 2) rozwój kultury, 3) rozwój opieki zdrowotnej i społecznej, 4) stworzenie warunków do aktywnego wypoczynku i rekreacji, 5) rozwój infrastruktury drogowej i technicznej, 6) poprawa funkcjonowania systemu wodociągowego i układu komunikacyjnego, 7) rozwój i poprawa funkcjonowania systemu zaopatrzenia w energię elektryczną, 8) pełne wyposażenie gminy w zorganizowany system odbioru ścieków, 9) rozwój lokalnych, odnawialnych źródeł energii,
3. Atrakcyjne środowisko i ład przestrzenny	1) poprawa stanu środowiska przyrodniczego oraz stanu sanitarnego środowiska, 2) ochrona wartości przyrodniczych i zasobów naturalnych, 3) poprawa stanu środowiska kulturowego oraz ochrona wartości kulturowych i krajobrazowych, 4) harmonijny i racjonalny rozwój zabudowy, 5) poprawa ładu przestrzennego jednostek osadniczych.

Strukturę funkcjonalno – przestrzenną Gminy Goleszów tworzą dzisiaj różnorodne elementy różniące się stanem i jakością zagospodarowania, stopniem wykorzystania przestrzeni i standardami. Struktura przestrzenna gminy nie jest zwarta. Uwzględnienie uwarunkowań sprzyjających rozwojowi gminy w części kierunków Studium podkreśli główne walory, a zidentyfikowanie zagrożeń i określenie barier pozwoli na przyjęcie takich rozwiązań, aby zmniejszyć ich negatywny wpływ na rozwój Gminy Goleszów.

Ustala się utrzymanie mieszkalnictwa i rolnictwa - jako funkcji podstawowych w gminie. Warunkiem rozwoju gminy przy utrzymaniu dotychczasowych funkcji podstawowych jest:

- udostępnienie atrakcyjnych terenów pod zabudowę mieszkaniową jako oferty dla ludności spoza terenu gminy,
- restrukturyzacja rolnictwa oraz poprawa jakości przestrzeni rolniczej.

Jako funkcje uzupełniające przyjmuje się:

- usługi – związane również z obsługą rolnictwa,
- wytwórczość, produkcja – związana m.in. z przetwórstwem własnych produktów rolnych,
- turystykę – wykorzystującą walory przyrodnicze, zasoby florystyczne i faunistyczne, czyste środowisko.

Funkcje uzupełniające podporządkowuje się zasadzie rozwoju zrównoważonego, tzn. żadna z funkcji nie może rozwijać się w stopniu utrudniającym rozwój funkcji pozostałych.

Umożliwienie rozwoju funkcji turystyki i rekreacji rozpatrywać należy w dwóch aspektach. Po pierwsze – zapewnienie możliwości lokalizacyjnych dla bazy infrastrukturalnej, po drugie – udostępnienie zasobów środowiska naturalnego poprzez dalszy rozwój pieszych szlaków turystycznych i tras rowerowych.

Studium stwarza możliwość powiększania zaplecza turystyczno - rekreacyjnego poprzez ustalenie:

- terenów rekreacyjno – sportowych (m.in. Góra Jasieniowa i Góra Chełm),
- terenów budownictwa rekreacji indywidualnej,
- funkcji agroturystycznej na terenach MN,
- zaplecza usług turystycznych (hotele, pensjonaty, gastronomia na terenach usług - U).

Realizacja kierunków rozwoju gminy związana jest z jakościowymi i ilościowymi przekształceniami struktury przestrzennej. Obecny układ strukturalny ukształtował się w wyniku wieloletnich procesów historycznych.

W celu uczytelnienia struktury funkcjonalno – przestrzennej i wskazania funkcji dominujących utrzymuje się podział na 9 jednostek strukturalnych (urbanistycznych), których granice pokazano na rysunku "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Zmiany dotyczą funkcji jednostek oraz przeznaczenia terenów w jednostkach. Podstawowy wpływ na te zmiany będą miały uwarunkowania lokalne oraz przyjęte kierunki, cele i priorytety polityki przestrzennej gminy.

Ustala się następujące kierunki rozwoju funkcjonalnego jednostek osadniczych:

Nazwa Funkcja w hierarchii usług	Prognozowana funkcja	Wypożenie w infrastrukturę techniczną
Goleszów – wieś gminna ośrodek obsługi lokalnej	usługowa mieszkaniowa produkcyjna rolnicza	- wodociąg, - kanalizacja sanitarna (istniejąca i planowana), - sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna, - sieć gazowa,

Bažanowice ośrodek obsługi podstawowej	usługowa mieszkaniowa produkcyjna rolnicza	- wodociąg, - kanalizacja sanitarna (planowana), - sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna, - sieć gazowa,
Cisownica ośrodek obsługi podstawowej	usługowa mieszkaniowa rekreacyjna rolnicza	- wodociąg, - kanalizacja sanitarna, - sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna, - sieć gazowa,
Dzięgielów ośrodek obsługi podstawowej	usługowa mieszkaniowa rolnicza	- wodociąg, - kanalizacja sanitarna (planowana), - sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna, - sieć gazowa,
Godziszów ośrodek obsługi podstawowej	mieszkaniowa usług sportu i rekreacji rolnicza	- wodociąg, - kanalizacja sanitarna (planowana), - sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna, - sieć gazowa,
Kisielów ośrodek obsługi podstawowej	usługowa mieszkaniowa rolnicza	- wodociąg, - kanalizacja sanitarna (planowana), - sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna, - sieć gazowa,
Kozakowice ośrodek obsługi podstawowej	mieszkaniowa rolnicza	- wodociąg, - kanalizacja sanitarna (planowana), - sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna, - sieć gazowa,
Leszna Górna ośrodek obsługi podstawowej	usługowa mieszkaniowa rekreacyjna rolnicza	- wodociąg, - kanalizacja sanitarna (planowana), - sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna, - sieć gazowa,
Puńców ośrodek obsługi podstawowej	usługowa mieszkaniowa produkcyjna rolnicza	- wodociąg, - kanalizacja sanitarna, - sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna, - sieć gazowa,

Wyznacznikiem zmian w przeznaczeniu terenów jest zmiana struktury użytkowania gruntów (tabela poniżej) w stanie istniejącym (kolumna stan istniejący zagospodarowania) i wg przeznaczenia (kolumna stan planowany przeznaczenia) zgodnie z kierunkami zagospodarowania Gminy Goleszów.

Zmiana struktury przeznaczenia gruntów

Lp.	Funkcja terenów	STAN ISTNIEJĄCY		STAN PLANOWANY wg ustaleń Studium		
		Pow. [ha]	%pow. gminy	Pow. [ha]	%pow. gminy	wzrost o/ spadek o (-)
1	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	352,80 ¹	5,35	1161,25 ²	17,63	1,6 ³
2	zabudowa zagrodowa	131,00 ⁴	1,99			
3	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	5,45	0,08	5,45	0,08	0
4	zabudowa rekreacji indywidualnej (letniskowa)	11,56	0,18	22,35	0,34	0,9
5	zabudowa usługowa	47,65 ⁵	0,72	126,54	1,92	1,7
6	zabudowa techniczno - produkcyjna i wytwórczo - usługowa	37,33	0,57	104,69	1,59	1,8
7	powierzchniowa eksploatacja złóż kopalin	32,38	0,49	41,13	0,62	0,3
	Razem tereny zainwestowane	618,17	9,38	1461,41	22,18	1,4
8	tereny infrastruktury technicznej, w tym oczyszczalnia ścieków	1,14	0,02	2,70	0,04	1,4
9	tereny dróg	184,01	2,79	270,89 ⁶	4,11	0,5
10	tereny kolei	38,02	0,58	35,40	0,54	-0,1
	Razem tereny komunikacji i infrastruktury	223,17	3,39	308,99	4,69	0,4
	Razem tereny zurbanizowane	841,34	12,77	1.770,40	26,87	1,1
11	tereny rolnicze	4352,22	66,06	3.459,67 ⁷	52,52	-0,2
12	tereny obiektów produkcji rolniczej	22,93	0,35	16,38	0,25	-0,3
13	tereny cmentarzy	6,26	0,10	7,66	0,12	0,2
14	tereny lasów	1247,46	18,94	1232,75	18,71	-0,01
15	tereny wód powierzchniowych	51,33	0,77	48,22	0,73	-0,1
16	tereny zieleni	66,46 ⁸	1,01	52,92	0,80	-0,2
	Razem tereny otwarte	5.746,66	87,23	4.817,60	73,13	-0,2
	Razem gmina	6.588	100,0	6.588	100,00	--

Powyższe zestawienie zmian w przeznaczeniu terenów (gruntów) wynikających z ustaleń studium wskazuje, że w stosunku do istniejącego zagospodarowania i użytkowania terenów zakłada się przyrost terenów przeznaczonych pod różnego rodzaju zainwestowanie (zabudowa mieszkaniowa, usługowa, wytwórczo – usługowa) o około 929 ha. Wyjaśnić tutaj należy, że przeznaczenie w studium terenu pod zainwestowanie dotyczy terenów brutto tzn. obejmujących oprócz działek budowlanych tereny dróg dojazdowych, ciągów pieszych, zieleni urządzonej, niezbędnej infrastruktury technicznej itp.

Zakładany w Studium przyrost nowych terenów przeznaczonych pod różnego rodzaju zainwestowanie jest głównie wynikiem uwzględnienia rozwiązań przestrzennych przyjętych w obowiązujących planach miejscowych. Całkowicie nowych terenów (nie ujętych w tych planach) wyznaczonych pod zainwestowanie w studium jest około 100 ha.

¹ tereny brutto, łącznie z zielenią przydomową (sady, ogrody), łącznie z zabudową rozproszoną,

² łącznie z zabudową zagrodową, bez zabudowy rozproszonej,

³ z uwzględnieniem zabudowy rozproszonej,

⁴ łącznie z zabudową rozproszoną,

⁵ łącznie z zabudową usługowo – mieszkaniową,

⁶ drogi publiczne i gminne drogi wewnętrzne w normatywnych szerokościach linii rozgraniczających, prywatne drogi wewnętrzne w granicach nieruchomości (użytki „dr”),

⁷ w tym około 100 ha zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej rozproszonej (pojedyncze zabudowania),

⁸ tereny zadrzewione, nieużytki zieleni urządzonej,

Najbardziej znaczący jest przyrost terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną - około 678 ha, jednak z tej liczby całkowicie nowych terenów przeznaczonych pod tę funkcję jest około 56 ha.

Studium zakłada również znaczny wzrost powierzchni terenów przeznaczonych pod funkcje usługowe i terenów wytwórczo – usługowych. Nowych terenów przeznaczonych pod usługi wyznacza się w studium około 80 ha, z czego tylko 12 ha to tereny nie ujęte w obowiązujących planach miejscowych. Z kolei powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę techniczno – produkcyjną i wytwórczo – usługową rośnie o ponad 67 ha, przy czym całkowicie nowych terenów, nie przeznaczonych pod te funkcje w obowiązujących planach miejscowych jest około 33 ha.

W studium nie wyznacza się nowych przebiegów dróg. Bilans terenów w stanie istniejącym pokazuje wielkość terenów w granicach istniejących nieruchomości drogowych. Natomiast przyrost powierzchni terenów przeznaczonych pod drogi wynika z zastosowania w projekcie studium normatywnych szerokości linii rozgraniczających dróg, odpowiednich dla kategorii i klasy technicznej (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie).

Tereny przeznaczone w Studium pod zainwestowanie (łącznie z istniejącym) stanowią ponad 25% (26,87%) powierzchni całej Gminy Goleszów. Zakładany wzrost powierzchni terenów zurbanizowanych skutkuje zmniejszeniem powierzchni istniejących terenów otwartych o 16% (929,06 ha). Są to głównie tereny rolne.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

2.1. Ustalenia dotyczące kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczenie terenów

Kierunki zmian w zagospodarowaniu terenów określa rysunek studium (Rysunek Nr 2 "Kierunki zagospodarowania przestrzennego") oraz tabele zawierające dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian w strukturze przestrzennej gminy przy określaniu przeznaczenia terenów, o niżej wymienionych kierunkach zagospodarowania:

1. MN	-	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
2. MW	-	tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
3. ML	-	tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,
4. U	-	tereny usług różnych,
5. US	-	tereny sportu, rekreacji i wypoczynku,
6. PU	-	tereny wytwórczości, baz, składów i magazynów oraz usług,
7. PE	-	teren powierzchniowej eksploatacji złoża wapienia,
8. ZC, ZCp	-	tereny cmentarzy istniejących i planowanych,
9. W	-	tereny wód; Wp – wody płynące, Ws – wody stojące,
10. ZW	-	tereny zieleni,
11. R	-	tereny rolnicze,
12. RU	-	tereny obiektów produkcji rolniczej,
13. ZLD	-	tereny dolesień,
14. ZL	-	tereny lasów,
15. IT	-	tereny infrastruktury technicznej,
16. KK	-	tereny kolejowe,

2.2. Tabele w poszczególnych kolumnach określają:

- 1) kierunek zagospodarowania terenów,
- 2) wytyczne dla określania przeznaczenia terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- 3) wskaźniki urbanistyczne.

2.3. Określone w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego, powinny być, po analizie uwarunkowań faktycznych i prawnych skonkretyzowane i uwzględnione w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

2.4. W ramach wytycznych dotyczących określania przeznaczenia terenów zostały określone:

- 1) przeznaczenie podstawowe,
- 2) przeznaczenie dopuszczalne.

2.5. Przy określaniu przeznaczenia terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy stosować następujące zasady:

- 1) określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenu może zawierać dowolnie wybrane możliwości określone w rubryce 2, pkt 1 – „Przeznaczenie podstawowe” tabel, zawartych na str. 7-18, w dowolnych proporcjach lub zawierać wszystkie określone tam możliwości w dowolnych proporcjach,
- 2) przeznaczenie terenu może zawierać dowolnie wybrane możliwości określone w studium w ramach przeznaczenia dopuszczalnego w rubryce 2 tabel zawartych na str. 7-18, wyznaczając wybrany rodzaj terenu lub wszystkie w proporcjach

- gwarantujących dominację określonego dla danego kierunku przeznaczenia podstawowego na zasadach określonych w zawartych tabelach wytycznych do planów,
- 3) przeznaczenie terenu ustalone w planie miejscowym zgodnie z pkt 1 i 2, może być dodatkowo uzupełnione, w zależności od potrzeb zabudową lub zagospodarowaniem określonym w studium w ramach przeznaczenia dopuszczalnego w rubryce 2 tabel zawartych na str. 7-18, na zasadach określonych w zawartych w tabelach wytycznych do planów.
- 2.6. Dla wszystkich terenów, o których mowa w pkt 2.1 oprócz przeznaczenia podstawowego i dopuszczalnego określonego w tabelach jako zgodne z ustaleniami studium uznaje się, ustalenie w planie miejscowym, w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych, następującego przeznaczenia terenu:
- tereny dróg publicznych klasy lokalnej i dojazdowej,
 - tereny dróg wewnętrznych, placów publicznych, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo – rowerowych i ciągów pieszych,
 - terenów zieleni, w tym zieleni urządzonej,
 - tereny wód powierzchniowych, urządzeń melioracji wodnych oraz urządzeń wodnych,
 - tereny, sieci i obiekty infrastruktury technicznej.
- 2.7. Określone w tabeli wskaźniki intensywności zabudowy dla poszczególnych terenów należy rozumieć jako stosunek powierzchni całkowitej budynku do powierzchni działki budowlanej.
- 2.8. Przez powierzchnię zabudowy należy rozumieć sumę powierzchni kondygnacji parterowych wszystkich budynków oraz pozostałych obiektów budowlanych znajdujących się na określonej działce budowlanej lub terenie, liczoną w zewnętrznym obrysie budynku lub obiektu bez: części obiektów budowlanych nie wystających ponad powierzchnię terenu, schodów zewnętrznych, tarasów, podjazdów.
- 2.8. Określone w studium parametry i wskaźniki urbanistyczne należy traktować jako ukierunkowanie działań, przy czym przy sporządzaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego możliwe jest określenie innych wskaźników jeżeli wynikać to będzie z uwzględnienia występujących na danym terenie potrzeb, uwarunkowań faktycznych i prawnych.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA	WYTYCZNE DOT. OKREŚLENIA PRZEZNACZENIA TERENU W MPZP	WSKAŹNIKI URBANISTYCZNE
1	2	3
MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik powierzchni zabudowy – dla zabudowy mieszkaniowej maksymalnie 0,30, dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej i usługowej 0,60, 2) wysokość zabudowy – maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne (łącznie z poddaszem użytkowym), 3) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej, maksymalny – 0,70, 4) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy mieszkaniowo - usługowej i usługowej, maksymalny – 1,50, 5) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji dla zabudowy mieszkaniowej – 50%, terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej i usługowej – 30%,
	1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 2) tereny istniejącej zabudowy zagrodowej w tym tereny produkcji ogrodniczej, hodowlanej i sadowniczej,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej ¹ , 2) tereny usług społecznych w dziedzinie: edukacji i wychowania, ochrony zdrowia, kultury, rekreacji i wypoczynku, socjalnego budownictwa mieszkaniowego, 3) tereny usług konsumpcyjnych, ² w tym handlu detalicznego, 4) tereny istniejącej zabudowy wielorodzinnej, 5) usługi agroturystyki, 6) tereny sportu i rekreacji,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji obiektów handlu targowiskowego, hurtowego, giełdowego, komisów samochodowych, sprzedaży pojazdów oraz podobnych rodzajów użytkowania związanych z ww., konfliktowych w stosunku do zabudowy mieszkaniowej, 2) zakaz lokalizacji nowych obiektów rzemiosła produkcyjnego, 3) zakaz lokalizacji nowych obiektów produkcji hodowlanej,	

¹ zabudowa mieszkaniowo - usługowa - budynek lub zespół budynków jednorodzinnych, w których lokale o funkcji usługowej zajmują powyżej 30% ale nie więcej niż 50% powierzchni użytkowej.

² usługi konsumpcyjne – usługi bezpośrednio lub pośrednio związane z zaspokojeniem potrzeb ludności,

	4. Wytyczne do planów miejscowych 1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, 2) dla terenów położonych w obrębie zlewni źródeł Grabicz 1 i Grabicz 2 zlokalizowanych w granicach Obszaru Natura 2000 PLH240001 Cieszyńskie Źródła Tufowe (rejon Szeroka w Golezowie i Targoniny w Dzięgielowie) w wypadku nie podłączenia do kanalizacji gminnej obowiązuje: - zakaz stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków z systemem rozsączania w gruncie, - nakaz stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki, - w terenach zabudowy zagrodowej i rolniczej zabudowy gospodarczej nakaz stosowania szczelnych bezodpływowych zbiorników na gnojówkę i płyt obornikowych	
--	---	--

1	2	3
MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	1. Przeznaczenie podstawowe	1) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy – 0,50,
	1) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,	2) maksymalna wysokość zabudowy – 5 kondygnacji nadziemnych,
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	3) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej, maksymalny – 2,5,
	1) tereny usług konsumpcyjnych, ³ w tym handlu detalicznego,	4) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji – 30%,
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji obiektów handlu hurtowego, giełdowego, sprzedaży pojazdów i maszyn, stacji paliw,	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego,	

1	2	3
ML – tereny zabudowy rekreacji indywidualnej	1. Przeznaczenie podstawowe	1) maksymalna wysokość budynków rekreacji indywidualnej – 8 m,
	1) tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,	2) wskaźnik powierzchni zabudowy – maksymalnie 0,15,
	2) tereny sportu i rekreacji,	3) wskaźnik intensywności zabudowy - maksymalnie 0,20,
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	4) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji – 70%,
	1) --	
	4. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) --	
	5. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego,	

³ usługi konsumpcyjne – usługi bezpośrednio lub pośrednio związane z zaspokojeniem potrzeb ludności,

1	2	3
U – tereny usług różnych	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik powierzchni zabudowy – maksymalnie 0,50, 2) maksymalna wysokość zabudowy – 4 kondygnacje nadziemne, 3) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy usługowej, maksymalny – 2,0, 4) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji – 20%,
	1) tereny usług, w tym również usług administracji, oświaty, sportu, kultury, opieki zdrowotnej, kultu religijnego, 2) tereny handlu detalicznego oraz zespoły handlowo-usługowe, o powierzchni sprzedaży nie przekraczającej 2000 m ² , 3) tereny stacji paliw z zapleczem handlowo – usługowym,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) tereny nieuciążliwego rzemiosła produkcyjnego, 2) tereny zbiorowego zamieszkania, 3) tereny zabudowy mieszkaniowej towarzyszącej zabudowie usługowej, 4) tereny parkingów,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji uciążliwych i stwarzających zagrożenie zdrowia ludzi rodzajów użytkowania, np. uciążliwych obiektów produkcyjnych, funkcji transportowych, 2) dla terenu U położonego w Dzięgielowie przy ul. Targoniny (w bezpośrednim sąsiedztwie Obszaru Natura 2000 PLH240001 po jego zachodniej stronie) ustala się zakaz lokalizacji stacji paliw, rzemiosła produkcyjnego oraz parkingów publicznych nie przeznaczonych do bezpośredniej obsługi zabudowy zlokalizowanej na tym terenie.	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, 2) dla terenów położonych w obrębie zlewni źródeł Grabicz 1 i Grabicz 2 zlokalizowanych w granicach Obszaru Natura 2000 PLH240001 Cieszyńskie Źródła Tufowe oraz innych terenów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie tego obszaru w wypadku nie podłączenia do kanalizacji gminnej obowiązuje: - zakaz stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków z systemem rozsączania w gruncie, - nakaz stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki, 3) dla terenu U położonego w Dzięgielowie przy ul. Targoniny (w bezpośrednim sąsiedztwie Obszaru Natura 2000 PLH240001 po jego zachodniej stronie) ustala się obowiązek wprowadzenia do ustaleń planu nakazów i zakazów mających na celu wyeliminowanie potencjalnej możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko (w tym powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych), ze szczególnym uwzględnieniem sąsiedztwa Obszaru Natura 2000.	

1	2	3
US – tereny sportu, rekreacji i wypoczynku	1. Przeznaczenie podstawowe	1) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu przy lokalizacji: a) terenowych urządzeń sportowo – rekreacyjnych - 40%, b) obiektów – 25%,
	1) tereny sportu i rekreacji, 2) tereny usług turystyki,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) tereny przeznaczone na potrzeby usług (gastronomiczne, kulturalne, rozrywkowe, handlowe) uzupełniające i wzbogacające podstawowe użytkowanie, a także obiekty administracyjne i mieszkalne w zakresie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania danego terenu wyłącznie jako towarzyszące podstawowemu przeznaczeniu terenu, 2) tereny parkingów,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	

	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 35% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania.	

1	2	3
PU – tereny wytwórczości, baz, składów i magazynów oraz usług	1. Przeznaczenie podstawowe	1) maksymalna wysokość zabudowy – 5 kondygnacji nadziemnych, 2) wskaźnik powierzchni zabudowy – maksymalnie 0,65, 3) wskaźnik intensywności zabudowy, maksymalnie – 1,5, 4) minimalny udział terenów czynnych biologicznie - 10% powierzchni działki budowlanej,
	1) tereny obiektów produkcyjno – wytwórczych, 2) tereny baz, składów i magazynów, w tym tereny centrów logistycznych, 3) tereny usług,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) tereny handlu hurtowego i giełdowego, 2) tereny stacji paliw z zapleczem handlowo – usługowym, 3) tereny obsługi transportu, 4) urządzenia wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych (energia słoneczna) o mocy powyżej 100 kW,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji obiektów przeznaczonych na potrzeby usług społecznych ⁴ , 2) zakaz lokalizacji składowisk odpadów,	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego,	

⁴ usługi społeczne – usługi w dziedzinie edukacji i wychowania, ochrony zdrowia, kultury, rekreacji i wypoczynku, socjalnego budownictwa mieszkaniowego

1	2	3
PE – teren powierzchniowej eksploatacji złoża wapienia	1. Przeznaczenie podstawowe	1) maksymalna wysokość zabudowy – nie określa się, 2) wskaźnik powierzchni zabudowy – maksymalnie 0,40, 3) wskaźnik intensywności zabudowy – nie określa się, 4) minimalny udział terenów czynnych biologicznie – nie określa się,
	1) teren eksploatacji surowców mineralnych,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) tereny obiektów administracyjno – socjalnych i innych obiektów i urządzeń związanych z funkcją podstawową,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji składowisk odpadów, 2) ze względu na położenie części obszaru w granicach Obszaru Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski i możliwość negatywnego oddziaływania na płaty siedlisk i gatunków chronionych ustala się bezwzględny nakaz: - prowadzenia monitoringu terenu górniczego w aspekcie występowania siedlisk i gatunków chronionych, - przeglądy należy wykonywać z częstotliwością co 2 m-ce w okresie od kwietnia do listopada, - z każdej przeprowadzonej wizji należy sporządzić sprawozdanie, przy czym zbiorcze sprawozdanie należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie do końca roku kalendarzowego, - w wypadku stwierdzenia jakichkolwiek zagrożeń należy podjąć odpowiednie środki zapobiegawcze po ich uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach.	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) po zakończeniu eksploatacji rekultywacja terenu w kierunku leśnym, 2) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 3) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 25% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 4) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania.	

1	2	3
ZC – tereny cmentarzy ZC – istniejące ZCp - planowane	1. Przeznaczenie podstawowe	1) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 50%, 2) intensywność zabudowy – maksymalnie 0,50, 3) wskaźnik powierzchni zabudowy – maksymalnie 0,25, 4) wysokość zabudowy – maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne,
	1) tereny cmentarzy,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) tereny usług kultu religijnego (obiekty sakralne) - lokalizacja dopuszczalna pod warunkiem realizacji podstawowej funkcji terenu,	
	2) tereny zabudowy usługowo - administracyjnej (obiekty biurowe) związanej z funkcją podstawową,	
	3) tereny parkingów ogólnodostępnych związanych z bezpośrednią obsługą cmentarzy,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji obiektów kremacji zwłok,	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) w planach miejscowych należy, w zależności od potrzeb, określić ograniczenia w zakresie zagospodarowania terenu w strefie 50 m i 150 m od granic cmentarzy, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi	

1	2	3
W - tereny wód powierzchniowych Wp – wody płynące Ws – wody stojące	1. Przeznaczenie podstawowe	
	1) tereny wód powierzchniowych,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) urządzenia sportowo-rekreacyjne i turystyczno-wypoczynkowe,	
	2) tereny komunikacji (obiekty dla ruchu pieszego i kołowego),	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	

	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) Dla cieków wodnych położonych w granicach obszaru Natura 2000 PLH 240005 ustala się zaniechanie regulacji lub ich renaturalizację.	

1	2	3
ZW– tereny zieleni	1. Przeznaczenie podstawowe	1) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 90% obszaru,
	1) tereny zieleni,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	--	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) tereny zieleni położone w granicach oznaczonych graficznie na rysunku studium korytarzy ekologicznych wyłącza się spod zabudowy,	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego.	

1	2	3
R – tereny rolnicze	1. Przeznaczenie podstawowe	1) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki na której będzie realizowany nowy obiekt - 80%,
	1) tereny rolnicze, w tym sadownicze, ogrodnicze, 2) tereny wód powierzchniowych (zbiorniki wodne, stawy),	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) tereny obsługi produkcji rolniczej i leśnej, 2) tereny zabudowy gospodarczej związanej z produkcją rolną w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, 3) tereny dolesień, za wyjątkiem gruntów II, III i IV klasy bonitacyjnej oraz terenów w granicach Obszarów Natura 2000 PLH240001 Cieszyńskie Źródła Tufowe oraz PLH240005 Beskid Śląski, 4) tereny urządzeń wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych (energia słoneczna) o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem terenów rolniczych II i III klasy bonitacyjnej gleb oraz terenów rolnych w granicach obszarów chronionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody.	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) w granicach Obszarów Natura 2000 PLH240001 Cieszyńskie Źródła Tufowe oraz PLH240005 Beskid Śląski zakaz lokalizacji zabudowy w sposób kolidujący z siedliskami i gatunkami chronionymi, jak również w sposób mogący negatywnie oddziaływać na te siedliska i gatunki chronione, 2) zakaz lokalizacji zabudowy nie związanej z rolnictwem, w tym zabudowy mieszkaniowej i zabudowy rekreacji indywidualnej, 3) na terenach rolnych oznaczonych na rysunku studium jako tereny wyłączone spod zabudowy, obowiązuje zakaz lokalizowania funkcji mieszkaniowej, dopuszcza się lokalizację zabudowy gospodarczej związanej produkcją rolną w gospodarstwach rolnych, 4) zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem siły wiatru, 5) dla terenów położonych w obrębie zlewni potoków zlokalizowanych granicach Obszaru Natura 2000 PLH240001 Cieszyńskie Źródła Tufowe, dla istniejącej zabudowy obowiązuje: - zakaz stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków z systemem rozsączania w gruncie, - nakaz stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki, - w terenach zabudowy zagrodowej i rolniczej zabudowy gospodarczej ustala się nakaz stosowania szczelnych bezodpływowych zbiorników na gnojówkę i płyt obornikowych 6) w celu utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk obszaru Natura 2000 PLH240005 „Beskid Śląski” ustala się: - łąki i murawy bliźniczkowe oraz kserotermiczne wymagają przywrócenia tradycyjnego użytkowania kośno-pasterskiego, zapobiegającemu procesom sukcesji, - dla siedlisk wilgociolubnych: młaki i ziołorośla górskie, oraz licznych wychodni skalnych ustala się ochronę bierną.	

	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego,	

1	2	3
RU – tereny obiektów produkcji rolniczej	1. Przeznaczenie podstawowe	1) maksymalna wysokość zabudowy – 15,0 m, 2) wskaźnik powierzchni zabudowy – maksymalnie 0,80, 3) wskaźnik intensywności zabudowy – maksymalnie 1,20, 4) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 10%,
	1) tereny przeznaczone na lokalizację obiektów produkcji ogrodniczej, hodowlanej i rolniczej, 2) tereny obiektów administracyjno – socjalnych,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) tereny zabudowy usługowej związanej z obsługą rolnictwa, 2) tereny urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych (energia słoneczna) o mocy powyżej 100 kW.	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) lokalizacja przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wyłącznie z zakresu chowu lub hodowli zwierząt, 2) zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem siły wiatru,	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 2) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 25% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 3) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania.	

1	2	3
ZLD – tereny zalesień	1. Przeznaczenie podstawowe	1) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki na której będzie realizowany nowy obiekt - 80%,
	1) tereny rolne przeznaczone do zalesienia,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) tereny i obiekty służące rekreacji i wypoczynkowi,	
	2) tereny wód powierzchniowych,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) w granicach Obszaru Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski przed zalesieniem terenów rolnych należy dokonać przeglądu w aspekcie występowania siedlisk i gatunków chronionych, 2) w wypadku ich wystąpienia ustala się zakaz zalesiania takich terenów.	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego,	

1	2	3
ZL – tereny lasów	1. Przeznaczenie podstawowe	Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania zgodnie z przepisami odrębnymi
	1) tereny leśne, w tym urządzenia i obiekty gospodarki leśnej, zgodne z planem urządzania lasu,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	--	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) wynikające z ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, 2) dla terenów leśnych położonych w granicach Obszaru Natura 2000 PLH240001 Cieszyńskie Źródła Tufowe należy odstąpić od możliwości utworzenia specjalistycznych gospodarstw hodowli drzew i krzewów a także zwierzyny leśnej, 3) w celu utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk leśnych obszaru Natura 2000 PLH240005 „Beskid Śląski” ustala się: - leśne zbiorowiska, takie jak: jaworzyny, bory na torfie, jak również wyłączone z użytkowania partie buczyn czy borów, podlegają ochronie biernej, - w pozostałych buczynach i borach, użytkowanych dotąd gospodarczo, mogą być dalej prowadzone działania gospodarcze, w taki sposób, by nie pogorszyć ich stanu ochrony, a więc z uwzględnieniem tzw. ekologicznych zasad gospodarki leśnej,	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) zagospodarowanie i przeznaczenie terenów zgodnie z planami urządzenia lasów, 2) zmiana przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne wymaga zgody właściwego organu,	

1	2	3
IT – tereny infrastruktury technicznej	1. Przeznaczenie podstawowe	1) maksymalna wysokość zabudowy – 2 kondygnacje nadziemne, 2) wskaźnik powierzchni zabudowy – maksymalnie 0,80, 3) wskaźniki intensywności zabudowy, maksymalnie – 1,6, 4) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki - 10%,
	1) tereny ujęć wód i obiektów zaopatrzenia w wodę, 2) tereny odprowadzania i oczyszczania ścieków, 3) tereny zaopatrzenia w energię elektryczną i gaz,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) tereny i obiekty obsługi administracyjno – socjalnej,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) -----	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	

1	2	3
KK – tereny kolejowe	1. Przeznaczenie podstawowe	Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania zgodnie z przepisami odrębnymi
	1) tereny linii kolejowych, 2) tereny urządzeń i obiektów związanych z funkcjonowaniem transportu kolejowego, w tym obsługi pasażerskiego i towarowego transportu kolejowego, 3) tereny sieci, obiektów i urządzeń systemów kolejowej infrastruktury technicznej,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) tereny magazynów, baz i składów,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) uwzględnienie ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych,	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego,	

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. Ochrona powietrza

W celu poprawy jakości powietrza i osiągnięcia odpowiednich standardów, należy zmniejszyć emisje zanieczyszczeń poprzez następujące działania:

- 1) realizację urządzeń ochronnych lub wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych i jednostkach realizujących cele publiczne,
- 2) ograniczenie "emisji niskich" pochodzących z gospodarstw domowych, wprowadzenie gazu ziemnego, oleju opałowego i urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej, stosowanie w budownictwie materiałów o wysokiej izolacyjności cieplnej,
- 3) tworzenie preferencji dla lokalizacji nowych podmiotów gospodarczych, wykorzystujących przyjazne środowisku technologie wytwarzania,
- 4) preferencje dla szerszego wykorzystywania odnawialnych źródeł energii,
- 5) rozwój alternatywnych środków komunikacji (tworzenie systemu ścieżek rowerowych, zwiększenie udziału w ruchu komunikacyjnym transportu zbiorowego, opartego na nowym, ekologicznym taborze),
- 6) wprowadzenie pasów zieleni wzdłuż tras komunikacyjnych.

Głównym obszarem działań ochronnych powinny być przedsięwzięcia podejmowane w przemyśle, gospodarce komunalnej i komunikacji, mających największy wpływ na stan powietrza.

3.2. Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym

W celu usuwania uciążliwości akustycznych należy zmniejszać powierzchnie obszarów i liczby mieszkańców objętych zasięgiem szkodliwego oddziaływania hałasu komunikacyjnego i przemysłowego poprzez następujące działania:

- 1) uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wniosków wynikających z wykonywanych pomiarów zagrożenia hałasem,
- 2) uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lokalizacji obiektów przemysłowych, których funkcjonowanie powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu, poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowej zabudowy,
- 3) uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego natężeń hałasu wzdłuż linii kolejowych, dróg o znaczeniu powiatowym, poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowej zabudowy.

Wszelkie działania w zakresie ochrony hałasem powinny być prowadzone kompleksowo, w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony zdrowia mieszkańców gminy.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (29 art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy każdorazowo klasyfikować tereny w zakresie ochrony przed hałasem na całym obszarze opracowania planu.

Celem strategicznym w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym na terenie gminy, jest monitoring pól elektromagnetycznych, zmierzający do określenia skali problemu i poprawy bezpieczeństwa w tym zakresie. Dodatkowym działaniem w tym zakresie jest wprowadzenie w opisie obszarów funkcjonalno-przestrzennych gminy zakazów lokalizowania nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w strefie bezpieczeństwa od linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV, doprowadzenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego do uporządkowania istniejących konfliktów przestrzennych pomiędzy zabudową mieszkaniową a liniami wysokiego napięcia.

3.3 Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych

Ochrona wód podziemnych jest jednym z najważniejszych kierunków działań, ze względu na obecne i przyszłe wykorzystywanie ich do zaopatrzenia mieszkańców w wodę. W celu zapewnienia najwyższej ochrony wód zakłada się uzyskanie całkowitej likwidacji zrzutu ścieków nieoczyszczonych z gospodarstw indywidualnych i zakładów przemysłowych oraz zapobieganie i przeciwdziałanie szkodliwym wpływom na obszary zasilania wód.

W celu osiągnięcia dobrego stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych, umożliwiających ich wykorzystanie do celów użytkowych, przewiduje się następujące działania:

- 1) modernizację urządzeń wodnych w celu osiągnięcia wymaganych standardów jakościowych wody pitnej,
- 2) stosowanie nowych technologii, wpływających na czystość i ilość odprowadzanych ścieków, w tym między innymi budowę i modernizację urządzeń oczyszczających ścieki, wykorzystywanie osadów z oczyszczalni,
- 3) kontynuację przedsięwzięć związanych z kanalizacją gminy, w tym między innymi budowę nowych odcinków kanalizacji,
- 4) likwidację dzikich wysypisk śmieci,
- 5) utrzymanie właściwego poziomu wód gruntowych i powierzchniowych w naturalnych zbiornikach wodnych, między innymi poprzez zastosowanie budowli piętrzących (np. zastawek), odbudowę i utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym urządzeń służących tzw. małej retencji,
- 6) unikanie zaburzeń stosunków wodnych, między innymi poprzez prowadzenie specjalnej ochrony na terenach podmokłych, obszarach źródliskowych, ciekach i zbiornikach wodnych, aby zapewnić naturalną zdolność retencyjną terenu, a także zalesienie obszarów źródliskowych, wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- 7) dążenie do zapewnienia pełnej retencji wód opadowych na obszarze prowadzonych inwestycji.

Działania w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przyczynia się do poprawy jakości wód, ale również do podniesienia jakości życia mieszkańców i wzrostu atrakcyjności terenów gminy.

3.4. Ochrona powierzchni ziemi (gleb i kopalin)

Zagrożenia środowiska glebowego na terenie Gminy Goleszów występują głównie w gospodarce rolnej. W celu zapewnienia odpowiedniej ochrony powierzchni ziemi należy przewidzieć następujące działania:

- 1) likwidację nielegalnych wysypisk śmieci,
- 2) niedopuszczanie do zanieczyszczenia gleb szkodliwymi nawozami,
- 3) racjonalne gospodarowanie zasobami złóż,
- 4) ochronę udokumentowanych złóż przed trwałym zainwestowaniem,
- 5) ochronę terenów poeksploatacyjnych i wyrobisk przed składowaniem odpadów i zanieczyszczaniem,
- 6) rekultywację terenów poeksploatacyjnych i wyrobisk,
- 7) ograniczenie wykonywania prac związanych ze zmianą ukształtowania terenu na terenach rolniczych i łąkach.

3.5. Ochrona przyrody i krajobrazu

W celu zapewnienia harmonijnego rozwoju przestrzennego gminy, przy jednoczesnej dbałości o środowisko, uznaje się za korzystne wszystkie działania zmierzające do stworzenia warunków

i zasad prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju osadnictwa wzbogacających różnorodność biologiczną i krajobrazową.

Istniejące i projektowane formy ochrony przyrody i krajobrazu przedstawiono na Rysunku Nr 2 studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

3.5.1. Obszary Natura 2000

W granicach Gminy Goleszów zlokalizowane są częściowo dwa obszary Natura 2000:

- ✓ Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH 240001,
- ✓ Beskid Śląski PLH 240005.

Obszar Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe, zaproponowany jako OZW w 2004 r, zatwierdzony został jako OZW w kwietniu 2008 r.

Ostoja jest obecnie najlepiej zachowanym i jedynym wykształconym na taką skalę obszarem występowania czynnych tufów wapiennych, którym towarzyszą zbiorowiska mchów brunatnych ze związku Cratoneurion commutati i jednym z nielicznych na terenie Polski. Najbliższe, znane stanowiska tego siedliska znajdują się w okolicach Opatowa i na Pogórzu Kaczawskim. Stanowiska tych siedlisk są największe i najlepiej zachowane w województwie śląskim i w całym pasie Pogórzy Zachodniobeskidzkich. Dla ochrony dobrze zachowanych, naturalnych, wielogatunkowych drzewostanów lasów liściastych wraz z bogactwem roślin zielnych i interesującymi składnikami fauny, w tym chronionych i rzadkich, utworzono tu w 1996 roku 2 rezerwaty. W obszarze stwierdzono występowanie 8 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Gatunki z motywacją D, w punkcie 3.3, to gatunki chronione prawnie w Polsce.¹

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Nr 38/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe.

Zgodnie z ww. zarządzeniem, przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla Goleszowa i Dzięgielowa ustala się nakaz uwzględnienia następujących ustaleń:

- dla terenów leśnych i terenów przeznaczonych pod zalesienia, położonych w granicach obszaru Natura 2000 należy odstąpić od możliwości utworzenia specjalistycznych gospodarstw hodowli drzew i krzewów a także zwierzyny leśnej,
- dla terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej położonych w obrębie zlewni źródłiskowej potoku, dla zabudowy nie podłączonej do gminnej sieci kanalizacyjnej, ustala się zakaz stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków z systemem rozsączania w gruncie oraz obowiązek budowy i utrzymania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki bytowo – gospodarcze,
- dla zabudowy zlokalizowanej na terenach rolnych położonych w obrębie zlewni źródłiskowej potoku, ustala się zakaz stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków z systemem rozsączania w gruncie oraz obowiązek budowy i utrzymania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki bytowo – gospodarcze; ustala się obowiązek budowy i utrzymania szczelnych zbiorników na gnojówkę i płyt obornikowych w gospodarstwach, w których takie odpady są lub będą wytwarzane.

Obszar Natura 2000 Beskid Śląski, zaproponowany jako OZW w 2006 r, zatwierdzony został jako OZW w kwietniu 2008 r.

Obszar o dużym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności. Zidentyfikowano tu 17 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wśród nich jednymi z cenniejszych są zachowane fragmenty lasów o charakterze naturalnym (północno-wschodnie stoki Baraniej Góry). Masyw Baraniej Góry jest centrum występowania w Polsce dolnoreglowego boru na torfie Bazzanio-Piceetum, jednej z form siedliska 91D0. Obszar jest też jednym z centrów

¹ GDOŚ – Natura 2000 – Standardowy formularz danych

występowania dolnoregłowego boru jodłowo-świerkowego (dolnoregłowa forma siedliska 9140); występuje tu unikatowy ekotyp tzw. świerka istebniańskiego. Na terenie północnej części Beskidu śląskiego (ze względu na: chłodny i wilgotny klimat, dużą ilość opadów oraz strome, pokryte rumoszem skalnym stoki) rozwijają się dość licznie lasy jaworowe z miesięcznicą trwałą Lunario-Aceretum (9180). Znacznym zróżnicowaniem wyróżnia się także roślinność nieleśna, w tym szczególnie interesujące są murawy kserotermiczne na górze Tuł.

Beskid śląski charakteryzuje się największą liczbą jaskiń i schronisk skalnych (siedlisko 8310) w obrębie polskich Karpat Zewnętrznych. Tutaj też znajduje się największa z tych jaskiń - jaskinia w Trzech Kopcach o długości 947,5 m.

W obszarze liczne są wychodnie skalne, na których wykształcają się zbiorowiska szczelin skalnych (kod 8220). Stwierdzono tu 21 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to ostoja fauny typowej dla puszczy karpackiej. Na obszarze odnaleziono też liczne stanowiska rzadkich i zagrożonych roślin oraz bezkręgowców. Jest tu jedno z 4 stanowisk tojadu morawskiego w Polsce i jeden z 4 rejonów występowania tocji karpackiej. Z początkiem XX wieku stwierdzono tu jedno z 3 znanych w Polsce stanowisk konarka tajgowego *Phryganophilus ruficollis*, ale od tego czasu brak potwierdzenia jego obecności.²

Dla tego obszaru nie ustanowiono jeszcze planu zdań ochronnych.

W opracowywanych planach miejscowych należy uwzględnić następujące, poniższe sposoby ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony.³

Siedliska przyrodnicze

Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk leśnych będących podstawą utworzenia obszaru „Beskid Śląski” wymaga przede wszystkim, aby:

- leśne zbiorowiska, takie jak: jaworzyny, bory na torfie, jak również wyłączone z użytkowania partie buczyn czy borów, powinny podlegać ochronie biernej, zapewniającej niezakłócony przebieg naturalnych procesów przyrodniczych.
- W pozostałych buczynach i borach, użytkowanych dotąd gospodarczo, mogą być dalej prowadzone działania gospodarcze, w taki sposób, by nie pogorszyć ich stanu ochrony, a więc z uwzględnieniem tzw. ekologicznych zasad gospodarki leśnej. Oznacza to: pozostawienie pewnej ilości suchego drewna w lesie (poziom do ustalenia z nadleśnictwem), pozostawianie starych, dziuplastych drzew, respektowanie ściśle określonego, dostosowanego do lokalnych uwarunkowań etatu rębного, podniesiony nieco wiek rębności itp. W monokulturach świerkowych natomiast należy rozpocząć przede wszystkim przebudowę drzewostanu, wprowadzając gatunki liściaste, bardziej odpowiednie w niższych piętrach regłowych. Unikać należy wprowadzania gatunków obcych geograficznie i siedliskowo.
- W przypadku łęgów nie należy odcinać ich od zalewów rzeki lub osuszać, a przede wszystkim nie wycinać. Stosowany tradycyjny sposób pozyskiwania drewna, nie zagraża ich istnieniu. W łęgach rozprzestrzeniają się łanowo obce gatunki inwazyjne (głównie rdestowiec japoński, niecierpek gruczołowaty), które zagłuszają rodzimą roślinność i powodują spadek różnorodności biologicznej. Powinny one być eliminowane w miarę ich pojawiania się.

Ustalenia planów miejscowych winny również eliminować powstawanie głównych zagrożeń leśnych siedlisk przyrodniczych:

- odlesianie i fragmentacje kompleksów leśnych,
- rozproszona zabudowa letniskowa, gęstniejąca sieć dróg,
- intensywne użytkowanie rekreacyjne – narciarstwo, crossy, itp.

² GDOŚ – Natura 2000 – Standardowy formularz danych

³ Strategia zarządzania dla obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski”; Instytut Ochrony Przyrody PAN Kraków

Łąki i murawy bliźniczkowe oraz kserotermiczne, jako siedliska półnaturalne wymagają przywrócenia tradycyjnego użytkowania kośno-pasterskiego, zapobiegającemu procesom sukcesji, będącej dla nich głównym zagrożeniem.

Siedliska wilgociolubne: młaki i ziołorośla górskie, oraz jaskinie i liczne wychodnie skalne, na których wykształcają się szczelinowe zbiorowiska paproci (kod siedliska 8220), jak również kamieńce nadrzeczne (wymagające zachowania naturalnego koryta rzeki i jej dynamiki) nie wymagają zasadniczo ochrony czynnej. Nie przewiduje się żadnych działań mających charakter zabiegów ochrony aktywnej, skierowanych bezpośrednio na płaty tych siedlisk, gdyż dla ich wymagań ekologicznych najwłaściwszą formą ochrony jest ochrona bierna.

3.5.2. Pomniki przyrody

Obejmuje się ochroną istniejące pomniki przyrody (11 istniejących, łącznie chronionych jest 13 drzew), oznaczonych graficznie na Rysunku Nr 2 Studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Wykaz pomników przyrody zamieszczono w części 1 "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" Rozdział 8 "Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych", pkt 9.1. "Pomniki przyrody ożywionej".

W ustaleniach planów należy zakazać dewastacji i degradacji środowiska przyrodniczego, które mogłoby przyczynić się do osłabienia drzew w strefie rzutu ich korony oraz wprowadzić ustalenia zgodnie z aktami ustanawiającymi ich ochronę.

3.5.3. Rezerwat przyrody "Zadni Gaj"

Obejmuje się ochroną ustanowiony rezerwat przyrody "Zadni Gaj", oznaczony graficznie na Rysunku Nr 2 Studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Rezerwat utworzony został w celu zachowania naturalnego stanowiska cisa. Położony jest w Cisownicy na wysokości 500-519 m n.p.m., na wierzchołku wzgórza Zadni Gaj zwanego też Zagranem. Chroniony cis występuje na obszarze zdegradowanej buczyny karpackiej z wyraźnym udziałem świerka oraz z domieszką jodły, jesionu, modrzewia, dębu szypułkowego, klonu pospolitego i jaworu. Przeprowadzona w 1995 r. waloryzacja wykazała istnienie 42 okazów cisa. Najstarsze okazy mają około 200 lat.

3.5.4. Użytek ekologiczny "Góra Tuł"

Obejmuje się ochroną ustanowiony użytek ekologiczny "Góra Tuł", oznaczony graficznie na Rysunku Nr 2 Studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych łąk storczykowych ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin.

Stanowiska storczykowate, zimowitu oraz jedyne na Śląsku stanowiska dyptamu jesionolistnego podlegają szczególnej ochronie. Spośród 49 gatunków chronionych do dnia dzisiejszego zachowało się tylko 27. Najciekawsze fragmenty łąk zachowały się w przyszczytowej części rezerwatu o ekspozycji północnej.

3.5.5. Stanowiska dokumentacyjne "Jasieniowa"

Obejmuje się ochroną ustanowione stanowisko dokumentacyjne "Jasieniowa", oznaczone graficznie na Rysunku Nr 2 Studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych unikatowych odsłoneń fliszu karpackiego, w tym wapieni cieszyńskich, a także stanowisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Na obszarze stanowiska dokumentacyjnego ustala się zadania ochrony czynnej polegające na okresowym usuwaniu części krzewów i samosiewek drzew ze ścian skalnych z uwzględnieniem wymagań ekologicznych zagrożonych i rzadkich gatunków roślin.

3.5.6. Park Krajobrazowy “Beskidu Śląskiego”

Obejmuje się ochroną część gminy Goleiszów położoną w granicach Parku Krajobrazowego “Beskidu Śląskiego w granicach zaznaczonych graficznie na Rysunku Nr 2 Studium “Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Park utworzono w celu zachowania i upowszechnienia wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Beskidu Śląskiego w warunkach racjonalnego zagospodarowania. Najcenniejsze obszary o naturalnym charakterze uznane są za rezerваты przyrody, których na terenie Parku jest osiem. Atrakcyjność rejonu wzbogacają zabytki architektury i lokalnego budownictwa.

Lasy Parku Krajobrazowego są w znacznym stopniu przekształcone przez człowieka. Obecnie piętro pogórza do wysokości około 500 m n.p.m. zajmują pola uprawne oraz tereny zurbanizowane. Na pozostałym obszarze prawie całkowicie znikły grądy. Wzrósł areał borów jodłowo-świerkowych oraz świerczyn. Zmniejszyła się powierzchnia dolnoreglowych lasów bukowych. Na stromych stokach występują jaworzyny górskie. W dolinach potoków spotykane są łągi jesionowe i nadrzeczne olszyny górskie oraz dolnoreglowe bory świerkowe na torfie. Najwyższe partie gór (powyżej 1000 m) zajmują świerczyny górnoreglowe. Część parku zajmują łąki i pastwiska. Na terenach podmokłych rozwijają się młaki. Wśród zwierząt występuje ok. 35 gatunków ssaków (m.in.: jeleń, sarna, dzik, wilk, ryś, lis, sporadycznie niedźwiedź, nietoperze: gacek wielkouch, nocek duży, nocek wąsaty, podkowiec mały, owadożerne ryjówki: aksamitna, malutka i górską). Licznie obserwowane są ptaki, wśród nich stwierdzono występowanie gatunków subalpejskich: siwerniak, drozd obrożny, dzięcioł trójpalczasty i orzechówka. Wśród gadów najliczniej stwierdzane są jaszczurki: zwinka, żyworodna oraz żmija zygzakowata, zaskroniec i padalec. Płazy reprezentowane tutaj są przez 13 gatunków z 18 spotykanych w Polsce. W wodach dorzecza górnej Wisły odnotowano występowanie 12 gatunków, przy czym najpospolitszy w rejonie Beskidu Śląskiego jest pstrąg potokowy.

Obszar Beskidu Śląskiego stanowi ponadto obszar węzłowy o znaczeniu krajowym sieci ECONET – POLSKA.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 marca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, na terenie Parku i jego otuliny obowiązuje stosowanie następujących ogólnych zasad i kierunków działania:

- 1) Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.
- 2) Ochrona środowiska i krajobrazu przed :
 - zakłóceniem stosunków wodnych,
 - degradacją gleb i szaty roślinnej,
 - zanieczyszczeniami powietrza,
 - zakłóceniami harmonii w krajobrazie.
- 3) Czynna ochrona środowiska poprzez :
 - likwidację lub ograniczenie na terenie Parku działalności gospodarczej szkodliwej dla środowiska,
 - prawidłową politykę przestrzenną,
 - utrzymanie, odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.
- 4) Prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej i łowieckiej w sposób umożliwiający realizację celów, dla których został powołany Park.

3.5.7. Łąki i zieleń łąkowa w dolinach cieków wodnych.

Celem ochrony jest zapewnienie powiązania głównych elementów lokalnego systemu obszarów ochrony ekologicznej, ochrona wód powierzchniowych i ich źródeł oraz głównych obszarów zasilania wód podziemnych a także ochrona walorów krajobrazowych.

Zasady ochrony.

Ustala się nakazy:

- ograniczania zmiany użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne i inne uprawy rolne,
- zmian stosunków wodnych i regulacji cieków wodnych,
- działalności produkcyjnej i hodowlanej.

Ustala się zakazy:

- lokalizacji nowej zabudowy,
- zmian w stosunkach wodnych podmokłych łąk mogące spowodować nieodwracalne zmiany w ich składzie gatunkowym,
- likwidacji istniejących zadrzewień i zakrzewie z wyłączeniem związanych z pracami pielęgnacyjnymi i racjonalną gospodarką rolną,
- lokalizowania nowych i rozbudowy istniejących obiektów nie wyposażonych w urządzenia do oczyszczania ścieków,
- lokalizacji składowisk odpadów i wylewisk,
- lokalizacji nowej zabudowy w poprzek ciągów dolinnych.

Powyższe zasady należy uwzględnić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

3.5.8. Tereny cenne przyrodniczo wskazane do ochrony.

Wskazuje się do objęcia ochroną prawną:

- a) **Las "Bielowiec"** – ochrona naturalnych lasów łęgowych i grądowych,
- b) **Las "Turówka"** – ochrona ekosystemów leśnych - buczyna karpacka i sudecka, grąd (w tym naturalna świerczyna grądowa), łęgi jesionowo - olszane, olszyna górską,
- c) **Las "Raj"** - ochrona dotyczy naturalnych grądów, buczyn, łęgu oraz licznych rzadkich i chronionych gatunków roślin,
- d) **Las "Strzeblin"** - ochrona grądu, łęgów jesionowo - olszanych oraz szeregu rzadkich i chronionych roślin oraz ptaków.

Do czasu objęcia ochroną prawną, dla ww. terenów ustala się zasady ochrony, które należy uwzględnić w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 6) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 7) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 8) zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 9) umieszczania tablic reklamowych.

4. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW

Historyczne dziedzictwo kulturowe Goleszowa ze względu na wysokie walory zachowanych obiektów wymaga odpowiednich działań ochronnych. Ochrona cennych obiektów architektury i budownictwa, zwłaszcza najbardziej wartościowych jest realizowana poprzez wpis do rejestru zabytków. Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków zamieszczono w części 1 - "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" Rozdział 3 - "Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej" a ich lokalizacja została przedstawiona na Rysunku Nr 2 studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Niezależnie od obiektów wpisanych do rejestru zabytków, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków przekazał Wójtowi Gminy Goleszów wykaz zabytków nieruchomych wyznaczonych do ujęcia w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Wykaz tych obiektów zamieszczono w części 1 - "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego", Rozdział 3 - "Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej".

Ze względu na uregulowanie zawarte w art.19 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, który mówi, że w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się, w szczególności ochronę:

- 1) zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
 - 2) innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków,
- istnieje pilna potrzeba opracowania zaktualizowanych kart adresowych dla prowadzenia Gminnej Ewidencji Zabytków.

Dla:

- zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków woj. śląskiego,
- zabytków nieruchomych ujętych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków,
- zabytków nieruchomych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków,
- zabytków archeologicznych

ustala się:

Cel ochrony - zachowanie i należyte utrzymanie elementów środowiska kulturowego mających znaczenie dla dziedzictwa i rozwoju kulturowego ze względu na ich wartość historyczną, naukową lub artystyczną.

Zasady ochrony obiektów objętych wpisem do rejestru zabytków.

Wymagania ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków obejmują:

- a) nakaz zachowania obiektów;
- b) w przypadku remontów, modernizacji i adaptacji budynków: zachowanie zabytkowego wystroju elewacji oraz wyposażenia wnętrz, utrzymanie gabarytów i historycznego rozplanowania wnętrz, stosowanie tradycyjnych, wysokiej jakości materiałów budowlanych, ewentualne przywracanie zniszczonego wystroju elewacji, pokrycia dachowego może następować jedynie w oparciu o zachowany materiał ikonograficzny o potwierdzonej wartości historycznej;
- c) w przypadku zmiany sposobu użytkowania budynków: unikanie funkcji kolidujących z wartością zabytkową budynku - również w odbiorze społecznym;
- d) w odniesieniu do terenów oraz działek związanych z obiektem zabytkowym wpisanych do rejestru obowiązuje spełnienie wymogów ochrony w zakresie i granicach określonych w decyzji o wpisie do rejestru.

W stosunku do zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru, z mocy prawa obowiązuje:

- a) wymóg uzyskania - przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub rozbiórkę - pozwolenia konserwatorskiego w wypadku podejmowania jakichkolwiek działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku (art.36 ustawy o ochronie zabytków i o opiece nad zabytkami), zwłaszcza w wypadku prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robot budowlanych przy zabytku, a także w razie wykonywania robot budowlanych w otoczeniu zabytku, dokonywania podziału nieruchomości, zmiany przeznaczenia lub sposobu korzystania z zabytku oraz umieszczania na nim urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów;

b) w przypadku zagospodarowania zabytku na cele użytkowe - wymóg posiadania przez właściciela lub posiadacza zabytku dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku i możliwości jego adaptacji (z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości zabytku), a także uzgodnionego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków programu zagospodarowania i dalszego korzystania z tego zabytku, z uwzględnieniem wyeksponowania jego wartości oraz programu prac konserwatorskich.

Zasady dotyczące zabytków obejmowanych ochroną na podstawie ustaleń planów miejscowych.

W miejscowych planach należy przyjmować ustalenia służące zachowaniu walorów artystycznych i naukowych zabytków nieruchomych nie wpisanych do rejestru, ujętych w gminnej ewidencji zabytków, przyjmując zasadę okresowej weryfikacji obiektów objętych ewidencją zabytków.

W stosunku do obiektów, o których mowa powyżej, zaleca się:

- a) zachowanie budynków z możliwością remontów, modernizacji i adaptacji oraz zmiany funkcji,
- b) w przypadku remontów, modernizacji i adaptacji - zachowanie cech stylowych i elementów zabytkowych wskazanych w zapisach planu,
- c) usunięcie - w miarę możliwości - substandardowych i dysharmonijnych rozbudów,
- d) ochronę zieleni towarzyszącej.

W zapisach planu należy wskazać każdorazowo zabytkowe elementy budynku lub obiektu podlegające ochronie, na przykład: gabaryt budynku i kształt dachu, wielkości i podział otworów okiennych i drzwiowych, wystrój elewacji, materiał elewacji i pokrycia dachu.

W przypadku aktualizacji miejscowych planów, w których ustalono ochronę obiektów objętych gminną ewidencją zabytków, o których mowa powyżej, możliwa jest korekta listy chronionych obiektów, zmiana zakresu ochrony lub odstępianie od nałożonych ograniczeń, zakazów i nakazów.

W miejscowych planach należy ponadto przyjmować ustalenia służące ochronie zabytków ruchomych - krzyży i kapliczek oraz miejsc pamięci - pomników.

Zasady dotyczące ochrony zabytków archeologicznych.

Na obszarze stanowisk archeologicznych wskazanych w gminnej ewidencji zabytków należy:

- a) o wszelkich zamierzonych pracach ziemnych - przed ich rozpoczęciem - powiadomić właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków,
- b) wszelkie działania inwestycyjne w zakresie prac ziemnych prowadzić pod nadzorem archeologicznym.

Ze względu na to, że ochronę i opiekę nad zabytkami należy prowadzić w oparciu o dokumenty i rejestry oraz ewidencje, które podlegają ciągłej aktualizacji ustala się, że określenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków będzie się odbywać w oparciu o ustalenia zawarte w aktualnych na okres sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego: krajowym programie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz w gminnym programie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, jak również w oparciu o ustalenia zawarte w aktualnych kartach wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wnioski konserwatorskie przekazane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na etapie zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego.

Ustaleniami studium obejmuje się ochroną, jak również wskazuje się do objęcia ochroną ustaleniami planów zagospodarowania przestrzennego 13 miejsc pamięci zlokalizowanych w Gminie Goleśzów.

Wykaz miejsc pamięci zawarto w części 1 - "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" Rozdział 3 - "Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej" a ich lokalizacja została przedstawiona na Rysunku Nr 2 studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1. Kierunki rozwoju systemu komunikacji

5.1.1. Układ drogowo – uliczny

Powiązania zewnętrzne krajowe i regionalne

Ustala się, że zewnętrzne drogowe powiązania krajowe i regionalne zapewnia się poprzez istniejące drogi (zlokalizowane poza granicami gminy):

- drogę krajową Nr 81 relacji Katowice-Skoczów – Harbutowice,
- drogę wojewódzką Nr 941 będącą kontynuacją drogi krajowej Nr 81 w kierunku Ustronia i Wisły.

Dostępność do drogi krajowej zapewniona jest przez skrzyżowanie z drogą powiatową 2607S (ul. Ustrońska).

Powiązania zewnętrzne ponadlokalne

Ustala się, że powiązania z sąsiednimi gminami zapewnia się poprzez układ dróg, który tworzą następujące drogi powiatowe:

- droga nr 2605 S Nierodzim - Kozakowice,
- droga nr 2606 S Goleszów - Hermanice,
- droga nr 2607 S Cieszyn - Ustroń,
- droga nr 2608 S Cieszyn – Dzięgielów - Cisownica,
- droga nr 2609 S Bażanowice – Dzięgielów,
- droga nr 2610 S Goleszów - Dzięgielów-Leszna,
- droga nr 2611 S Leszna - Leszna Górna,
- droga nr 2612 S droga przez wieś Cisownica,
- droga nr 2613 S Międzyświeć - Goleszów,
- droga nr 2614 S Skoczów – Kisielów - Ogrodzona.

Układ wewnętrzny gminy

Sukcesywne kształtowanie się struktury przestrzennej gminy miało bezpośredni wpływ na obecny kształt układu ulicznego. Uwarunkowania historyczne, jak również przestrzenny rozwój gminy w ostatnim 50 – cioleciu spowodował wykształcenie się układu drogowego, którego zadaniem było zaspokojenie bieżących potrzeb w zakresie realizowania dojazdu do powstającej sukcesywnie zabudowy. Kształtowany w ten sposób układ komunikacyjny nie mógł służyć kompleksowemu rozwiązaniu problemów związanych z prawidłową obsługą komunikacyjną gminy. Podstawowy układ drogowy gminy tworzy sieć dróg powiatowych uzupełniona siecią dróg gminnych oraz drogami o nieustalonej kategorii.

Szczegółowy wykaz dróg zamieszczono części 1 – “Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, Rozdział 12 pkt 12.1. Układ drogowo-uliczny.

5.1.1.1. Kierunki rozwoju układu drogowo - ulicznego

Ustala się, że rozwój układu komunikacyjnego będzie się odbywał poprzez przebudowę istniejącej sieci drogowo- ulicznej oraz budowę, w zależności od potrzeb, nowych dróg publicznych, których lokalizacja zostanie określona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Ustala się konieczność wypracowania wyraźnego, hierarchicznego podziału funkcjonalnego dróg na obszarze gminy co umożliwi prawidłowe zarządzanie drogami oraz prowadzenie spraw z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego.

5.1.1.2. Wytyczne do planów miejscowych:

- 1) Obsługę komunikacyjną gminy oraz terenów przeznaczonych do zabudowy należy prowadzić w oparciu o maksymalne wykorzystanie istniejącego systemu

komunikacyjnego, który w zależności od warunków miejscowych i potrzeb może podlegać rozbudowie i modernizacji.

- 2) Układ dróg istniejących w zależności od warunków miejscowych i potrzeb, powinien podlegać uzupełnieniu o układ dróg bezpośrednio obsługujących tereny przewidziane do zabudowy.

5.1.2. Pasażerska komunikacja publiczna

Ustala się, że w ramach systemu pasażerskiej komunikacji publicznej funkcjonować będą podsystemy:

- kolejowych przewozów pasażerskich; na liniach PKP: Katowice – Czechowice Dziedzice – Goleiszów – Wisła oraz Cieszyn – Bielsko Biała (po jej reaktywacji);
- autobusowy; funkcjonujący jako system linii zarządzanych przez ustawowego organizatora uzupełniony o linie prywatnych przewoźników.

5.1.3. Parkingi publiczne

W zakresie polityki parkingowej ustala się:

- a) polityka parkingowa powinna być zróżnicowana w zależności od potrzeb danego obszaru gminy i występujących uwarunkowań komunikacyjnych poprzez realizację parkingów publicznych;
- b) dla nowych lub przekształcanych funkcjonalnie lub architektonicznie obiektów należy, w miarę możliwości, wprowadzić zasadę realizacji niezbędnej ilości miejsc postojowych dla samochodów na obszarze działek podlegających zabudowie, na terenach intensywnie zagospodarowanych można odstępować od ścisłego respektowania tej zasady.

5.1.4. System komunikacji pieszej i rowerowej

W zakresie komunikacji pieszej i rowerowej ustala się następujące zasady:

- a) należy podejmować działania mające na celu segregację ruchu pieszego i kołowego,
- b) należy opracować system ścieżek rowerowych łączących tereny rekreacyjne i tereny usługowe z terenami zabudowy mieszkaniowej celem uwzględnienia go w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

5.2. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

5.2.1. Zaopatrzenie w wodę

Ustala się, że Gmina Goleiszów zaopatrywana będzie w wodę do celów komunalnych w oparciu o własne ujęcia wody.

Perspektywiczny wzrost zapotrzebowania na wodę należy pokryć zwiększając dostawy wody z wodociągu komunalnego w Pogórze.

5.2.2. Odprowadzenie ścieków sanitarnych

Priorytetem dla gminy w zakresie oczyszczania i utylizacji ścieków jest uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Wisły, która stanowi strefę ochrony zbiornika Goczałkowice. Budowa kanalizacji sanitarnej dotyczy głównie sołectwa Godziszów, Goleiszów, Kozakowice Dolne, Kozakowice Górne i Cisownica.

Wszystkie powstające na terenie gminy ścieki, muszą podlegać wysoko sprawnym procesom oczyszczania tj. co najmniej do stanu II klasy czystości wód.

Docelowy system kanalizacyjny gminy Goleiszów oparty będzie o następujące oczyszczalnie ścieków:

- 1) istniejącą oczyszczalnię ścieków miasta Cieszyn
- 2) istniejącą oczyszczalnię ścieków miasta Skoczów
- 3) istniejącą oczyszczalnię ścieków Cisownica – dociążenie do istniejącej przepustowości,
- 4) projektowaną oczyszczalnię mechaniczno - biologiczną "Goleiszów" z III ° oczyszczania dla Goleiszowa (zlewnia Odry), Godziszowa, Cisownicy, Kozakowic Dolnych i Górnych

(zlewnia Wisły), o wydajności 800 m³/d, zlokalizowaną w Goleszowie przy ul. Łąkowej, przy zakładowej oczyszczalni mechaniczno-biologicznej "Celma".

Na obszarach zabudowy rozproszonej gdzie nie przewiduje się skanalizowania z uwagi na wysoko koszt budowy sieci i mały efekt ekologiczny określa się indywidualny system oczyszczania ścieków (przydomowe oczyszczalnie lub zbiorniki bezodpływowe).

Ustala się, że dla terenów położonych w obrębie zlewni potoków zlokalizowanych w granicach Obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH 240001 (Goleszów, Dzięgielów) w wypadku nie podłączenia do kanalizacji gminnej obowiązuje:

- zakaz stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków z systemem rozsączania w gruncie,
- nakaz stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki,
- w terenach zabudowy zagrodowej i rolniczej zabudowy gospodarczej nakaz stosowania szczelnych bezodpływowych zbiorników na gnojówkę i płyt obornikowych.

5.2.3 Zaopatrzenie w gaz

Utrzymuje się istniejące kierunki zaopatrzenia w gaz.

Dalsza rozbudowa i modernizacja systemu dystrybucji gazu jest możliwa po spełnieniu warunku ekonomicznej opłacalności przedsięwzięcia.

5.2.4 Gospodarka cieplna

Z uwagi na brak zorganizowanego systemu ciepłowniczego - zaopatrzenie w ciepło nastąpi nadal w oparciu o indywidualne i lokalne źródła ciepła, z zastosowaniem ekologicznych nowoczesnych technologii gwarantujących wysoką sprawność energetyczną (powyżej 80 %) i wysoką efektywność ekologiczną (niski wskaźnik emisji).

Zakłada się, że przejście na gospodarkę niskoemisyjną zwiększy udział odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza wiatru, jak również energii słonecznej.

5.2.5 Zaopatrzenie w energię elektryczną

W celu poprawy warunków sieciowych oraz w związku z przewidywanym wzrostem zapotrzebowanej mocy przewiduje się realizację nowej stacji zasilającej GPZ "Goleszów" 110/15 kV, w nowej lokalizacji przy ulicy Łąkowej.

Zakłada się również przebudowę na dwutorową jednotorowej, tranzytowej linii wysokiego napięcia 110 kV relacji Ustroń - Trzyniec (Republika Czeska) - Cieszyn Mnisztwo.

Docelowo przewiduje się zasilanie gminy Goleszów z czterech źródeł:

- GPZ Cieszyn Mnisztwo,
- GPZ Skoczów,
- GPZ Ustroń.
- GPZ Goleszów (projektowana).

Wzrost zapotrzebowanej mocy kompensowany będzie poprzez wymianę transformatorów (o większej mocy) i zabudowę nowych stacji transformatorowych w obszarach urbanizowanych.

Ustala się możliwość wykorzystania energii uzyskiwanej ze źródeł odnawialnych – energii słonecznej. Określa się następujące obszary, w których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z tych źródeł o mocy powyżej 100 kW:

- tereny wytwórczości, baz, składów i magazynów oraz usług (PU),
- tereny rolnicze (R), za wyjątkiem gruntów II i III klasy bonitacyjnej.

5.2.6 Telekomunikacja

Przewiduje się dalszą rozbudowę telekomunikacji przewodowej poprzez:

- powiększenie pojemności koncentratorów (central),
- rozbudowę sieci telefonicznej.

W zakresie poprawy łączności bezprzewodowej określa się możliwość lokalizowania stacji bazowych telefonii komórkowej poprawiających jakość i zasięg użytkowania, z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska.

5.2.7 Gospodarka odpadami

Utrzymuje się istniejący system gospodarowania odpadami komunalnymi, z położeniem nacisku na selektywną zbiórkę odpadów.

Rozwój przestrzenny Gminy Goleiszów winien uwzględniać działania w zakresie przebudowy i rozbudowy systemów infrastruktury i w maksymalnym stopniu wykorzystywać obszary mające już zapewnioną obsługę infrastrukturalną jak również potencjał istniejących źródeł dostawy mediów oraz odbioru i unieszkodliwiania ścieków.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Definicja inwestycji celu publicznego zawarta w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym odnosi się do katalogu celów publicznych wyszczególnionych w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Są to zatem działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) dotyczące realizacji między innymi takich celów publicznych jak: budowa i utrzymanie dróg, infrastruktury technicznej, obiektów użyteczności, obiektów służących obronności państwa, zakładanie cmentarzy, opieka nad zabytkami itp.

Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, przewidziane do realizacji w Gminie Goleszów, zostały przedstawione na Rysunku Nr 2 studium - "Kierunki zagospodarowania przestrzennego" i obejmują zadania związane z:

- a) budowę oczyszczalni Goleszów,
- b) dokończeniem realizacji budowy kanalizacji sanitarnej.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego uchwalonym uchwałą Sejmiku Samorządowego Województwa Śląskiego nr II/21/2/2004 z dnia 21 czerwca 2004 r. i zmienionego uchwałą nr II/56/1/2010 z dnia 22 września 2010 r. na str. 99 tego planu znajduje się wykaz inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, uwzględnionych w dokumentach przyjętych przez Sejm RP, Radę Ministrów i właściwego ministra (tabela 2.2); wśród nich znajdują się inwestycja dotycząca obszaru Gminy Goleszów:

„Budowle regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty. Naprawa i modernizacja wałów w dorzeczu Odry wraz z Wartą”.

Zgodnie z załącznikiem graficznym do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego „Zadania i inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym”, zachodnia część gminy, położona w dorzeczu Odry zlokalizowana jest w granicach obszaru wyznaczonego dla realizacji tej inwestycji.

**8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA
PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH**

Na terenie Gminy Goleszów nie występują obszary, dla których obowiązkowe jest, na podstawie przepisów odrębnych, sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

**9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MPZP
NA PODSTAWIE USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU
PRZESTRZENNYM**

Na terenie gminy Goleszów nie występują obszary, dla których obowiązkowe jest, na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Gmina Goleszów ma obowiązujące plany miejscowe pokrywające swoim zasięgiem cały obszar gminy, wobec czego na dzień dzisiejszy nie zamierza sporządzać planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących znaczne obszary (np. sołectwo).

Nie wyklucza to możliwości sporządzania nowych planów miejscowych, których wykonanie wynikać będzie z bieżących potrzeb.

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

11.1 Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Rolnictwo i działalność rolnicza w ostatnich latach stało się dominującą funkcją gminy. Tereny rolnicze zajmują znaczącą część powierzchni. Rozwój przestrzenny, przeobrażenia strukturalne i demograficzne, postęp techniczny i technologiczny powoduje sukcesywne wyłączanie gruntów z użytkowania rolniczego. Pomimo zmniejszającego się arealu gruntów użytkowanych rolniczo, wzrasta liczba gospodarstw domowych utrzymująca się z działalności rolniczej.

W 2002 r. dochody tylko z działalności rolniczej wykazało zaledwie 108 gospodarstw domowych gminy, natomiast w 2010 r. było to już 825 gospodarstw.¹ Oznacza to, że rolnictwo staje się głównym źródłem dochodów mieszkańców gminy.

Mając powyższe na uwadze, w studium wyznacza się obszary użytkowania rolniczego, na których podstawową formą organizacyjną gospodarowania powinno stać się rozwojowe gospodarstwo rodzinne lub duże gospodarstwa prowadzące specjalistyczną produkcję rolniczą.

Gospodarstwa małe powinny prowadzić wysoko wyspecjalizowaną produkcję rolniczą (warzywa, owoce, zioła, rośliny ozdobne, rośliny specjalne dla przemysłu farmaceutycznego). Dzięki temu będą w stanie sprostać wymogom rynku odnośnie jakości, nowoczesności odmian oraz utrzymania standardów wytwarzanych produktów. Na gruntach rolnych obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy niezwiązanej z produkcją rolniczą, w tym nowej zabudowy mieszkaniowej.

Część z terenów otwartych pozostanie utrzymana jako tereny niezainwestowane, z dużym udziałem łąk i zadrzewień śródpolnych, zapewniając w ten sposób trwałość procesów przyrodniczych na obszarze zainwestowania oraz odpowiednie warunki klimatyczne, system przewietrzania.

Bardzo duże znaczenie w zahamowaniu i odwróceniu procesów stepowienia oraz erozji wietrznej gleb mają drzewa i krzewy. Pełnią one na dużych otwartych terenach niezwykle ważną rolę w środowisku:

- regulują stosunki wodne,
- poprawiają agroklimat,
- osłabiają erozję wietrzną i wodną.

Istniejąca roślinność śródpolna powinna podlegać systematycznej rekonstrukcji i rozbudowie, szczególnie wzdłuż dróg, rzek i miedz. Należy dążyć do:

- odtworzenia nasadzeń drzew owocowych wzdłuż mało uczęszczanych dróg,
- wzbogacenia nasadzeń śródpolnych o krzewy (głównie o jadalnych owocach),
- stosowania dominującego południkowego kierunku zadrzewień (ze względu na przewagę wiatrów zachodnich).

11.1.1. W zakresie kierunków i zasad kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala się :

- 1) utrzymanie produkcji rolniczej na gruntach uprawianych i możliwości powrotu do upraw na gruntach odłogowanych II, III i IV klasy bonitacyjnej poprzez nie dopuszczenie do samoistnego zalesienia;
- 2) wprowadzenie dolesień na gruntach V i VI klasy bonitacyjnej z preferencją rejonów wskazanych na rysunku studium (głównie pod kątem wzmacniania funkcji ekologicznych i zwiększenia lesistości gminy na terenach mało przydatnych dla innych celów lub terenów podtapianych i zalewanych);
- 3) zakaz zabudowy terenów rolniczych o funkcjach :
 - a) rolniczych na wielkoprzestrzennych arealach,

¹ GUS – Powszechny Spis Rolny w 2002 r. i 2020 r.

- b) ekologicznych na terenach wymagających objęcia ochroną z mocy ustawy o ochronie przyrody oraz stanowiących ciągi powiązań przyrodniczych (głównie łąki w dolinach cieków i korytarzy ekologicznych),
- c) klimatycznych i estetycznych (pokrywają się z obszarami wyżej wymienionymi).

W nowych sporządzanych planach miejscowych, na terenach rolniczych należy wykluczyć możliwość lokalizowania nowej funkcji mieszkaniowej oraz budynków rekreacji indywidualnej.

11.2. Leśna przestrzeń produkcyjna

11.2.1 W zakresie kierunków i zasad kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej ustala się :

- 1) prowadzenie gospodarki leśnej w lasach ochronnych pozostających w zarządzie PGL Lasy Państwowe według aktualnego planu urządzenia lasu;
- 2) gospodarkę leśną w lasach nie będących własnością Skarbu Państwa prowadzić należy zgodnie z aktualnym uproszczonym planem urządzenia lasu;
- 3) Zasady prowadzenia gospodarki leśnej w lasach ochronnych mają zapewnić:
 - a) zachowanie trwałości lasów w drodze:
 - preferowania naturalnego odnowienia lasu,
 - ograniczania regulacji stosunków wodnych do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasu oraz ubytkowanie sąsiadujących z lasami ochronnymi gruntów nieleśnych,
 - ograniczania trwałego odwadniania bagien śródleśnych do przypadków, w których wyniki przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunki wodne w lasach ochronnych,
 - b) zagospodarowanie i ochronę lasów w drodze:
 - kształtowania struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne,
 - stosowania indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,
 - ustalania etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasów ochronnych,
 - ograniczania stosowania zrębów zupełnych do najsłabszych siedlisk leśnych oraz prowadzenia ścinki drzew, zrywni i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej,
 - zakazu pozyskiwania żywicy i karpiny.
- 4) w granicach Parku Krajobrazowego nakaz stosowania ogólnych zasad i kierunków działania określonych w Rozporządzeniu Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 marca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz zakazów określonych na podstawie art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Lasy będące własnością Skarbu państwa we władaniu Lasów Państwowych wchodzi w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego "Lasy Beskidu Śląskiego". Celem utworzenia LKP "Lasy Beskidu Śląskiego" było:

- wszechstronne rozpoznanie stanu biocenoz górskich oraz dynamiki zachodzących w nich zmian;
- trwałe zachowanie lub odtwarzanie naturalnych walorów lasów górskich;
- łączenie trwałej gospodarki leśnej z aktywną ochroną przyrody;
- promowanie wielofunkcyjnej oraz zrównoważonej gospodarki leśnej;
- prowadzenie prac badawczych i doświadczalnictwa leśnego dla wypracowania wniosków możliwych do wykorzystania przede wszystkim w rejonach górskich;
- prowadzenie szkoleń Służby Leśnej oraz rozwijanie edukacji przyrodniczo-leśnej społeczeństwa.

Możliwość uprawiania sportów zimowych i całorocznej turystyki pieszej przyciąga rzesze turystów nie tylko z najbliższych aglomeracji miejskich Katowic i Krakowa, ale również z

całego kraju. Stwarza to okazję do szerokiej prezentacji proekologicznej polityki leśnej, a w jej ramach idei LKP. Jedną z przesłanek powołania LKP "Lasy Beskidu Śląskiego" było stworzenie możliwości lepszej i skuteczniejszej ochrony i restytucji walorów przyrodniczo-leśnych, do których należą m.in. obszary północno-zachodniej części Nadleśnictwa Ustroń stanowiące fragment Bramy Morawskiej, będące miejscem wędrówki z południa Europy wielu gatunków roślin i zwierząt na teren Polski.

W Studium wskazuje się obszary do zalesień (około 121 ha). Są to głównie:

- tereny zagrożone erozją,
- grunty o przeważającym kompleksie gleb V i VI klasy bonitacyjnej,
- tereny stanowiące uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych.

12. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

12.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym, zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo wodne z dnia 5 stycznia 2011 r. powstaną w terminie do końca 2015 r. Aktualnie brak jest ww. dokumentów dla obszaru Gminy Goleiszów.

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy Prawo wodne i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 32 poz. 159) na obszarach, dla których istnieje studium ochrony przeciwpowodziowej sporządzone przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, studium to, zachowuje ważność do dnia sporządzenia mapy zagrożenia powodziowego.

Natomiast zgodnie z art. 17 pkt 2. ustawy o zmianie ustawy Prawo wodne i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 32 poz. 159), do dnia przekazania map zagrożenia powodziowego organom administracji samorządowej, przy sporządzaniu koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planu zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy, uwzględnia się obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią określone przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej (w studiach ochrony przeciwpowodziowej) i uznaje się je za obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 6c ustawy Prawo wodne.

Oznacza to, że studia ochrony przeciwpowodziowej, dla rzek które w WOPR (wstępna ocena ryzyka powodziowego) zostały wskazane do opracowania map w II cyklu planistycznym, zachowują ważność do czasu przekazania właściwym organom nowych map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.

W oparciu o powyższe, w studium wskazuje się jako obszary szczególnego zagrożenia powodzią zasięg obszarów zagrożonych powodzią o prawdopodobieństwie przewyższenia $p=1\%$ (dla rz. Radoń) wyznaczonych w ramach prac nad wstępną oceną ryzyka powodziowego.

W granicach tego obszaru obowiązują nakazy i zakazy, o których mowa w art. 88l ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.

Problem ochrony przeciwpowodziowej powiązany jest z zagadnieniem ochrony doliny i dorzecza Odry, a podstawą działań jest program modernizacji Odrzańskiego Systemu Wodnego „Odra 2006”. W programie tym zakłada się między innymi dążenie do zbudowania systemu biernego i czynnego zabezpieczenia przeciwpowodziowego, ochronę czystości wody i środowiska przyrodniczego. W programie tym brak jest konkretyzacji działań w obszarze miasta Gminy Goleiszów.

12.2. Obszary osuwania się mas ziemnych

Łącznie na terenie gminy Goleiszów, w ramach projektu „System Osłony Przeciwośuwiskowej SOPO. Etap II - Kartowanie i wykonanie map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla obszaru Karpat polskich oraz monitorowanie wybranych osuwisk w Karpatach” zostało zidentyfikowanych 20 terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, oraz 32 osuwiska, z czego 12 osuwisk stwarza realne zagrożenie dla infrastruktury komunikacyjnej i zabudowy, tj.:

- a) osuwiska w rejonie Godziszowa (nr osuwiska 3, 4, 5, 6)¹
- b) osuwisko na południe od Cisownicy (nr osuwiska 8),
- c) osuwiska w rejonie Lesznej Górnej (nr osuwiska 11, 13, 14)
- d) osuwiska na południe od Cisownicy w przysiółku Na Budzin (nr osuwiska 12, 15),

¹ Numery osuwisk odnoszą się do Lp. w pierwszej kolumnie Tabeli pt. Zestawienie osuwisk na terenie gminy Goleiszów

e) osuwiska na południe od Lesznej Górnej (nr osuwiska 22, 23).

Szczegółową charakterystykę osuwisk podano w części 1 studium – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego w rozdziale 9 „Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych”.

Rozmieszczenie przestrzenne terenów zagrożonych występowaniem osuwisk oraz aktywnych osuwisk wyłączonych spod zabudowy pokazano na Rysunku Nr 2 studium - „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Ustala się, że:

- 1) na terenach aktywnych i okresowo aktywnych osuwisk ogranicza się lokalizację nowej zabudowy;
Przy lokalizacji nowej zabudowy obowiązują przepisy Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa, i gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych.
- 2) na obszarach objętych zasięgiem osuwisk nieaktywnych również zaleca się ograniczenie lokalizacji inwestycji budowlanych, z uwzględnieniem przywołanych powyżej przepisów,
- 3) na wyznaczonych terenach zagrożonych ruchami masowymi po wykonaniu wcześniejszej dokumentacji geotechnicznej lub sporządzonej na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy prawo geologiczne i górnicze dokumentacji geologiczno-inżynierskiej dla celów zagospodarowania przestrzennego, może być dopuszczone budownictwo mieszkaniowe, jednak należy mieć na uwadze, że są to obszary o wyższym prawdopodobieństwie wystąpienia niszczących procesów geologicznych wywołanych przez siłę ciężkości.

Określone w studium granice osuwisk, terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, jak i ich liczba mogą podlegać zmianom wynikającym z aktualnych uwarunkowań w tym zakresie.

**13. OBSZARY LUB OBIEKTY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU
KOPALINY FILAR OCHRONNY**

W złożu wapieni cieszyńskich „Leszna Górna” wyznacza się filar ochronny dla potoku Puńcówka.

Granice filara ochronnego pokazano na Rysunku Nr 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

14. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

W Goleszowie nie ma obszarów pomników zagłady, o których mowa w ustawie z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.)

15. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Zapis o wymogu wyznaczania obszarów przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji wynika z Polityki Ekologicznej Państwa. W dokumencie tym pojawia się zapis o ekologizacji systemu planowania przestrzennego, który może być realizowany poprzez ujęcie w dokumentach planistycznych „terenów zdegradowanych i zdewastowanych, wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji”. Tak więc zagadnienie to powinno skupić się w głównej mierze na działaniach ochrony środowiska przyrodniczego. Wydaje się zasadne, aby taki cel przyjąć zwłaszcza przy określaniu terenów przeznaczonych do rekultywacji. Biorąc pod uwagę Ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych, Rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków, Polską Klasyfikację Działalności, Prawo Ochrony Środowiska można rozróżnić:

- rekultywację gleb, czyli działania, które mają na celu przywrócenie zdewastowanym gruntom wartości użytkowej i jej dawna wartość przyrodniczą poprzez kształtowanie terenu, w tym zasypywanie wyrobisk, wyrównanie hałd, neutralizacja szkodliwych środków, wprowadzenie roślinności pionierskiej,
- rekultywację terenów przemysłowych, pogórnictwa, wyrobisk, czyli działania techniczne i biologiczne obejmujące: pomiary niwelacyjne, roboty ziemne, regulacje stosunków wodnych,
- rekonstrukcję lub budowę dróg dojazdowych, polepszenie właściwości powietrzno – wodnych gruntów oraz wprowadzenie roślinności zielnej i drzewiastej odtwarzającej warunki biologiczne terenu oraz zabezpieczającej przed erozją powierzchniową,
- rekultywację wysypisk, czyli przekształcanie zamkniętych składowisk odpadów, hałd na inne cele, najczęściej wypoczynkowe i rekreacyjne, gdzie rozwiązaniami tymczasowymi mogą być zabezpieczenia przed dalszym zanieczyszczaniem gleby, przenikaniem substancji szkodliwych oraz wykorzystywanie biogazów w celach użytkowych,
- rekultywację lasów czyli przywracanie zdewastowanemu środowisku leśnemu jego funkcji użytkowej, biologicznej lub turystycznej, obejmujące takie jego elementy, jak woda, gleba, nasadzenia i krajobraz,
- rekultywację terenów po poligonach wojskowych,
- rekultywację gruntów zdewastowanych w wyniku klęsk żywiołowych lub ruchów masowych ziemi.

Skupiając się natomiast nad zagadnieniem rehabilitacji terenów, można się odwołać do Rozporządzenia w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym mowa o rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej.

Korzystając z tego zapisu, w celu uniknięcia dublowania się zagadnienia rekultywacji i rehabilitacji nie ogranicza się tej drugiej formy działania do ochrony środowiska przyrodniczego. Na potrzeby Studium przyjęto zatem, że rehabilitacja dotyczy zdegradowanych obszarów zabudowanych, najczęściej terenów osiedlowo-przemysłowych. Wyznacznikami takich obszarów powinna być zabudowa niedostosowana do funkcji, zaniżająca warunki życia lub pracy, braki w zabudowie lub występowanie elementów dysharmonijnych.

W odniesieniu do terenów wymagających przekształceń wyznaczono obszary objęte działaniami rewitalizacji. Pozwoli to między innymi na opracowywanie Lokalnych Programów Rewitalizacji, wymaganych przez Unię Europejską dla pozyskiwania środków pomocowych na działania w wyznaczonych w ten sposób obszarach. Zgodnie z aktualnym Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego rewitalizacja to „(...) kompleksowy program remontów, modernizacji zabudowy i przestrzeni publicznych, rewaloryzacji zabytków na wybranym obszarze, najczęściej dawnej dzielnicy miasta, w powiązaniu z rozwojem gospodarczym i społecznym.

Rewitalizacja to połączenie działań technicznych – jak remonty – z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązania problemów społecznych, występujących na tych obszarach: bezrobocie, przestępczość, brak równowagi demograficznej”.

15.1. Obszary wymagające przekształceń

Sukcesywnych dalszych przekształceń wymaga teren po cementowni Goleiszów. Usytuowanie terenu, dostępność komunikacyjna predysponują ten obszar do przekształceń w kierunku lokalizacji funkcji wytwórczych, magazynowych, składowych i usług.

15.2. Obszary wymagające rekultywacji

Na terenie gminy wydobycie surowców oraz składowanie odpadów pozostawiło po sobie znaczące zmiany w krajobrazie.

Do rekultywacji wskazuje się następujące tereny:

- 1) wyrobiska margla w Goleiszowie,
- 2) składowiska osadów pokoagulacyjnych w Kisielowie.

16. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie Gminy Goleszów zlokalizowane są tereny zamknięte ustanowione Decyzją Nr 3 Ministra Infrastruktury z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 marca 2013 r. poz. 25).

Dla w/w terenów zamkniętych nie ustanowiono stref ochronnych.

Tereny zamknięte, na których usytuowane są linie kolejowe obejmują następujące działki ewidencyjne:

poz. w zał. do decyzji	Obręb	Ark. mapy	Nr działki	Pow. [ha]
2391	Bažanowice	3	71	0,0025
2392	Bažanowice	3	661	4,7358
2393	Dzięgielów	1	1128	1,2245
2394	Dzięgielów	1	1129	0,7400
2395	Godziszów	2	181/3	0,0270
2396	Godziszów	3	529/3	0,0306
2397	Godziszów	3	530/3	0,0025
2398	Godziszów	3	532/2	0,0025
2399	Godziszów	3	548/3	0,0025
2400	Godziszów	4	143/4	0,0296
2401	Godziszów	4	143/5	0,0200
2402	Godziszów	4	144/2	0,1243
2403	Godziszów	4	152/4	0,0785
2404	Godziszów	4	154/2	0,1149
2405	Godziszów	4	164/4	0,0064
2406	Godziszów	4	164/6	0,0182
2407	Godziszów	4	732/1	0,0142
2408	Godziszów	2,3,4	1286	8,7258
2409	Goleszów	1	1346	0,0223
2410	Goleszów	1,3	1347	0,2733
2411	Goleszów	2	219	0,0115
2412	Goleszów	2	220	0,0216
2413	Goleszów	2	221	0,0086
2414	Goleszów	2	312/1	0,0083
2415	Goleszów	2	3802	0,1799
2416	Goleszów	2	624/4	0,0059
2417	Goleszów	2	793/4	0,0236
2418	Goleszów	2	793/6	0,0658
2419	Goleszów	2	809/3	0,0281
2420	Goleszów	2	811/2	0,0022
2421	Goleszów	2	812/3	0,0162
2422	Goleszów	2	1301/4	0,0102
2423	Goleszów	2	1308/4	0,0970
2424	Goleszów	2	1312/5	0,0606
2425	Goleszów	2	1315/5	0,2340
2426	Goleszów	2	1319/6	0,1895
2427	Goleszów	2	1321/6	0,1109
2428	Goleszów	2,4	3804	4,4883
2429	Goleszów	3	218	0,0043
2430	Goleszów	3	1482/1	0,0949
2431	Goleszów	3	1504/2	0,0011
2432	Goleszów	3	1515/2	0,0061
2433	Goleszów	3	1518/2	0,0072

2434	Goleszów	3	1519/4	0,0324
2435	Goleszów	3	1519/5	0,0180
2436	Goleszów	3	3803/4	0,0190
2437	Goleszów	3	3803/5	0,0408
2438	Goleszów	4,5	3805	4,8724
2439	Goleszów	5	3806	0,0410
2440	Goleszów	5	3387/2	0,0103
2441	Goleszów	5	3389/2	0,0240
2442	Goleszów	5	3395/2	0,0169
2443	Goleszów	5	3400/2	0,0122
2444	Goleszów	5	3406/2	0,0052
2445	Goleszów	1,2,3	3803/8	9,6551
2446	Kozakowice Górne	1	442	0,1091
2447	Kozakowice Górne	3	352	0,0798
2448	Kozakowice Górne	3	353	0,2208
2449	Puńców	2	2426	1,4800

Granice terenów zamkniętych pokazano na Rysunku Nr 2 studium - "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

17. ZASADY ZGODNOŚCI MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z USTALENIAMI STUDIUM

Plan ma być sporządzony zgodnie z zapisami studium (art. 15 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Ustalenia planu miejscowego uwzględniać muszą również inne czynniki, z których do najistotniejszych zaliczyć należy:

- ♦ uwarunkowania lokalne i potrzeby społeczności lokalnej określone szczegółowo z racji skali sporządzania planu miejscowego (1: 500, 1:1000, 1:2000),
- ♦ złożone wnioski po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania planu,
- ♦ uwagi wniesione po wyłożeniu projektu planu do publicznego wglądu.

Poniżej podaje się warunki zachowania zgodności miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z ustaleniami studium zawartymi głównie w rozdziale 2 - „Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów”:

- 1) dopuszcza się korekty zagospodarowania dopuszczalnego oraz wskaźników zagospodarowania i użytkowania terenów w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
- 2) dopuszcza się korekty granic terenów o różnych kierunkach przeznaczenia ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,
- 3) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym w studium,
- 4) za zgodne z ustaleniami studium uznaje się uwzględnienie w mpzp wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę, pomimo różnego przeznaczenia terenu w studium i wydanej decyzji,
- 5) za zgodne z ustaleniami studium uznaje się ustalenie w nowym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenu różnego od wyznaczonego w studium, lecz zgodnego z dotychczasowym stanem zagospodarowania, przeznaczenia nieruchomości lub ustaleniami obowiązującego planu miejscowego,
- 6) oprócz terenów proponowanych w studium do dolesień mogą być przeznaczone inne tereny gruntów rolnych o niekorzystnych warunkach dla produkcji rolnej i niskich walorach przyrodniczych i krajobrazowych spełniające warunki określone w przepisach odrębnych oraz wyznaczone w mpzp,
- 7) prawnymi formami ochrony przyrody mogą być objęte także inne obszary, obiekty przyrodnicze i pomniki przyrody oprócz wymienionych w studium w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
- 8) szczegółowy przebieg, potrzeby modernizacji i przebudowy oraz wyznaczenie nowych ulic lokalnych, dojazdowych i dróg wewnętrznych, ciągów pieszo - jezdnych obsługujących istniejącą i projektowaną zabudowę powinien zostać rozwiązany w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu następujących zasad:
 - dla nowoprojektowanych dróg za zgodne z ustaleniami Studium przyjmuje się zachowanie klasy drogi i jej głównego kierunku powiązań wynikającego z jej funkcji;
 - za zgodną z ustaleniami studium uznaje się zmianę klasy technicznej drogi (podniesienie lub obniżenie) określonej w studium oraz zmianę przekroju poprzecznego jezdni (zamiast jednojezdniowego na dwujezdniowy);
 - dopuszcza się odstępstwa od obowiązujących przepisów odrębnych dotyczących linii rozgraniczających jedynie w przypadku przebudowy istniejących dróg i ulic na terenach zainwestowanych;

- układ podstawowy uzupełnić należy o układy bezpośredniej obsługi tworzone na bazie ulic lokalnych, dojazdowych, ciągów pieszo – jezdnych (ulice dojazdowe bez segregacji ruchu kołowego i pieszego) oraz dróg wewnętrznych (o parametrach ulic dojazdowych) z maksymalnym ograniczaniem obsługi komunikacyjnej terenów mieszkaniowych na zasadzie służebności przejazdu;
 - projektowane ulice w formie sięgaczy należy zakończyć placami do zawracania zgodnie z wymaganiami dla dróg pożarowych;
- 9) na terenach dróg i ulic wyznaczonych w studium dopuszcza się realizację obiektów obsługi komunikacyjnej (np. miejsc postojowych, stacji paliw, itp.), zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 10) za zgodne z ustaleniami Studium uznaje się zmianę przeznaczenia podstawowego lub dopuszczalnego terenu wynikającą z braku zgody na przeznaczenie terenów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne lub występowania lokalnych czynników fizjograficznych uniemożliwiających realizację przeznaczenia podstawowego.